

సమావేశము - IX
వాల్యూము - I
నెం. 12

వెల : రూ. 38-00
28 మార్చి, 2018
బుధవారం,
(శక సం. 1940,
చైత్ర శ. 12)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

I.	ప్రశ్నాత్తరాలు	...	1
II.	సభా కార్యక్రమం:	...	21
	(ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు పిబీప్పు)		
III.	“రెవెన్యూ రికార్డుల దిద్దుబాటు, వట్టాదారు పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి 8 వేల రూపాయల పెట్టుబడి సహాయం” పై లఘు చర్చ	...	24

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

ఖైర్‌న్

:

శ్రీ కె. స్వామిగాండ్

డిప్యూటీ ఖైర్‌న్

:

శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్

కార్యదర్శి

:

డా. వి. నరసింహచార్యులు

ఉప కార్యదర్శులు

:

శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్

శ్రీ సి.పాచ. ఉపీందర్ రెడ్డి

శ్రీమతి వి.ఎస్. ప్రసన్నకుమారి

సహాయ కార్యదర్శులు

:

శ్రీ బి. కమలాకర్

శ్రీమతి అలివేలు

శ్రీ ఎమ్. కృపాకర్ రావు

శ్రీమతి బి. ప్రమీల

శ్రీమతి యస్. నాగమణి

శ్రీ డి. శ్రీనివాసులు

చిఫ్ రిపోర్టర్

:

శ్రీ కె. భాస్కర శ్రీనివాస్

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(తొమ్మిదవ సమావేశము - పన్నెండవ రోజు)

బుధవారం, మార్చి 28, 2018

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

మిషన్ చైర్మన్స్:- అందరికీ సమస్యారం. ఇప్పుడు క్వార్ట్స్ అవర్.

“నవ జాత శిశు సంరక్షణ వ్యవస్థ”

ప్రశ్న నెం.71-సి(91)

సర్వశ్రీ కర్నూ ప్రభాకర్, మాదిరెడ్డి శ్రీనివాస్ రెడ్డి మరియు డా. ఆర్. భూపతి రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.లుః - గౌరవసీయులైనవైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజ్జొన్నారా:

అ) రాష్ట్రంలో నవజాత శిశువుల సంరక్షణ వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఇ) రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం నిర్వహణలో ఉన్న అస్వాస్థ నవజాత శిశువుల సంరక్షణ యూనిట్లు (ఎన్.ఎన్.సి.యు) సంఖ్య ఎంత;

ఈ) ఈ యూనిట్లను పెంచే ప్రతిపాదన ఏదైనా ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నదా?

గౌరవసీయులైన వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (శ్రీ సి.లక్ష్మిరెడ్డి):- అ) అప్పుడినీ.

ఆ) & ఇ) నవజాత శిశువుల సంరక్షణ కోసం రాష్ట్రంలో ఈ క్రింది సౌకర్యాలను ఏర్పాటు చేయడమయింది.

1) 23 ప్రత్యేక నవజాత శిశువుల సంరక్షణ యూనిట్లు.

2) 57 నవజాత శిశువుల స్థార్టుప్ కెంట్రాలు.

3) 562 నవజాత శిశువుల సంరక్షణ కార్బూర్లు.

4) 22 కంగారో మాతా సంరక్షణ యూనిట్లు.

5) పాల నిర్వహణ యూనిట్లు (తల్లి చనుపాల బ్యాంక్).

ఇ) ప్రోఫెసర్, నీలోఫర్ ఆసుపత్రిలో సమగ్ర తల్లిపాల నిర్వహణ కేంద్రం.

ii) వరంగల్ నల్గొండకు తల్లిపాల నిర్వహణ యూనిట్లను మంజూరు చేయడమయింది. పనులను ప్రారంభించాల్సి వుంది.

6) వ్యాధి నిరోధకాన్ని పట్టిపురచడమయింది, 100 శాతం పూర్తి వ్యాధి నిరోధకాన్ని సాధించడానికి చర్యను లీసుకోవడమయింది. బిసిబి, పోషపి-బి, ఒపివి అనే మూడు టీకాలను జన్మించిన వెంటనే ఇప్పుడుమనుతున్నది.

ఈ) అప్పుడినీ.

ఏర్పాటు కానును 12 మాత్రమే ఎన్నిసీయుల వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా పున్నాయి.

1. ఎ.పోచ్, జిహీరాబాద్
2. ఎ.పోచ్, జగిత్యాల
3. ఎం.సి.పోచ్, నిర్మల్
4. ఎ.పోచ్, మంచిర్యాల
5. ఎం.జి.ఎం ఆసుపత్రి, వరంగల్
6. ఎ.పోచ్, ఆసిఫాబాద్
7. ఎ.పోచ్, గద్వాల
8. ఎ.పోచ్, సూర్యవేట
9. ఎ.పోచ్, వనపర్తి
10. ఎ.పోచ్, కొత్తగూడెం
11. ఎ.పోచ్, జనగామ
12. ఎ.పోచ్, మెదక్

శ్రీ కర్నూ ప్రభాకర్ (నామినేటెడ్):- అధ్యక్షా, పుట్టిన బిడ్డ నుండి ముసలివయసు వరకు అందరూ కూడా ఆరోగ్యంగా ఉండాలనే లక్ష్యంతో లీసుకుంటున్నటువంటి అనేక చర్యలకు

ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభిసందిష్టిస్తున్నాను. ఆ వైపుగా అనునిత్యం క్షషపడుతున్నటువంటి ఆరోగ్య మంత్రివర్యులకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఐఎంఆర్ తగ్గడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి, శిశువు నుండి యుక్త వయస్సు పచ్చేంతవరకు కూడా ఏమేమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు, ఎటువంటి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నారనే అంశాలపై గౌరవ మంత్రివర్యులు సమాధానం చెప్పాల్సిందిగా మీద్యార్ కోరుతున్నాను.

శ్రీ మాదిరెడ్డి శ్రీనివాస్ రెడ్డి (నామినేటెడ్):- అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కర్ను ప్రభాకర్ గారు చెప్పినట్లు, మనిషిపుట్టక నుండి చాపు వరకు సాధ్యమైనంత వరకు అందరూ ఆరోగ్యంగా ఉండేందుకు ప్రభుత్వం చాలా చర్యలు తీసుకుంటుంది. అందులో ప్రత్యేకంగా నవజాత శిశువుల సంరక్షణ కొరకు ఇంకా ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాల్సిన అవసరముందిని తెలియజేస్తున్నాను. నవజాత శిశువుకు పుట్టిన మొదటి 6 నుండి 12గంటల లోపు చాలా క్రిటికల్ పీరియడ్ ఉంటుంది. ఈ కాలంలో ఎంత జాగ్రత్త తీసుకుంటే శిశువు అంత ఆరోగ్యంగా ఉండే కెపోసిటి ఉంటుంది. ఖచ్చితంగా ఇది చాలా అవసరం. నాకు తెలిసినంతవరకు కొత్తగా శిశువు పుట్టగానే శిశువు యొక్క బాణీ టెంపరేచర్ మెయింటేయిన్ చేయాలి. అంటే, తల్లి గర్భంలోంచి వచ్చింది కాబట్టి, ఆ టెంపరేచర్ మెయింటేన్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. అందుకనే, కొత్త ఉవట్టు చుట్టడం, ఇంక్యబేటర్స్‌లో పెట్టడం అంతా జరుగుతుంటుంది. అలాగే శిశువు పుట్టగానే జాగ్రత్తగా శుభధం చేయాల్సిన అవసరం మరియు బ్రెస్ట్ ఫీడింగ్ ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఉంటుంది.

అయితే, ఆరోగ్యంగా పుట్టే శిశువును మరీ జాగ్రత్తగా చూసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు, మినిమమ్ కేర్ తీసుకుంటే సరిపోతుంది. కానీ, తక్కువ బరువు ఉండి, పుట్టుకతోనే అపుక్కణాలు కలిగిన శిశువులను చాలా జాగ్రత్తగా చూసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. కాబట్టి, మనం ఎన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నాము? అని ఎక్కడెక్కడా తీసుకుంటున్నాము అనేది తెలియజేయాలని కోరుకుంటున్నాను. పుట్టుకతోనే బిసిజి, హెపటైటిస్-బి, ఓరల్ పోలియో వాక్సిన్ ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. ఇటువంటి చర్యలు తీసుకునే అవకాశం కొత్తగా ఏర్పడిన పిహాచీసిలల్లో ఉన్నాయేమో గానీ, పాత పిహాచీసిల్లో ఇటువంటి జాగ్రత్తలు తీసుకునే పరిస్థితి లేదు. ఏదైనా స్పెషల్ కేర్ అవసరమున్నప్పుడే జిల్లా ఆసుపత్రికి గానీ, రాష్ట్ర ఆసుపత్రికి గానీ పంపించి శిశువును రక్షించే ప్రయత్నం

చేస్తారు. కాబట్టి, ఇలాంటి చర్యలు తీసుకోవడానికి కొన్ని కొత్త ఇనిస్టిట్యూషన్స్ ఏర్పాటు చేయడం చాలా సంతోషం. మధ్య మధ్య శిశువుకు ఏదైనా అవసరం ఉన్నప్పుడు శిశువును పిలిపించుకొని రక్షించేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. కాబట్టి, ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

డా. ఆర్. భూపతి రెడ్డి (స్కోనికసంఘ్లు - నిజామాబాద్):- అధ్యక్షా, హెల్ప్ కేర్లో మొత్తంగా చూసుకుంటే mother and child health care units చాలా ముఖ్యమైనవి. గౌరవ మంత్రివర్యులు సమాధానం చాలా సంతృప్తికరంగా ఇచ్చారు. MMR and Infant Mortality Rate అంతా కూడా జాతీయ స్థాయి కంటే, తెలంగాణలో చాలా తక్కువగా ఉంది. అంటే quality of health care చాలా బాగుంది. కేసిఆర్ కిట్ ప్రారంభించిన తరువాత ముఖ్యంగా institutional deliveries చాలా ఎక్కువ అయ్యాయి. తల్లిని, పిల్లలను వేరు వేరుగా డీల్ చేయలేము. కాబట్టి, mother and child health care units ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలో కనీసం వంద పడకలతో ఏర్పాటు చేయాలని కోరడంతో కొన్ని జిల్లాల్లో ఏర్పాటు చేసినప్పటికీ, నిజామాబాద్ జిల్లాలో మాత్రం ఇంకా ఏర్పాటు చేయలేదు. కాబట్టి, నిజామాబాద్ కోర్డ త్వరలోనే mother and child health care unit ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. మీద్యార్ ప్రభుత్వానికి చిన్న సూచన ఏమిటంటే, నిజామాబాద్ ఒక ఇంసెన్ ఆసుపత్రి ఉంది. అందులో మాలికసదుపొయాలన్ని ఉన్నప్పటికీ, దానని ఎవరూ వాడటం లేదు. అందుకనే, మన ప్రభుత్వం చౌరప తీసుకొని ఆ ఇంసెన్ ఆసుపత్రిని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం mother and child health care unitగా వాడుకునేందుకు అనుమతించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వ లేబర్ డిపార్ట్మెంట్కి ఒక లేఖ వ్రాయాలని కోరుతున్నాను. ముందు, ముందు నవజాత శిశువు కేంద్రాలను ఇంకా పెంపాందించుకోవాలని మీద్యార్ గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

డా. సి.లక్ష్మిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత మాతా శిశు సంరక్షణాపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపడం వల్ల ఇప్పటికీ, ఈ మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల్లో ఐఎంఆర్, ఐఎంఆర్ పూర్తిగా తగ్గడలకు వచ్చింది. 39గా ఉన్నటువంటి ఐఎంఆర్ 30 వరకు రావడం జరిగింది. 90గా ఉన్నటువంటి ఐఎంఆర్ 70కి వచ్చింది. National averageలో ఐఎంఆర్ అనేది తెలంగాణలో సగం ఉన్నది. ఆరోగ్య సేవలో అత్యుత్తमంగా పని చేస్తున్న తమిళనాడు, కేరళ రాష్ట్రాల సరసన మన రాష్ట్రం చేరింది. ఇమ్మూనైజేషన్స్ ప్రోత్సహించడానికి కేసిఆర్ కిట్ ద్వారా అన్న ఒడించి అనే వాహాలను కూడా అందిస్తున్నాము.

100 శాతం ఇమ్మూనేజేషన్ అందించడానికి మిపన్ ఇంద్ర ధనస్సు, ఎంఆర్ క్యాంపెయిన్, పల్స్ పోలియో లాంటి కార్బ్ క్రమాలు కూడా అందిస్తున్నాము. రాష్ట్ర ఏర్పడిన మొదటి 65 శాతం మాత్రమే ఈయెక్స్ ఇమ్మూనేజేషన్ ఉండిపది. దానిని 100 శాతం తీసుకుపోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక నిజన్తో ప్రవేశపెట్టినటువంటి కేసిఅర్ కిట్ అనే కార్బ్ క్రమం చాలా బ్రహ్మండమైన కార్బ్ క్రమం. తల్లి కడుపులో బిడ్డ పడ్డప్పటి నుండి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకొని వారికి అన్ని రకాల సంరక్షణలను అందించి తల్లి, బిడ్డ క్లేమంగా ఉండడానికి, కడుపులోని బిడ్డ ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి, డెలివరీ సమయానికి తల్లి కూడా ఆరోగ్యంగా డెలివరీ కావడానికి, డెలివరీ అయిన తరువాత కూడా వారి ఇమ్మూనేజేషన్ కి సహకరించడానికి కేసిఅర్ కిట్ ప్రోగ్రాం చాలా ఉపయోగపడుతోంది. దీనికి సంబంధించి అమ్మ ఒడి అనే కార్బ్ క్రమం ద్వారా 102 వాహనాల సర్వోచ్చమైన ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వీటిని ప్రారంభంలో ఏజన్సీ ప్రాంతాల్లో 41 వాహనాలతో ప్రారంభించడం జరిగింది. అని నిజయవంతం అయిన తరువాత అదనంగా 200 వాహనాలతో ఈ కార్బ్ క్రమాన్ని రాష్ట్రమంతటా విస్తరించి, ఇప్పుడు 241 వాహనాలతో అమ్మ ఒడి సేవలు అందించడం జరుగుతోంది. దీనిద్వారా తల్లి, బిడ్డల సంరక్షణలో ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొడానికి అవకాశం ఏర్పడ్డది.

అట్లాగే, ఎన్సెన్సియులతోపాటు, యున్టివెన్సియు, ఎన్విసి, Kangaroo Mother Care Units మరియు తల్లిపాల బ్యాంకులను కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దీనితోపాటు తల్లిపాల విశిష్టత గురించి ప్రజల్లో అవగాహన కల్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. పూర్వం పుట్టిన ప్రతి బిడ్డకు తల్లిపాలను అందించే పరిస్థితి ఉండేది. రాను, రాను అందులో కొంత మార్పు రావడం, కొంతమంది తల్లులు బిడ్డలకు పాలను ఇవ్వకపోవడం జరుగుతోంది. తల్లిపాలలో ఇమ్మూనిటీ పెంచే శక్తి ఉంది. కాబట్టి, తల్లిపాల విశిష్టత అందరికీ తెలిసేవిధంగా మనందరం పని చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. తల్లి పాల విశిష్టత ప్రజలందరికి తెలిసేవిధంగా గౌరవ సభ్యులందరూ సహకరించాలని కోరుతున్నాము. ఈ రకంగా ప్రభుత్వ పరంగా చేపట్టిన కార్బ్ క్రమాల ద్వారా సేవలందిస్తున్నాము. నిజమాబాద్ కోత్తగా 100 పడకల మాతా శిశు సంరక్షణ కేంద్రం ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కామారెడ్లో ఇప్పటికే 50 పడకల కేంద్రానికి పునాది రాయి వేసుకోవడం జరిగింది. బాస్టువాడలో 100 పడకల మాతా శిశు సంరక్షణ కేంద్రం ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి పునాది రాయి వేసుకున్నాము, వాటి పనులు కూడా

కొనసాగుతున్నాయి. నిజమాబాద్ లో ఇప్పటికే టీచింగ్ ఆసుపత్రి ఉంది. అందులో సేవలు నడుస్తున్నాయి. అవసరమైతే శంకో పంద పడకల ఆసుపత్రి ఏర్పాటు చేస్తాము.

వేగిరపర్చిన సీటిపారుదల లభ్య ప్రాజెక్టుల (ఎ.ఐ.బి.పి.) క్రింద ఆయకట్టు

ప్రశ్న నెం.2596(92)

శ్రీపాతురి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి:- గౌరవసీయులైన సాగునీటి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింద సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలో వేగవంతమైన సాగునీటి ప్రయోజనాల ప్రాజెక్టు (ఎబిపి) క్రింద గల ప్రాజెక్టుల వివరాలు ఏమిటి;

ఆ) సదరు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాన్ని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేయడమవుతుంది;

ఇ) రచి కాలంలో ప్రతి ఒక్క ఎసబిపి ప్రాజెక్టు క్రింద తీసుకొచ్చే లక్షీత ఆయకట్టు వీస్తిర్లం ఎంత?

గౌరవసీయులైన సాగునీటి శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి.హరీష్ రావు) :- అ) & ఇ) పిఎంకెస్ ప్రైవేట్ - ఎసబిపి క్రింద 11 ప్రాజెక్టులు (4 భారీ + 7 మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులు) చేపట్టడమయింది. ప్రాజెక్టు వారీ వివరాలను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

శాసన పరిషత్తు ప్రత్యుత్త నెం. 2596(ఎన్)కు వివరా

వేగవంతమైన సాగునీటు ప్రయోజనాల ప్రాజెక్టు (ఎబిపి) క్రింద చేపట్టిన ప్రాజెక్టుల సంక్లిష్ట వివరాల ప్రకటన

పరసన నంపికు	ప్రాజెక్టు పేరు	సీటి (పాట్ట)	ప్రాజెక్టు వ్యాయం	శ్రాద్ధ అయిసారికి	శీర్ష లక్షీత ఆయకట్టు
1.	ఇందిరిము పరం ప్రాచుర్యాల ప్రాజెక్టు	93587	5940.09	దిసెంబర్ 2019	మిస్టెడు
2.	ఇం. చౌథూర్య చేయాదుల సాగునీటి వీస్తిర్లం పథకం ప్రాజెక్టు	248685	13445.44	దిసెంబర్ 2018	మిస్టెడు. ఫర్మెంట్ అయికట్టు ఉపయోగించడానించు ప్రాజెక్టు ఇచ్చేంచినది.
3.	రాత్మీ బీమా వ్యాపార సాగునీటి పథకం ప్రాజెక్టు	82153	2509.665	అప్ర. 2018	మిస్టెడు. ఫర్మెంట్ అయికట్టు ఉపయోగించడానించు ప్రాజెక్టు ఇచ్చేంచినది.
4.	ఎసలకెర్నెసిపి-II ప్రాజెక్టు	178066	1220.41	అప్ర. 2018	31683 పాట్ట
5.	సీల్రూయి ప్రాజెక్టు	5260	211.32	అప్ర. 2018	సీది శారత చలన మిస్టెడు.
6.	రాలీవాగు ప్రాజెక్టు	2428	55.315	శ్రుత్యులనది.	సీది శారత చలన మిస్టెడు.
7.	మాదిరాగు ప్రాజెక్టు	3440	62.4	శ్రుత్యులనది.	3440 పాట్ట
8.	శ్రీ కొమరం థీమ్ ప్రాజెక్టు	9915	556.12	అప్ర. 2018	3642 పాట్ట
9.	పాలంవాగు ప్రాజెక్టు	4100	221.477	అప్ర. 2018	1011.74 పాట్ట
10.	అగ్నామార్గా ప్రాజెక్టు వర్క్ష ప్రాజెక్టు	6073	244.665	దిసెంబర్ 2018	పాలంవాగు మిస్టెడు.
11.	గొల్లవాగు ప్రాజెక్టు	3845	107.923	మార్చి 2018	గొల్లవాగు మిస్టెడు.
	మొత్తం	637552	24574.825		

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, ఉమ్మడి కరీంనగర్ జిల్లాలోని హుస్సాబాద్ ప్రాంతంలో గత 70 సంవత్సరాలుగా ఎక్కువగా బోరుబావులతో వ్యవసాయం చేస్తుండోరిమి. ఒక్కవాడు కూడా కాలువలతో గానీ, రిజర్వాయర్ నీటితో గానీ వ్యవసాయం చేసినటువంటి దాఖలాలు లేవు. ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత గౌరవెల్లి ప్రాంతంలో కొత్తగా రిజర్వాయర్ ను ప్రారంభించుకోబోతున్నాము. మామూలుగా అయితే, ఎన్సార్ ఎన్సపిలో నీరు ఉన్నప్పుడు ఎన్సార్ ఎన్సపి ద్వారా మిడ్మానేరుకు నీరు పసుంది. మిడ్మానేరు ద్వారా గౌరవెల్లికి వచ్చి, తద్వారా హుస్సాబాద్కు వస్తాయనే మాట మాట్లాడారు. దాని పేరే వరద కాలువ, ఎన్సార్ ఎన్సపిలోకి వరదనీరు వచ్చినప్పుడు మాత్రమే, ఆ వరదనీరు ఎన్సార్ ఎన్సపి నుండి మిడ్మానేరుకు, తద్వారా హుస్సాబాద్ నియోజకవర్గానికి రావాలి. కానీ, వాస్తవానికి పైన మహోరాళ్లో బ్యారేజ్లు కట్టిన తరువాత వరద ప్రవాహం రోజు, రోజుకూ తగ్గిపోతూ వచ్చింది. మూడేండ్లకు, నాలుగేండ్లకు ఒకసారి కూడా వరద వచ్చే పరిస్థితి లేదు. శుభవార్తాఏమిటంటే, కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నుండి ఈ సంవత్సరమే, 2018లోనే మిడ్మానేరుకు నీటిని కన్కెచేస్తున్నాము. మిడ్మానేరు నుండి గౌరవెల్లికి వచ్చే కాలువు ప్రారంభించినప్పుడు వరద కాలువగా ప్రారంభించారు. ఇక అది వరద కాలువ కాదు, నజీవ కాలువ. జీవ కాలువగా మారబోతుంది. కాళేశ్వరం నీరు కన్కె ఆపుతున్నాయి గమక పైన వరద వచ్చినా, రాకపోయినా మిడ్మానేరు ద్వారా ముఖ్యంగా కరువుపీడిత ప్రాంతాలైన వానకొండారు, హుస్సాబాద్, స్టోప్ ఫున్ పూర్ నియోజకవర్గాల్లోని ఆయకట్టుకు సంవత్సరంలో రెండు పంటలకు నీరిచే మెమలుబాటు కలుగుతుంది.

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ (స్థానికసంస్థలు - ఖమ్మం):- అధ్యక్షా, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడినాటా, అనేక సాగునీటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేపట్టిన విషయం అందరికీ తెలిసినదే. కాబట్టి, మన దగ్గర చేపడుతున్న ప్రాజెక్టుల నిర్మాణ వ్యయం కొరకు కేంద్రం నుండి నిధులను పొందడానికి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏవైనా ప్రతిపాదనలు పంచించిందా, పంచించి ఉంటే వాటి నివరాలు తెలియజేయాలిందిగా మీద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, వరద కాలువ ద్వారా హుస్సాబాద్ నియోజకవర్గానికి సాగునీరు అందిస్తారా అని అడిగారు. నిజాన్కుతే ప్రశ్న ఏపచిపి క్రింద చేపట్టిన ప్రాజెక్టులపై ఉంది. ఏపచిపి క్రింద 11 ప్రాజెక్టులు చేపట్టడం

జరిగింది. అందులో వరద కాలువ కూడా ఒకటి. అయితే, తాను మాట్లాడుతూ, ఎన్సార్ ఎన్సపిలో నీరు ఉన్నప్పుడు ఎన్సార్ ఎన్సపి ద్వారా మిడ్మానేరు ద్వారా గౌరవెల్లికి వచ్చి, తద్వారా హుస్సాబాద్కు వస్తాయనే మాట మాట్లాడారు. దాని పేరే వరద కాలువ, ఎన్సార్ ఎన్సపిలోకి వరదనీరు వచ్చినప్పుడు మాత్రమే, ఆ వరదనీరు ఎన్సార్ ఎన్సపి నుండి మిడ్మానేరుకు, తద్వారా హుస్సాబాద్ నియోజకవర్గానికి రావాలి. కానీ, వాస్తవానికి పైన మహోరాళ్లో బ్యారేజ్లు కట్టిన తరువాత వరద ప్రవాహం రోజు, రోజుకూ తగ్గిపోతూ వచ్చింది. మూడేండ్లకు, నాలుగేండ్లకు ఒకసారి కూడా వరద వచ్చే పరిస్థితి లేదు. శుభవార్తాఏమిటంటే, కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నుండి ఈ సంవత్సరమే, 2018లోనే మిడ్మానేరుకు నీటిని కన్కెచేస్తున్నాము. మిడ్మానేరు నుండి గౌరవెల్లికి వచ్చే కాలువు ప్రారంభించినప్పుడు వరద కాలువగా ప్రారంభించారు. ఇక అది వరద కాలువ కాదు, నజీవ కాలువ. జీవ కాలువగా మారబోతుంది. కాళేశ్వరం నీరు కన్కె ఆపుతున్నాయి గమక పైన వరద వచ్చినా, రాకపోయినా మిడ్మానేరు ద్వారా ముఖ్యంగా కరువుపీడిత ప్రాంతాలైన వానకొండారు, హుస్సాబాద్, స్టోప్ ఫున్ పూర్ నియోజకవర్గాల్లోని ఆయకట్టుకు సంవత్సరంలో రెండు పంటలకు నీరిచే మెమలుబాటు కలుగుతుంది.

అయితే, గౌరవెల్లి రిజర్వాయర్ కంటే ముందే దాదాపు 70 నుండి 80వేల ఎకరాల ఆయకట్టు ఈ వరద కాలువ క్రింద ఉన్నది. వచ్చే వాసకాలం నాటికి ఈ 70వేల ఎకరాలకు వరద కాలువ క్రింద నీటిశ్లందించేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. గౌరవెల్లి రిజర్వాయర్ కు సంబంధించి రీఇంజనీరింగ్లో భాగంగా 1టిఎంసి నుండి 4టిఎంసిలకు దానిని పెంచుకోవడం జరిగింది. హుస్సాబాద్ చాలా కరువుపీడిత ప్రాంతం. దానిక్రింద దాదాపు ఒక లక్ష ముఖ్యమైన ఆయకట్టు ఉన్నది. ఆ 1టిఎంసి నీటితో 1.30లక్షల ఎకరాలకు నీటివ్వాలం దాదాపు 9, 10 ఫెల్లింగ్లు కావాలి. ప్రాణ్కికల్గా అదంతా సాధ్యం అయ్యే పని కాదు. కాబట్టి, 8టిఎంసిల రిజర్వాయర్గా దానిని మార్చుకోవడు ద్వారా 1.5 ఫెల్లింగ్లోనే ఆ 1.30లక్షల ఎకరాలకు నీట్లు పారించుకుంటే ఆ ప్రాంతమంతా కూడా సస్యశ్యామలం అపుతుందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసిఆర్ గారు ముఖ్యంగా హుస్సాబాద్ కరువు ప్రాంతాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని రీఇంజనీరింగ్లో దాని సామర్థ్యాన్ని పెంచడం జరిగింది. పనులు చాలా ముమ్మరంగా జరుగుతున్నాయి. ఈమధ్య కాలంలోనే అక్కడి గౌరవ శాసనసభ్యులు శ్రీ సతీవ్ గారు, నేను

ఆ ప్రాంతానికి వెళ్లి అక్కడ జరుగుతున్న టన్వేల్, పంచోజ్, సర్వపూర్, రిజర్వ్యాయర్ పనులను నమీక్షించాం. అర్ అంద్ ఆర్ సమస్యలు కూడా దాదాపు కొలికి వస్తున్నాయి. వేగవంతంగా పూర్తి చేసి వీలైనంత త్వరగా గౌరవెల్లి ప్రభాగం ఆయకట్టుకు నీటిని అందించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం. గౌరవెల్లి క్రింది భాగానికి మాత్రం 2018 సంవత్సరంలోనే ఆ 70వేల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీరందిస్తాము.

ఇకపోతే వారు ఘనపురం చెరువు నుండి మహాబూబ్ నగర్ కు వెళ్లిపోయారు. వివరాలు తెప్పించి గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పాతురి సుధాకర్ రెడ్డి గారికి పంపిస్తాము.

అలాగే అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ బలసాని లక్ష్మీపూర్ రాయుణ గారు అడిగిన దానికి, మన రాష్ట్రం నుండి కేంద్రానికి మూడు స్విరల క్రింద ప్రతిపాదనలు పంపించాము. ఒకటి - **Incentivisation Scheme** - దీని క్రింద హార్కేట్కు పాసీ అని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటన చేస్తే దేశంలోనే మన తెలంగాణ రాష్ట్రం నుండి మొట్టమొదటగా 28 ప్రాజెక్టులకు ప్రతిపాదనలు పంపాం. ఈ **Incentivisation Scheme** అంటే ఏమిటంటే, **Bridging the gap ayacut.** ముఖ్యంగా, పూర్తయినటువంటి ప్రాజెక్టులో చిట్టచివరి ఆయకట్టుకు నీళ్లు రానటువంటి ప్రాజెక్టులు ఎన్నో ఉన్నాయి. ఆ చిట్టచివరి గాయి ఆయకట్టు ఏదైతే ఉండో అక్కడికి ఎందుకు నీరు చేరడం లేదు, ఆధునికరణ చేయాలా, తైనింగ్ చేయాలా, కోల్ యొక్క సామర్థ్యం పెంచాలా, ట్రాక్టర్స్ ఏమైనా దెబ్బతిన్నాయా, ఏమైనా లీకేషన్ ఉన్నాయా, లేదూ పట్టర్ వర్క్ ఏమైనా చేయాలా అలాంటి వర్క్ ఆన్ని కూడా గుర్తించి ఆ ప్రాజెక్టు క్రింద ప్రతిపాదించినటువంటి పూర్తి ఆయకట్టుకు నీళ్లందించేటు పంటి పథకం ఈ **Incentivisation Scheme** పథకం. దీనిక్రింద 28 ప్రాజెక్టులకు మన తెలంగాణ రాష్ట్రం నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు పంపాం. ఈ 28 ప్రాజెక్టులకు ప్రాధినిక అంచనా ప్రకారంగా దాదాపు రూ.1784కోట్లు ఖర్చుపుతుందని అంచనా వేయడం జరిగింది. ఇందులో కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం 60 శాతం ఇస్తుంది, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 40 పెట్టాలనేటువంటిది ఉంది. కానీ, ఇంకా తుది మంజూరు రావాల్సి ఉంది. రాష్ట్రంలోని దాదాపు అన్ని ప్రాజెక్టులు జూరాల ప్రాజెక్టు నుండి మొదలుకొంటే నల్లవాగు వరకు నిజాం కాలంలో నిర్మించినటువంటి ప్రాజెక్టులు, మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులు, మేజర్ ఇరిగేస్ట్ ప్రాజెక్టులు. 28 ప్రాజెక్టులలో 10 మేజర్ ఇరిగేస్ట్, 18 మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులకు పెట్టి కేంద్రానికి ప్రతిపాదనలు పంపించడం జరిగింది.

10.20 | బహుశా త్వరలోనే మంజూరు వస్తుందని ఆశిస్తున్నాం.
ఉ. ప్రాధినిక అంచనా ప్రకారం 2,41,000 పొక్కార్ల ఆయకట్టు ఉన్నట్లుగా మనకు వచ్చింది. దానిని మొత్తంగా బ్రిట్చ్ చేసే దిశగా ప్రయత్నం చేస్తూ ఉన్నాం.

రెండవ పథకం - మన రాష్ట్రంలో ఉన్న డ్యామ్లను ఎప్పటికప్పుడు పూర్తి స్థాయిలో రఖించుకొని, పది కాలాల పాటు నిలబడే విధంగా చేయవలసి ఉంటుంది కాబట్టి పర్స్ బ్యాంకు ద్వారా రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి 30 డ్యామ్లల యొక్క ఆధునికరణకు, డ్యామ్లల యొక్క ప్రాటెక్షన్ వర్గుకు ఒక రూ.800 కోట్లతో కేంద్రానికి ప్రతిపాదనలు పంపించడం జరిగింది. మొదటిది - 28 ప్రాజెక్టులను incentivisationకు పంపించాం, రెండవది - డ్యామ్లకు సంబంధించి 30 ప్రాజెక్టులు పంపించాం, మూడవది - 60 శాతం మాత్రమే భూగర్జు జలాలను వినియోగించుకొని, ఇంకా భూగర్జు జలాలు అందుబాటులో ఉన్నటువంటి చోట అంటే, ఎక్కడైతే గ్రోండ్ వాటర్ అందుబాటులో ఉందో, ఎక్కడైతే వర్షపాతం ఎక్కువగా ఉందో, ఎక్కడైతే ప్రాజెక్టుల ద్వారా నీటి కల్పన లేదో అటువంటి చోట గ్రోండ్ వాటర్ డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా బోర్డు, మోటర్ల ద్వారా ఆయకట్టుకు నీళ్లు ఇవ్వాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది.

మన రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా పాత ఆదిలాబాద్ జిల్లా ప్రస్తుతం నిర్మల్, ఆదిలాబాద్, మంచిర్యాల్, ఆసిఫాబాద్ జిల్లాలుగా విభజించడం జరిగింది. ఈ నాలుగు జిల్లాల్లో బోర్డు, మోటర్ల ద్వారా ఆయకట్టుకు నీళ్లు ఇవ్వడానికి మన కేంద్రానికి ప్రతిపాదనలు పంపించాం. ఈ నాలుగు జిల్లాలతో పాటు ప్రస్తుత వికారాబాద్ జిల్లాను కూడా దాంట్లో ఇంక్కాడ్ చేశాం. ఈ ఐదు జిల్లాల్లో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రెండూ కలిసి చేయవలసిన కార్యక్రమం. ఇది సంట్లుల్ క్వాబినెట్కు ప్రతిపాదనలు పెట్టాం, త్వరలోనే మంజూరు వస్తుందని ఆశిస్తున్నాం. ఈ మూడు కార్యక్రమాలు కేంద్రానికి మన రాష్ట్రం ద్వారా ప్రతిపాదనలు పంపించడం జరిగింది. త్వరలోనే మంజూరు వస్తే, మన రాష్ట్రంలో పనులు పొరంభించే దిశగా ప్రయత్నం చేస్తాం.

పోలీసు కమాండ్ కంట్రోల్ కేంద్రం

ప్రశ్న నెం.68-సి(93)

శ్రీ ఎం.ఎస్ ప్రభాకర్ రావు, ఎం.ఎల్.సిః - గౌరవానియులైన హోం శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) ప్రోదరాబాద్ నగరంలో పోలీసు కమాండ్ కంట్రోల్ సంటర్ ను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదించిన విషయం వాస్తవమేనా;

ಆ) ಅಯಿತೆ, ಆ ವಿವರಾಲೇನ್‌ಮಿಟ್;

ಇ) ಸದರು ಸೆಂಟರ್ ಪನುಲ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ ಏಮಿಯಿ;

ఈ) ఎప్పటిలోగా సదరు పనులను పూర్తి చేసి, నిర్వహణలోకి తీసుకురావడమనఁతుంది?

గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీ నాయని నర్సింహ రెడ్డి):- అ) అప్పనందీ.

ఆ) కొత్త ప్రాదురూపాద్ కమీషనరేటు కార్బన్స్‌నం, ఏకీకృత పోలీసు కమాండ్ అండ్ కంట్లోల్ సెంటర్సు బంజారాపీల్స్ వద్ద రూ.350 కోట్ల మొత్తం అంచనా వ్యయింతో చేపట్టడ మయింది.

ఇ) టవర్ ఎ 17వ అంతస్తు స్లాబ్, టవర్ బి 13వ అంతస్తు స్లాబ్, టవర్ సి లిఫ్ట్‌కోర్ వె స్లాబ్, టవర్ డి లిఫ్ట్‌కోర్ 9వ స్లాబ్ పూర్తయ్యాయి. అప్పుడు బేస్‌మెంట్, లోయర్ బేస్‌మెంట్, ఇతర పనులు ఒకే సమయంలో వేగంగా కొనసాగుతున్నాయి.

ఈ) 31.10.2018 తేదీ నాటికి పూర్తి చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకోవడమయింది.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు (స్టానికసంస్థలు - హైదరాబాద్):- అధ్యక్ష, కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ గురించి విన్నా, వారాట్లడినా చాలా సంతోషంగా అనిపిస్తుంది. ఎందుకంటే, రెండు సంవత్సరాల క్రింద శంఖుస్థాపన కార్యక్రమంలో పెద్దలతోపాటు నేను కూడా అక్కడ పొలుపంచుకున్నాను. ఈ కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ ఒక ప్రతిష్టాత్మక ప్రాజెక్ట్. గౌరవముఖ్యమంత్రి గారి యొక్క ఆలోచన విధానంతో ఈ కార్యక్రమం జరుగుతోంది. 23 స్టాబ్స్తో టపర్లు అన్నారు, తర్వాత దానిని తగ్గించేశారు, అందుకు గల కారణాలు ఏమిటి?

రెండు - ఇది రోడ్ నెం.12 లో ఉంది, other side of Hyderabadలో, అంటే ఎల్.బి. నగర్ వైపు ఏడైనా సంఘటన జరిగితే ఇక్కడి నుండి అక్కడికి చేరుకునే పరకు గంట నుండి రెండు గంటల సమయం పడుతుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం దానికి సంబంధించి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకున్నారి? అదేవిధంగా ఎమర్జెన్సీకి సంబంధించిన టపర్ అన్నీ కూడా ఏ, ఏ శాఖలకు అకామడేట్ చేస్తారని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని అడ్డగుర్తున్నావు.

శ్రీ సబ్బావు రావులు వాయుక్ (వాచ్చివేణ్డి) :-

అధ్యక్షుడు, కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ బిల్డింగ్ రోజు చూస్తున్నాం. 25 నుండి 30 సంవత్సరాలకు ముందు కట్టిన పోలీన్ స్టేషన్ ఆప్సటీక్ ఉన్నాయి. ఒకొక్క పోలీన్ స్టేషన్లో ఒక సి.పి. ఉన్న

ప్రాంతంలో దాదాపు 30,000 నుండి 50,000 వరకు జనాభా ఉంటుంది. ఎక్కడైనా గొడవలు జరిగితే వారు రావడానికి కొంత సమయం పడుతుంది. ఇప్పుడు సంబీలద్ది నగర్ పోలీస్ స్టేషన్ నుండి బోరబండ పోయే వరకు పుణ్యకాలం గడిచిపోతుంది. మరి గౌరవ హోమంతి గారు సి.సి. కెమెరాలు, ప్లట్ట్మెలను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు, కవరాండ్ కంట్లోల్ భవనాన్ని కడుతున్నారు. కాబట్టి కొత్త పోలీస్ స్టేషన్లు కట్టించే ప్రతిపాదన ఏమెన ఉన్నదా? తెలియజేయవలసిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ హోం మంత్రి గాని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రరావు (పట్టబ్రదుల నియోజక వర్గం-మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు పైదరాబాద్):- అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క 'Modernization of State Police Force' పథకం పేరుతో కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు పైదరాబాద్ లో ప్రతిపాదించిన కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ సెంటర్, కేంద్ర ప్రభుత్వం స్థాపన చేసిన 'Modernization of State Police Force' లో ఉన్నదా, లేదా సెపరేట్ గా ఉన్నదా?

SYED AMINUL HASAN JAFRI (LOCAL BODIES - HYDERABAD):-

جناب سید امین حسن جafferی (Janab Syed Aminul Hasan Jafri): صاحب دو تینی ذیلی سالات پر محض اپنے ہاتھوں۔ ایک یہ کہ جو آپ Command Centre set up کر رہے ہیں اس کا دائرہ حدود کیا ہے؟ کیا یہ حیران اور پولیس شرمنشیت سے ہے کہ رضا کانچہ اور سماں بہار پولیس کمشنریت کا ہی احاطہ کرے گا؟ اور دوسرا ذیلی سالات پر محض اپنے ہاتھوں۔ ایک یہ کہ جو آپ اس کے objectives کیا ہیں؟ اور یہ سنگری کام کرنے کے لئے گا اور اس طریقے کا سنگری شاید کہیں ہے؟ اس طریقے کا سنگری نیارک میں یا لندن میں یا Scotland Yard میں ہے کہاں پر ہے؟ کس طریقے کا ہے؟ اور یہ کتنا ultra modern ہے گا۔ State of the Art Technology کی جریان کے لئے adopt کی جا رہی ہے۔ اور شہر میں اس سے یہاں سے جو اتمم اور قائم و قوانین کا نہیں ہے۔ مسئلہ تراویح کا ہے۔ تراویح کے مسائل کوں کس طریقے سے tackle کرنے میں مدد و مدد ہے؟ میں سوچ رہا ہوں۔

శ్రీ కర్నై ప్రభాకర్:— అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు సహంగా ఉండాలని, తీసుకుంటున్నటువంటి చర్యలు ఎవరూ కూడా ఈ ప్రభుత్వంతో విభేదించి మాటల్లాడానికి వీలులేని పరిస్థితిని కల్పించినటువంటి గౌరవ హోంమంతి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కొత్త జిల్లాలు ఏర్పాటైనవి కాబట్టి కొత్త జిల్లా కేంద్రాలలో ఎస్సి కార్యాలయాల కోసం ఏవైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? కొత్తగా కట్టేటటువంటి ప్రతిపాదనలు ఏమెనా పెట్టారా?

అధ్యక్షుడు మండలాలు కూడా చాలా పెరిగాయి
కాబట్టి ఆ మండల కేంద్రాలలో కొత్త పోలీస్ స్టేషన్లు ఏర్పాటు
కోసం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? మూడు - గతంలో
చొటుపుల్, పోచంపలి, సంసాన్ నారాయణపురం

ఈ మూడింటికి కలిపి ఒక ఇన్సెప్కర్ ఉండేవాడు. సరిగ్గా మూడు రోజుల క్రితం ఒక రూరల్ ఇన్సెప్కర్ పోస్టుని క్రియేట్ చేసి ఆ రూరల్ కేంద్రంగా పోచంపల్లిలో ఇన్సెప్కర్ కార్యాలయం ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్నట్లుగా మాకు సమాచారం తెలిసింది. నేను వెంటనే రాచ్కొండక్మీషస్టర్ గారితో మాట్లాడాను, నిన్ననే డి.బి.పి గారితో కూడా మాట్లాడాను. ఈ సందర్భంగా గౌరవహోంమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకోచే విషయం ప్రమిటంటే, చొటుపూర్వ అర్థాన్ సి.ఐ. ఎవరైతే ఉన్నారో, వారిని అక్కడే ఉంచి పోచంపల్లి, చొటుపూర్వ రూరల్, సంస్థాన నారాయణపురం ఈ మూడు కలిపి చొటుపూర్వ కేంద్రంగా ఒక ఇన్సెప్కర్ ని ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ఈ రెండు మండలాలకు ఇది సెంటర్ అవుతుంది. ఈ విషయం గురించి గతంలో మీ ద్వారా హోంమంత్రి గారికి, డి.బి.పి గారి దృష్టికి తీసుకుపోయాం కాబట్టి ఈ వెసులుబాటు కల్పించి ఆ పోలీస్ స్టేషన్ పరిధి మాకు అందుబాటులో ఉండే విధంగా చేయాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజక వర్ధం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ):- అధ్యక్షా, 2014 సంవత్సరంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత కొత్తగా పోలీస్ స్టేషన్ మనం ఏమైనా శాంక్ష్యం చేశామా? చేసినట్లయితే వాటి యొక్క భవనాలు కన్సప్టక్షన్ చేయడం జరిగిందా? రెండు - 2017 సంవత్సరంలో కొత్త మండలాలు, కొత్త జిల్లాలు ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. కాబట్టి ఇప్పుడే మిత్రులు అడినట్లు, జిల్లా పోలీస్ ఆఫీసర్స్ పోస్టులు కూడా కొన్ని శాంక్ష్యం అయినట్లు తెలిసింది. ఎన్నింటిని మొదలు పెట్టారు? ఎప్పటిలోగా పూర్తి అవుతుంది? వాటికి ఎంత ఖర్చు అవుతుంది? తెలియజేయవలసిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పట్టం నరేందర్ రెడ్డి (సాధానికసంస్థలు - రంగారెడ్డి):- అధ్యక్షా, వరంగల్ నియోజక వర్ధం కోసిగి పట్టణంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మొన్ననే ఒక ఫైర్స్ట్ స్టేషన్, ఒక సి.ఐ. కార్యాలయం మంజూరు ఇచ్చారు కాబట్టి ఆ ప్రాంతంలో కొత్త భవనాలను నిర్మించాలని తమరిద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్ రెడ్డి (శాసనసభ నియోజక వర్ధం):- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు, శ్రీ కర్నె ప్రభాకర్ గారు, శ్రీ రాజేశ్వర్ రెడ్డి గార్లు ఎన్.పి కార్యాలయాలు కొత్తగా ఏర్పడిన జిల్లాల్లో ఏమైన కడుతున్నారా, అని అడగడం జరిగింది. అదేవిధంగా జనగామ జిల్లాలోని కలెక్టరేట్ భవనానికి తమరే

ప్రారంభోత్పవం చేశారు. కాబట్టి జనగామలో డి.సి.పి కార్యాలయాన్ని ఏమైనా కడుతున్నారా? తెలియజేయ వలసిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాయని నస్పింహో రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు గారు, శ్రీ రామచంద్రరావు గారు, శ్రీ జాఫ్రీ గారు, శ్రీ కర్నె ప్రభాకర్ గారు, శ్రీ పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి గారు, శ్రీ పట్టం నరేందర్ రెడ్డి గారు, శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్ గారు అందరూ కూడా కమాండ అండ్ కంట్రోల్కు సంబంధం లేని విషయాలే అడిగారు. అని కూడా చెబుతాను. కమాండ అండ్ కంట్రోల్కు అభివృద్ధికి, శాంతి భద్రతలకు విడాదియలేని సంబంధం ఉంది. శాంతి భద్రతలు బాగా ఉంటేనే అభివృద్ధి సాధ్యమవుతుంది. రాష్ట్రం గానీ, హైదరాబాద్ గానీ అన్ని విధాలుగా సురక్షితంగా ఉంటేనే పెట్టుబడులు, పరిశ్రమలు వస్తాయి. ఈ దిశగా ఆలోచించి హోంశాఖ పరిధిలో ఉన్న అనేక శాఖలలో ముఖ్యంగా పోలీస్ శాఖ అధునీకరణకు అనేక చర్యలు మొదలుపెట్టాం.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు దేశ చరిత్రలో ఎక్కడా లేని విధంగా రాష్ట్ర పోలీస్ శాఖలకు వందల కోట్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. హైదరాబాద్ లో అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో ఇంటిగేచెండ్ కమాండ అండ్ కంట్రోల్ సెంటర్కు నిర్మాణ పనులు కూడా చేపట్టడం జరిగింది. కమ్యూనికేషన్ వ్యవస్థను ఆధునికరిస్తున్నాం, అవసరమైన చోట పోలీస్ స్టేషన్ల జిల్లా ఎన్పి ఆఫీసులకు, కమీషనరేట్లకు కొత్త భవనాలు కడుతున్నాం. పోలీస్ స్టేషన్లలో రిసెప్షన్ సెంటర్ మరియు ఇతర మార్కిట పనులు కల్పిస్తున్నాం. ప్రతి జిల్లా పోలీస్ హెడ్ క్వార్టర్ల్ కమీషనరేట్లలో కమాండ అండ్ కంట్రోల్ సెంటర్లను కూడా నెలకొల్పుతున్నాం. మంచి మొబిలిటీ, విజిబులిటీ అనే పోలీస్ శాఖ పనితీరు నిదర్శనాలు. దీనికొరకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, ఆధునిక ఉపకరణాలతో కూడిన వాహనాలను హైదరాబాద్, సైబర్ రాబాద్, రాచ్కొండ క్మీషనరేట్లలో జిల్లాలోని పోలీస్ స్టేషన్లకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇని మచ్చుకు కొన్ని మాత్రమే. ఇవిగాక ఇతర సాకర్యాలను పోలీస్ స్టేషన్కు కల్పిస్తున్నాం.

అదేవిధంగా హైదరాబాద్ ఒక cosmopolitan city. ఇక్కడ అనేక జాతీయ, అంతర్జాతీయ ప్రభుత్వాలు, ప్రభుత్వేతర సంస్థలు ఉన్నాయి. దిగ్గజ ఐ.టి. మరియు ఇతర సంస్థలున్నాయి. శరవేగంగా అభివృద్ధి చెందుతుంది, ప్రపంచ దృష్టిని ఆకర్షిస్తుంది కాబట్టి హైదరాబాద్ కు నేటి పరిస్థితులకు అనుగుణంగా నూతన ఆధునిక హెడ్ క్వార్టర్ అవసరం. అందుకే ఖర్చుకు

వెసకూడుండా దీనికి నిర్మాణం చేపట్టడం జరిగింది. ఇటువంటి సెంటర్లు అభివృద్ధి చెందిన అతికొద్ది దేశాలలోని నుహో నగరాలలో చూడవచ్చును.

ఇంటిగ్రేషన్ పోలీస్ కమాండ్ అండ్ కంటోర్ సెంటర్ భారతదేశ పోలీస్ వ్యవస్థలో అపూర్వ ఘట్టంగా ఉండబోతోంది. దీనికి G+19 మరియు G+15 వ అంతస్తులుగా రెండు ఎ, బి టపర్ మాత్రమే కాకుండా G+1, G+2 అంతస్తులు ఎ, బి టపర్కు సమానంగా లిఫ్ట్స్కోర్ కలిగిన సి,డి టపర్ ఉంటాయి. దీనిలో పోలీస్ మూళియం, రూఫ్స్ పే హాలిప్యాడ్ సౌకర్యం కూడా ఏర్పాటుతో పాటు క్రీమినల్స్ ఇంటిగ్రేషన్ డేటా, ఇంటిగ్రేషన్ ఇంటలిజెన్స్ వ్యవస్థను, ఇంటిగ్రేషన్ కమ్యూనికేషన్ వ్యవస్థను మరియు సుమారు వెయ్యి మందికి సరిపోయే ఆడిటోరియం ఇతర ప్రపంచ సాంకేతిక సౌకర్యాలు కలిగి ఉంటూ హైదరాబాద్ నగరానికి ఒక వైలురాంయిగా ఉండబోతోంది. అన్ని జిల్లాలకు పోలీస్ కమాండ్ అండ్ కంటోర్ సెంటర్లు దీనికి అనుసంధానం చేయడం జరుగుతుంది.

ఇవిగాక పోలీసులలో పాటు ఇతర అత్యవసర ప్రభుత్వ శాఖలన్నీ ఉంటికి, అంటే జిహాచెంసి, రెంమ్యా, ఆర్ అండ్ బి, హైదరాబాద్ మెట్రో వాటర్ సప్లై అండ్ సీవరేజ్ బోర్డ్, విద్యుత్ శాఖలకు విపత్తులు ఇతర అత్యవసర సమయంలో అత్యంత సహాయకారిగా ఉంటుంది. సి.సి. టివి వ్యవస్థ కూడా అనుసంధానమై ఉంటుంది.

మొత్తం 5 లక్షల 80 వేల చదరపు అడుగుల బిల్డ్-అప్ ఏరియా ఉంటుంది. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రామచంద్రరావు గారు మాట్లాడుతూ, దీనికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమైనా ఎయిడ్ ఇస్తుండా అని అడిగారు. దీనికి మొదట 24 అంతస్తులు అనుకున్నాం, కానీ విమానాలు ఎత్తుకు వెళుతుంటాయి కాబట్టి ఏవియేషన్ వారు అనుమతి ఇవ్వలేదు. అందువల్ల 24 అంతస్తుల నుండి 19 అంతస్తులకు తగ్గించడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ కమాండ్ అండ్ కంటోర్ ప్రాజెక్టు కేవలం మన ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచన, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచన మాత్రమేనని గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రామచంద్రరావు గారికి తెలియజేస్తున్నాను. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క పథకం కాదు. ‘Modernization of Police Force’ క్రింద కొత్త పోలీస్ స్పెషన్ ఏర్పాటుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి కొంత ఆర్థిక సహాయం చేస్తుందన్న మాట వాస్తవమే.

అలాగే గౌరవ సభ్యులు నూతన భవనాల గురించి అడిగారు. 13 జిల్లా ఎన్సిపి కార్యాలయాల కొరకు నూతన భవనాలను

కడుతున్నాం. రామగుండం, సిద్ధిపేట కమీషనరీట్లకు నూతన భవనాలను కడుతున్నాం. వీటికోసం మొత్తం రూ.375 కోట్లు మంజారు చేయడం జరిగింది. ఇప్పటికే రూ.220 కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది. రాష్ట్ర ఏర్పాటు నుంచి ఇప్పటి వరకు 45 నూతన పోలీస్ స్టేషన్ భవనాలను కట్టడం జరిగింది. వాటికి నేనే ఇన్‌గ్యారేప్స్ చేసి రావడం జరిగింది. ఇంకా 10, 15 పోలీస్ స్టేషన్ ప్రారంభోత్పానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం 23 పోలీస్ స్టేషన్ నూతన భవనాలను కడుతున్నాం. వీటికోసం రూ.70 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

సైబర్బాద్ ఆదిభట్ట, జిహాన్గర్ మరియు గచ్చిబోలి ప్రాంతాలలో మూడు మోడ్స్ పోలీస్ స్పెషన్ కోసం రూ.7.5 కోట్లు కేటాయించి కడుతున్నాం. 100 పోలీస్ స్టేషన్ కు రూ.30 కోట్ల భర్యతో రిస్టోరిస్ సెంటర్ కూడా ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. మేడ్ఫ్లెర్, కరీంనగర్ జిల్లాలలో రూ.20 కోట్లు వెచ్చించి రెండు పోలీస్ శిక్షణ కళాశాలలు కూడా కడుతున్నాము. ఆదిలాబాద్, కొత్తగూడం, ఇబ్రహీమపట్టం జిల్లాలలో దాదాపు రూ.50 కోట్లతో వుండు ఐఅర్వ పోలీస్ బోర్డులను కూడా నిర్మిస్తున్నాము. ఆక్షోప్స్ ట్రైనింగ్ సెంటర్ ను కూడా దాదాపు రూ.100 కోట్లతో కడుతున్నాము.

ఫ్రిండ్లీ పోలీసింగ్, విజిబుల్ పోలీసింగ్ కు ప్రాధాన్యమిస్తూ, పారదర్శకతకు పెద్దపేట వేస్తున్నాము. సిటీజన్ ఫ్రిండ్లీ పోలీస్ కొరకు హైదరాబాద్ లో రూ.10 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. సి.సి. టివి ఏర్పాటు కొరకు హైదరాబాద్ లో రూ.140 కోట్లు కేటాయించాము. నేర నిరోధాన్ని నియంత్రించడం కొరకు హైదరాబాద్ లో రూ.10 కోట్లు కూడా ఇప్పడం జరిగింది. ఈ విధంగా శాంతి భద్రతలు అదుపులో ఉంటే రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుంది, ఇతర దేశాల నుండి పెట్టుబడులు పస్తాయి, పెట్టుబడులు పెట్టుడం వల్ల నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు దొరుకుతాయనే ఆలోచనతో తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

10.40 | గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పోలీస్ అధికారులందరినీ ఉనిపించి లా & ఆర్డర్ ను, మత సామాన్యాన్ని కాపాడాలని వాటికి ఎంత భర్య అయినా పర్యాలేదని చెప్పడం జరిగింది. ఆ రోజు నుండి ఈ రోజు వరకు పోలీసులు ఫ్రిండ్లీ పోలీసులుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. పోలీసులు ఇంతకుముందు ఉన్నారు, ఇప్పుడు ఉన్నారు కానీ, గత ప్రభుత్వానికి, ఇప్పటి ప్రభుత్వానికి పోలీసులలో చాలా మార్పు వచ్చింది. నీరు ఫ్రిండ్లీ పోలీసులుగా వ్యవహరించడం వలన రాష్ట్రంలో శాంతి, భద్రతలకు

విష్ణుతం కలుగడం లేదు. గత నాలుగు సంవత్సరాలలో గణేష్ నిమజ్జనాలు, రంజాన్, బక్రీడ్, బతుకమ్మ, భోనాలు మొదలగు అన్ని పండుగలు కూడా ఎలాంటి విష్ణుతాలు లేకుండా శాంతియుత వాతావరణంలో ప్రజలు పండుగలు జరుపుకున్నారు. పోలీసులు రాత్రి, పగలు అనే తేడాలేకుండా పనిచేయడం వలన తెలంగాణ రాష్ట్రానికి మంచి పేరు వచ్చింది. అందుకు నేను వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఈ మధ్యకాలంలో మిడియా వారు ఒక సర్వే చేస్తే నెంబర్ 1 ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ కేసిఆర్గారని ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఆ విధంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సంస్థేము, అభివృద్ధికార్యక్రమాల్లో ముందుండి తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ప్రగతి పథంలో నడిపిస్తున్నారు.

అదే విధంగా సభ్యులు శ్రీ రజ్యీగారు, శ్రీ జాఫ్రీగారు అడిగినట్లు రాష్ట్రంలోనీ 31 జిల్లాలకు ఈ కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ యూనిట్ ను అనుసంధానం చేస్తావుని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రతి జిల్లా హెడ్ కౌర్టులో కూడా కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ యూనిట్ ను ఏర్పాటు చేసి వాటికి నీటికి అనుసంధానం చేస్తారు. రాష్ట్రంలోనీ 31 జిల్లాల్లో ఏ మూలన ఏం జరిగినా నిమిషంలోనే ఇక్కడి కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ యూనిట్కు సమాచారం వచ్చేటట్లుగా అనుసంధానం చేసే ఏర్పాటు చేశారు. ఈ విషయంలో ఒక చరిత్రను సృష్టించామని చెప్పగలుగుతున్నాను. హైదరాబాదుకు ఇది ఒక ఐక్యాన్లగా తయారచుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇంత మంచి కార్యక్రమాన్ని తీసుకొచ్చినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను.

“అమ్మ ఒడి” వాహనాలు

ప్రశ్న నెం.70-సి (94)

శ్రీ ఉత్కోష్ట గంగాధర్ గౌడ్ మరియు డా. మాదిరెడ్డి శ్రీనివాస్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.లు:- గౌరవీయులైనవైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

ఆ) ప్రపానికి పూర్వం, తర్వాత గర్భవతుల కోసం రూటా సదుపాయాన్ని కల్పించడానికి 102 -అమ్మ ఇంజీ వాహనాలను ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఇ) పెరిగిన సంస్థలకు ప్రసాదం అవసరాలను తీర్చడానికి సదరు వాహనాలను పెంచే ప్రతిపాదన ఏదైనా ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నదా?

గౌరవీయులైన వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (డా. సి.లక్ష్మిరెడ్డి):- అప్పనండ్డి.

ఆ) ప్రసప పూర్వక చెక్పేలు, ప్రసవాల కోసం స్థూలను తీసుకురావడానికి, పిల్లలకు టీకాలు వేయడానికి 102 సర్వీసులను’ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 241 వాహనాలు ఈ సేవలను అందిస్తున్నాయి.

ఇ) లేదండ్డి.

శ్రీ ఉత్కోష్ట గంగాధర్ గౌడ్ (శాసనసభ నియోజక వర్గం):- అధ్యక్షా, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఇంత మంచి పథకాలను ప్రవేశపెడుతున్నందుకు ముందుగా ధన్యవాదాలను తెలియజేసుకుంటున్నాను. గత ప్రభుత్వాల కాలంలో ప్రజల ఆరోగ్యం గురించి ఏ మాత్రం పట్టించుకోని సందర్భంలో మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కేసిఆర్ కిట్, గర్భిణి స్థీలకు ప్రసవం తరువాత బాటు పుడితే రూ. 12,000లు, పాప అయితే మరొక రూ.1,000లు అదనంగా ఇస్తున్నటు వంటి పథకంలో సుమారు నాలుగు లక్షల కంటే ఎక్కువ మంది స్థీలు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో సొమెదు చేయించుకోవడం జరిగింది. ఈ పథకం చాలా బాగుంది. ‘102 సర్వీసులను’ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 241 అమ్మ ఒడి వాహనాలను ఏర్పాటు చేశారు. అదే విధంగా హైదరాబాదులో మరొకి వాడలలో 108 పేరు మీద 50 ద్విచక్క వాహనాల సౌకర్యాన్ని కూడా ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది.

నేను తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరేదేమంటే ఈ టూ వీలర్ సౌకర్యాన్ని హైదరాబాదులోనే కాకుండా మునిపల్ కార్పొరేషన్లలో కూడా ఏర్పాటు చేసే అవకాశం ఉందా? జిల్లా స్థాయి ఆసుపత్రులు, 100 పడకల ఆసుపత్రులు, కమ్యూనిటీ హెల్ప్ సర్వీసులు, ప్రమరీ హెల్ప్ సెంటర్లు మొదలగు ఆసుపత్రులు ఉన్నాయి. ఎటువంటి ఆసుపత్రుల దగ్గర 241 అమ్మపడి వాహనాలను పెడుతున్నారు? ఇది మంచి పథకం కాబట్టి దీనికి మంచి రెస్పాన్స్ కూడా వస్తుంది. ఈ పథకానికి సంబంధించి ఇంకా తదుపరి చర్యలు ఏమన్నా తీసుకుంటున్నారా? అని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్.శ్రీనివాస్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, అమ్మ ఒడి వాహనాలు అనే అంశం పై మాటల్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను. గర్భవతులైన మహిళలకు ప్రత్యేక రక్షణ, అదనపు సౌకర్యాలు, జాగ్రత్తలు అవసరం. పేదింటి మహిళలు ప్రసవానికి రెండు రోజుల ముందు ఆసుపత్రులకు వెళ్లడానికి వారి ఆర్థిక పరిస్థితులు అనుకూలించక అప్పటికప్పుడు ఆటోలలో, ఆర్టీసీ బస్సులలో వెళ్లడంతో వాటిలోనే ప్రసవాలు

జరుగుతున్నాయి. ఇలాంటి సంఘటనలను మనం అప్పుడప్పుడు వార్తా పత్రికలలో చూస్తూ ఉంటావాయి. షిటన్సింటిని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించింది. దీనిని ఇతర రాష్ట్రాలు కూడా ఆదర్శంగా తీసుకొని అమలు చేస్తున్నారు. ఈ విధానం వలన మాతా, శిశు మరణాల రేటు తగ్గింది. దానికి వైద్య శాఖను అభినందిస్తున్నాను. ఈ పథకంలో 250 వాహనాలు ప్రవేశపెట్టడం, దీనికోసం రూ.561 కోట్లను విడుదల చేయడం చాలా సంతోషంగా ఉంది.

నేను తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే ఈ వాహనాలలో అన్ని సౌకర్యాలు అంటున్నారు ఆ సౌకర్యాలు అంబులెన్స్ వాహనంలోలాగా ఉంటాయా? గర్భిణి స్త్రీలను ఆసుపత్రులకు తీసుకెళ్డడానికి అవసరం అయితే ప్రసవం జరిగితే వాటికి సంబంధించిన సౌకర్యాలు ఈ వాహనాల్లో ఉంటాయా? ప్రసవం తరువాత కూడా శిశువుకు 6 నెలల వరకు వ్యాక్సిన్స్ అవసరమవుతాయి. కాబట్టి అటువంటి వ్యాక్సిన్స్ వేఱుంచుకొని రావడానికి కూడా ఈ వాహనాలను ఉపయోగపడతాయా? ప్రసవం తరువాత శిశువు సంరక్షణ కోసం ఏమన్నా స్పెషల్ ప్రోవిజన్ ఇస్తున్నారా? అని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రతి గర్భిణి స్త్రీ గర్భం దాల్చిన నాటి నుండి ప్రసవం వరకు, తరువాత వ్యాక్సిన్స్ కొరకు దాదాపు పది సార్లు ఆసుపత్రులకు వెళ్లవలసిన అవసరం ఉంటుంది. గ్రామాలలో, ప్రాదురూపాలు బస్టీలలో ఉన్న బీదవారికి ఆర్థిక పరిస్థితి బాగోలేక ఆసుపత్రులకు వెళ్లే పరిస్థితులు ఉండవు. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని మరియు కేసిఆర్ కిట పథకాన్ని విజయవంతం చేయడానికి ఈ వాహనాలను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఈ వాహనాలు గర్భిణి స్త్రీలను ప్రసవం కంటే ముందు గర్భం దాల్చినప్పటి నుండి ప్రసవం జరిగే వరకు చెక్స్ కోసం అవసరమైనన్ని సార్లు ఆసుపత్రులకు తీసుకెళ్డడానికి ఈ వాహనాలు ఉపయోగపడతాయి. ప్రసవానికి గర్భిణి స్త్రీలను ఆసుపత్రులకు తీసుకెళ్డడానికి, ప్రసవం తరువాత తల్లి, పిల్లలని క్షేమంగా ఇంటికి చేర్చడానికి, వాక్సిన్స్ వేఱుంచడానికి ఎన్ని సార్లు అవసరమైతే అన్ని సార్లు తీసుకెళ్డడానికి ఈ వాహనం ఉపయోగపడుతుంది. రాష్ట్ర మంత్రి 241 వాహనాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. జిల్లాకు 4 నుండి 6 వరకు వాహనాలు ఉంటాయి. ఇనీ CHC లేదా PHCల దగ్గర ఉంటాయి. నియోజక వర్గానికి సుమారు 2 వాహనాలు వస్తున్నాయి. ఇనీ అక్కడనే కాకుండా ఎవరికి అవసరమైనా 108

వాహనాల లాగా ఇనీ కూడా కార్ పెంటర్స్, ఆన్ లైన్ ద్వారా సేవలను అందజేయడం జరుగుతుంది. ఇప్పటికీ ఉన్న 241 వాహనాలు సరిపోతాయిని అనుకుంటున్నావాయి. అవసరమైతే భవిష్యత్తులో వీటిని ఇంకా పెంచడానికి కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి.

సభ్యులు శ్రీ ఎమ్ శ్రీనివాస్ రెడ్డిగారు అమ్మచి వాహనాలలో సౌకర్యాల గురించి అడిగారు. ఈ వాహనాలలో డెలివరీ కిట, కేసిఆర్ కిట, ఒక అటెండర్ ఉంటారు. ట్రాక్ రికార్డు ఆధారంగా ముందుగానే *high risk* ఉన్న కేసులను గుర్తించి అవసరమైన గర్భిణి స్త్రీలను ఆసుపత్రులకు ముందుగానే తరలిస్తున్నాము. దీని ద్వారా గర్భిణి స్త్రీలను ఎప్పటిక్కప్పుడు ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్డడానికి, తీసుకువాడానికి ఈ వాహనం ఉపయోగపడుతుంది. ప్రాదురూపాలు సిటీలో ఫోర్ పిలర్స్ పోని ప్రదేశాలలో అంటే చిన్న చిన్న గల్లీలల్లో అత్యవసర పరిస్థితుల్లో సహాయాన్ని అందించడానికి బైక్ అంబులెన్స్ ల సర్వీసులను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇలాంటి పరిస్థితులు మిగతా నగరాలలో కూడా తప్పకుండా ప్రవేశపెడతామని తెలియజేస్తున్నాము.

వైద్య విధాన పరిషత్తులో భాషీల భర్తి

ప్రశ్న నెం.2574 (95)

శ్రీ పొతురి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సిః - గౌరవీయులైన వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) వైద్య విధాన పరిషత్తులో మెడికల్ పోస్టుల నియామకంలో జాప్యం జరుగుతున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, రాబోయే రెండు నెలలలో సివిల్ అసిస్టెంట్ సర్వును పదవుల భర్తిని చేపట్టే విధానం ఏమిటి;

ఇ) తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాడిన తరువాత ఆరోగ్య, వైద్య కుటుంబ సంక్షేప శాఖలో మంజూరు చేసిన, భర్తి చేసిన పదవుల సంఖ్య ఎంత;

ఈ) మిగిలిన పదవులను ఎప్పటిలోగా భర్తి చేయడమనఁతుంది?

గౌరవీయులైన వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (డా. సి.లక్ష్మిరెడ్డి): - అ) లేదండీ.

ఆ) తెలంగాణ వైద్య విధాన పరిషత్తు క్రింద 205 సివిల్ అసిస్టెంట్ సర్వును పదవులను తెలంగాణ పబ్లిక్ సర్వీసు క్లీఫ్స్ ద్వారా నోటీషన్ చేయడమనఁంది. పరీక్షలను నిర్వహించడ మయింది. ఫలితాలు ప్రకటించవలసి ఉంది. 1266 సివిల్

అసిస్టెంట్ సర్జన్ (సూపర్ స్పెషలిస్ట్, జిడిఎంబి) శాఖీయ ఎంపిక కుమటీ ద్వారా రిక్రూట్ చేయడమవుతుంది.

ఇ) 9973 పదవులను మంజూరు చేయడమయింది. రిక్రూట్మెంట్ ప్రాసెన్ పురోగతిలో ఉంది.

ఈ) ఈ ప్రక్రియను 6 నెలలలో పూర్తి చేయడానికి చర్యలను తీసుకోవడమవుతున్నది.

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత 9,973 పదవుల భర్తికి అనుమతి ఇచ్చారని వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారే చెప్పడం జరిగింది. ఉద్యోగాలను భర్తి చేయడంలో కొన్ని పోస్టులను డైరెక్ట్‌గా, మరికొన్నింటిని ప్రమోపస్థ ద్వారా భర్తి చేస్తారు. ప్రమోపస్థ ద్వారా భర్తి చేసే పోస్టులలో ప్రత్యేకించి నర్సుల పోస్టులను భర్తి చేయడంలో కోర్పుకు వెళ్లడం వలన కొన్ని లీగల్ ఆచైకన్స్ వస్తున్నాయి. కాబట్టి వాటిని అధిగమించేటట్లుగా ఏమన్నా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? అసిస్టెంట్ సర్జన్ పోస్టులు పట్టిక సర్వీసు కమీషన్ ద్వారా నియమకం జిరిగితే జాప్యం జరుగుతుంది. కాబట్టి, తాతార్థీకంగా మనగుడు గుర్తున్ ద్వారా భర్తి చేయడానికి ఏమన్నా అవకాశం ఉన్నదా? అని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో వైద్య సేవలను బలోపుతం చేయడానికి గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా దాదాపు 10,000 పోస్టులకు పైగా శాంకన్ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా 3,000లకు పైగా భాఖీలను భర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం అనుమతి ఇచ్చింది. వైద్య విధాన పరిషత్తులో 4,547 పోస్టులను మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఈ కొత్త పోస్టుల ద్వారా CHC ఏరియా అనుపత్రి, జిల్లా అనుపత్రులల్లో 24 గంటలు సేవలు అందించడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది.

గతంలో వైద్య విధాన పరిషత్తులో ఉన్న డాక్టర్ల సంఖ్య, ఈ మధ్య కాలంలో పెంచిన డాక్టర్ల సంఖ్య గురించి వివరిస్తాను. 30 పడకల అనుపత్రుల్లో గతంలో 5 మంది డాక్టర్లు ఉంటే ఇప్పుడు 16మంది డాక్టర్కు పెంచడం జరిగింది. 50 పడకల అనుపత్రుల్లో గతంలో 6 మంది డాక్టర్లు ఉంటే ఇప్పుడు 17మంది డాక్టర్కు పెంచడం జరిగింది. 100 పడకల ఏరియ అనుపత్రిలో గతంలో 11 మంది డాక్టర్లు ఉంటే ఇప్పుడు 51కి పెంచడం జరిగింది. 300 పడకల జిల్లా అనుపత్రిలో 20 మంది డాక్టర్ పోస్టులు ఉంటే వాటిని 63 పోస్టులకు పెంచడం జరిగింది. అలాగే వైద్య విధాన పరిషత్తులోని అన్ని అనుపత్రులలో కొత్తగా స్పెషాలిటీ సేవలను కూడా పెంచడం జరిగింది. 30 పడకల CHC అనుపత్రిలో ఫారెన్సిక్ పోస్టులను క్రియేట్

చేయడం జరిగింది. గతంలో ఈ పోస్టులు లేక రెగ్యులర్ డాక్టర్ల పోస్టుమార్కుం చేసే పరిస్థితులు ఉండేవి. ఇప్పుడు ఫారెన్సిక్ పోస్టులను క్రియేట్ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా రేడీయాలజీ, మెడిసిన్, సర్జన్ డాక్టర్లను కూడా CHC 30 పడకల ఆనుపత్రిలో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 50 పడకల ఆనుపత్రిలో అదనంగా అర్థాపడిక్ డాక్టర్ పోస్టులను కూడా క్రియేట్ చేయడం జరిగింది. 100 పడకల ఏరియా ఆనుపత్రిలో అదనంగా పాథాలజీ, రంఎంటీ, అప్టోమాలజీ, పసియూ డాక్టర్ పోస్టులను కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా జిల్లా ఆనుపత్రుల్లో అదనంగా Hospital Administration, Super Speciality Doctorsను కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. పెరిగిన అవసరాలకు అనుగుణంగా బోధన ఆనుపత్రుల్లో 111 కొత్త యూనిట్లను కూడా మంజూరు చేయడం జరిగింది. గతంలో ఉన్న పోస్టుల సంఖ్యను పెంచి అదనంగా వారికి సేవలను అందించడానికి చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. రిక్రూట్మెంటుకు సంబంధించి కొన్ని రిక్రూట్మెంట్ ప్రాసెన్సింగ్ స్టేజీల్లో ఉన్న సందర్భంలో సభ్యులు శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డిగారు అడిగినట్లుగా కొన్ని కేసులు కోర్పుల్లో ఉన్నాయి. వాటి వల్ల కొంత జాప్యం జరుగుతోంది. వాటిని అధిగమించడానికి ప్రభుత్వపరంగా అన్ని రకాల చర్యలను తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

మిశర్ చైర్‌వ్హెస్:- ప్రశ్న నెం. 2788. మంత్రిగారు శ్రీ టి. హరీష్ రావు గారు.

శ్రీ టి. హరీష్ రాము:- చైర్‌వ్హెస్ సార్. మీరు ఏమీ అనుకోనంటే మార్కో చిన్న విన్నపం. అసెంబ్లీలో డైరెక్ట్‌గా సమాధానం ఇస్తాము. Put the Question అనే పద్ధతి లేదు. మంత్రిగారిని సమాధానం చెప్పమంటే మీకు కూడా సమయం ఆదా అవుతుంది. తరువాత కొరిఫుకేస్సు సభ్యుడిని అడగుమనండి. అలా చేస్తే సమయం ఆదా అవుతుందనేది మా విన్నపం.

కృష్ణ నది జలాల పంపకం

ప్రశ్న నెం.2788 (96)

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి:- గౌరవనీయులైన సాగునీటి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) నాగార్జున సాగర్, శ్రీశేలం రిజర్వయర్లలో లభ్యంగా ఉన్న నీటి పరిమాణం ఎంత; ఇందులో తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల వాటా ఎంత;

ఆ) రెండు రాష్ట్రాల నీటి విడుదలకు సంబంధించి కృష్ణా నీటి నిర్వాహణ బోర్డు లీసుకున్న నిర్ణయాలు ఏమిటి;

ಇ) ಬೋರ್ಡು ನಿರ್ನಯಂ ಪ್ರಕಾರಂ ಸೀಟಿ ವಿಡುದಲಕು ಅದೇಶಾಲನು ಜಾರ್ ಚೆಯಡಮುಯಿಂದ;

ఈ) అయితే, ఆ వివరాలేనిటి?

గౌరవనీయులైన సాగునీటి శాఖ వుంతి
 (శ్రీ టి. హరీష్ రావు):- అ) 19-03-2018 తేదీ నాటికి,
 నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టులో లభ్యంగా ఉన్న నీటి పరిమాణం
 510 అడుగుల పైన 21.831 టీఎస్‌లుగా ఉంది. శ్రీశైలం
 రిజర్వ్‌యర్లో 800 అడుగుల పైన 10.811 టీఎస్‌లుగా
 ఉంది. 4-11-2017 తేదీన జరిగిన బోర్డు 7వ సమావేశంలో,
 చిన్న తరహ సాగునీటిని మినహాయించి ప్రస్తుత 2017-18
 నీటి సంవత్సర కాలంలో అంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలకు
 వరసగా 66:34 దామాషాలో మొత్తం బీసిన్లో ఏకమొత్తంగా
 కృష్ణా జిల్లాల వాటాలను బోర్డు నిర్ణయించింది. తదనుసారంగా,
 2017-18 నీటి సంవత్సరం కోసం నీటి వాటాలను
 పంచుకోవడమయింది.

ಅ) 20-3-2018 ತೆದೀನ ಜರಿಗಿನ ತ್ರಿಸಭ್ಯ ಕಮಿಟಿ ಸಮಾವೇಶಂಲೋ, ಎನ್‌ಎನ್ ಎಡುಮಾಲುವ ಸಾಗುನೀಟಿ ಅವಸರಾಲತ್ತೆ ಪಾಟುಗಾ 20-03-2018 ತೆದೀ ನುಂಡಿ 31-05-2018 ವರಕು ಇರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಗುನೀಟಿ ಅವಸರಾಲನು ಶೀರ್ಘದಾಣಿಕಿ ತೆಲಂಗಾಣಕು 17 ಟೆಂಪಿನಲ್ಲಿ, ಆಂಥ್ರಾಪ್ರದೇಶಕು 16 ಟೆಂಪಿನಲ್ಲಿ ನೀಟಿನಿ ಹಂಚುಕುನೇಂದುಕು ಅಂಗೀಕರಿಂಬಡುಮಯಿಂದಿ,

ఇ) అవునండి.

ఈ) 20-03-2018 తేదీ నుండి 31-05-2018 తేదీ వరకు ఇరు రాష్ట్రాల త్రాగునీటి అవసరాలను తీర్చడానికి తెలంగాణకు 17 టిఎంసిలు, ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు 16 టిఎంసిల కోసం 20-03-2018 తేదీన జరిగిన సమివరమైన చర్చల తర్వాత కృష్ణానది నిర్వాహాన బోర్డు విడుదల ఉత్తర్వులను జారీ చేసింది.

11.00 | శ్రీ పాతురి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్ష, ఇది
 ఉ. యసంగి సీజన్. నాగార్యున సాగర్ నుండి నీటిని
 విడుదల ఎప్పుడు చేస్తారు? ఏ రోజు చేస్తారనేది
 చెప్పవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. సాధారణంగా
 నీటి లభ్యత ఆధారంగా నీటిని విడుదల చేస్తుంటారు. అదే
 విధంగా శ్రేష్ఠులం ఎడుమ కాలువ ద్వారా కూడా నీటిని విడుదల
 చేసే అవకాశం ఉంటుందా తెలుపలసిందిగా మంత్రిగారిని
 కోరుతున్నాను. కొంతమంది రెతులు ఆలస్యంగా నాట్టి

వేయడం జరిగింది. కాబట్టి నీటి లభ్యతను అధారంగా చేసుకుని, ఎప్పటివరకు నీటిని విడుదల చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది?

అదే విధంగా బచావత్ ట్రిబ్యూనల్ అవార్డు ప్రకారం పోలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరుగుతున్నది. అది జాతీయ ప్రాజెక్టుగా కూడా గుర్తింపు పొందింది. దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా మన రాష్ట్రం 45 బీఎసీల నీట్లు పొందడానికి అవకాశం ఉంది. నాగార్జున సాగర్ కు ఎగువచుటన్న ప్రాంతాలకు ఈ విధంగా నీటిని పొందే అవకాశం ఉందని చెప్పిన నేపథ్యంలో, మన తెలంగాణ ఎగువ ప్రాంతంలో ఉంది కాబట్టి, ఆ 45 బీఎసీల కృష్ణా నీటిని వినియోగించుకునే అవకాశం ఉంది కాబట్టి, మనకు దాని వలన ఏ మేరకు ప్రయోజనం చేకూరుతుందో చెప్పవలసిందిగా తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా నాగర్జున సాగర్ ఆధునికరణ పనులు పురోగతిలో ఉన్నట్లు తెలిసింది. దాని పరిస్థితి, వాటి ఫలితాలు మనకు ఎప్పుడు అందుతాయి అనేటటువంటి విషయాలు స్పష్టం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

جناب سید امین الحسن جعفری (Janab Syed Aminul Hasan Jafri) کے درجہ میں پانی بہت آ رہا ہے۔ پہلے 10 سال سے کرشنا ندی میں inflows ہو رہا ہے۔ اس کی وجہ یہ ہے کہ کرشنا کی Upper Krishna Dams میں بنائے گئے کہ Almatti, Dams کی pumping capacity بھی زیاد ہے۔ اس کی وجہ سے downstream پانی نہیں آ رہا ہے۔ صرف سیالاں کے پانی کے بہاؤ کی صورت میں پانی آ رہا ہے۔ اُبھی اپنے تھا اور اپنے کرشنا میں سیالاں کے پانی جوں میں لگتا ہے اُبھی صورت میں پانی چڑھا جاتا ہے تو یہ پانی آ رہا ہے۔ اور ایک پیچے ہے صاحب کتاب پیرواؤں Tribunal میں تھے، آندھرا پردیش کے لئے کیا تھا۔ پھر اس کے بعد جریش کیار Tribunal کو تلاکنگار اور آندھرا پردیش کیلئے allocation کرنے کا کام سونپا گیا ہے اُبھی complete کرتا ہے۔ اس طبقہ سے صاحب یہ کہا جاتا ہے کہ کرشنا پر جو generate ہوتا ہے پورا پانی upstream سے نہیں بلکہ catchment area میں پانی ہوتا ہے۔ اس کو آپ inform کرتے ہیں۔ تو یہ آپ بتائیں کہ پچھلے دو تین سال میں inflows TMC 17 کو لے گا تو کرشنا کے تین فرودن کے تحت ہر سال 16.5 TMC جیدر آباد کے لئے requirement ہے اور جیدر آباد میں supply کیا جاتا ہے۔ اب 75 دن جور ہیں گے آپ کوئی کے آخر تک requirements 4 to 5 TMC نہیں ہو گا۔ سُگوار سے reduce supply رہے گی اور گودواری و پبلی سے جو آتا ہے وہ اُنے گا تو 4 to 5 TMC جیدر آباد کے لئے پر بھکی ضرورت ہے۔ کیا آپ یہ سمجھیں گے۔ آپ سے یہ سوال ہے۔

శ్రీ పూల రవీందర్ (షాఖాయుల నియోజకవర్గం - వరంగల్, భమ్మం మరియు నల్గొండ):- అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో ప్రాజెక్టుల నిర్వాణ పనులను శరీంగా జరిపిస్తున్న వున సాగునీటి శాఖ వంతిగారికి నా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాము. నల్గొండ జిల్లా బ్రాహ్మణవెల్లంల ప్రాజెక్టు గతంలో పూర్తిగా నిర్దిష్టం చేయబడింది. కానీ మన సాగునీటి శాఖ మంత్రిగారు దీనిని ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకుని, నిరంతరం పర్యవేషిస్తూ, పనులను వేగపంతం చేయడం జరుగుతున్నది. ఈ ప్రాజెక్టు ఎప్పటిలోగా పూర్తపుతుంది? దాని వలన ఎన్ని ఎకరాలు సాగులోకి పస్తాయి, నల్గొండ జిల్లాలో కృష్ణానది నీటితో పెద్ద దేవులపట్టి చెరువును లింక్ చేసినట్లయితే ఇదొక మంచి రిజర్వాయర్గా ఉపయోగపడుతుంది. దీని వలన భమ్మం జిల్లా పరకు నీళ్లు వెళతాయి. ఈ చెరువు నుండి సుమారు ఒక 15 కిలోమీటర్ల దూరం కాలువ ద్వారా గాని, పైవీ లైన్ ద్వారా గాని నీటిని పంచమ్మ. ఉదయ సముద్రం చెరువు ద్వారా ఇప్పటికే కాలువలు తవ్వబడి ఉన్నాయి. ఈ విధంగా 15 కిలోమీటర్ల కాలువలు తవ్వి, ఈ నీటిని డి-40లో కలిపినట్లయితే, సుమారు 20 గ్రామాలకు, 30 రిజర్వాయర్లకు నీటి వసతి లభించి, ఐదు వేల ఎకరాలు సాగు చేసుకునే అవకాశం ఉంది. దయచేసి దీని గురించి గౌరవ మంత్రిగారు ఆలోచన చెయ్యాలని చెప్పి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణః- అధ్యక్షా, వున తెలంగాణలో ఉన్నటువంటి పెద్ద ఇరిగేస్ట్ ప్రాజెక్టు నాగార్జున సాగర్. దీని ద్వారా ఈ సంవత్సరం నల్గొండ, భమ్మం జిల్లాలకు ఎన్ని ఎకరాలకు నీళ్లు ఇచ్చాము, ఎన్ని టీఎంసిల నీరు విడుదల చేయడం జరిగింది, పంటలు కాపాడడానికి ఏ రోజున నీటిని విడుదల చేస్తారు? భమ్మం జిల్లా పరిధిలో ఈ నాగార్జున సాగర్కి అనుబంధంగా భక్త రామదాసు ప్రాజెక్టు మరొకటివైరా ప్రాజెక్టు ఉన్నాయి. మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కేవలం 11 నెలల్లో యుద్ధ ప్రాతిపదికన ఈ భక్త రామదాసు ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయడం జరిగింది. వీటి ద్వారా ఈ సంవత్సరం ఎన్ని ఎకరాలకు నీళ్లు ఇచ్చారు? పాలేరు పాత కాలువ ఆధునికరణ కొరకు రూ.70 కోట్లు కేటాయించి, ఐదు నెలల రికార్డు సమయంలో పనులు పూర్తి చేసినందుకు మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాము. పాలేరు పాత కాలువ ద్వారా ఈ సంవత్సరం ఎన్ని ఎకరాలకు నీళ్లు ఇస్తున్నారో తెలుపువలసిందిగా కోరుతున్నాము.

అదే విధంగా ఎడారి ప్రాంతమైన మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు కల్పకుర్తి ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా ఎన్ని ఎకరాలకు నీళ్లు

ఇచ్చారు, ఎన్ని టీఎంసిల నీళ్లు కేటాయించబోతున్నారో తెలుపువలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ టి. హరీష్ రావుః- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పాతురి సుధాకర్ రెడ్డిగారు, శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణగారు, జాఫ్రీగారు మరియు శ్రీ పూల రవీందర్గారు ఈ ప్రశ్న గురించి మాట్లాడ్డం జరిగింది. నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాలువ క్రింద ఈ సంవత్సరం ఆరు లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇస్తున్నాము. ఎడమ కాలువ క్రింద 5.20 లక్షల ఎకరాలు, పాలేరు పై భాగంలో నల్గొండ ప్రాంతానికి 3 లక్షల ఎకరాలకు, పాలేరు క్రింది భాగంలో భమ్మం, నల్గొండ ప్రాంతాలకు 2.20 లక్షల ఎకరాలు, మొత్తం 5.20 లక్షల ఎకరాలకు సాగు నీరు అందజేస్తున్నామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసుకుంటున్నాము. దీనితో పాటు భక్త రామదాసు ప్రాజెక్టుకు సఫ్లిమెంట్స్ ద్వారా నీళ్లు తీసుకున్నాము. భక్త రామదాసు క్రింద నలభై పేల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీళ్లు అందిస్తున్నాము. వైరా ప్రాజెక్టు క్రింద 17 వేల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇస్తున్నాము. అలాగే పాలేరు పాత కాలువ. దీని గురించి అరవై ఏళ్ల నుండి అడుగుతున్నారు. గౌరవానీయులు మంత్రిగారు శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రాపుగారి కోరిక మేరకు ముఖ్యమంత్రిగారు వెంటనే శాంక్యేన్ ఇచ్చారు. ఐదు నెలల కాలంలోనే పాలేరు పాత కాలువ పనులు యుద్ధ ప్రాతిపదికన పూర్తిచేయడం జరిగింది.

ఈ సంవత్సరం 25 వేల ఎకరాలకు, అంటే పూర్తి స్థాయికి మించి ఆయకట్టుకు నీళ్లు అందించబోతున్నాము. దాదాపు అన్ని కలుపుకుంటే ఆరు లక్షల ఎకరాలు నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాలువ క్రింద మనం నీరు ఇచ్చుకునే అవకాశం ఉంది. ఇందులో ఆధునికరణ ఎఫ్ట్స్ కూడా ఉంది. సభ్యులు శ్రీ సుధాకర్ రెడ్డిగారు ఇందాక ఆధునికరణ పనులు ఏమిటి, దాని ఫలితాలు ఏమిటి అని అడిగారు.

నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాలువ ఆధునికరణ దాదాపు 95 శాతం పనులు పూర్తయినాయి. మన భారతదేశంలో వివిధ రాష్ట్రాలలో ఎకడైటే ఈ ఆధునికరణ పనులు జరుగుతున్నాయో, ప్రపంచ బ్యాంకు రేటింగ్లో మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో నాగార్జున సాగర్ ఆధునికరణ పనులు దేశంలోనే మొత్తమైదటి రేటింగ్ మనకు వర్ల్ బ్యాంకు ఇచ్చింది. అంటే వేగపంతంగా పనులు చేయడంలో, నాణ్యతా ప్రమాణాలు పాటించడంలో, ఫలితాలను ప్రజలకు అందించడంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర దేశం మొత్తంలో మొదటి స్థానంలో ఉంది అని ప్రపంచ బ్యాంకు చెప్పడం జరిగింది.

ఈ నాగార్జున సాగర్ ఆధునికరణ పనులలో WA Package పనులు 60 ఉంటే, మొత్తం 60కి 60 పూర్తి చేసుకున్నాము. డిఫ్యూబ్యాటరీ కెవాల్ పనులలో 25కి గాను, 23 పూర్తయినాయి. ఇంకోక రెండు మాత్రమే పెండింగ్లో ఉన్నాయి. నీటి విడుదల ఆగిపోగానే, వచ్చే వానాకాలం లోపల ఆ రెండూ కూడా పూర్తి చేస్తాము. అదే మొయున్ మరియు బ్రాంచ్ కెనాల్కి సంబంధించి 16 పనులలో, 14 పనులు పూర్తయినాయి. మిగిలిన రెండు పనులు కూడా నీటి విడుదల ఆగిపోగానే, వచ్చే వానాకాలం లోపల పూర్తి చేస్తాము. అంటే నాగార్జున సాగర్ ఆధునికరణ దాదాపు 95 శాతం పూర్తయింది. వచ్చే వానాకాలం లోపల వంద శాతం ఈ నాగార్జున సాగర్ యొక్క ఆధునికరణ పనులు పూర్తపూతాయని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

నాగార్జున సాగర్ ఆధునికరణ వల్ల మనకు చాలా లాభాలు జరిగినాయి. ఎందుకంటే ఈ ఆధునికరణ జరగక ముందు ఇంత ఆయకట్టు నీళ్లు ఇచ్చేది కాదు. దాదాపు లక్ష ఎకరాల గ్యాప్ ఆయకట్టు ఉండేది. అంటే మన ఎడమ కాల్వలో. ఆ లక్ష ఎకరాల్లో ఇప్పటికే పూర్తయిన పనుల ద్వారా 80 వేల ఎకరాల గ్యాప్ ఆయకట్టుని తగ్గించి, ఈ సంవత్సరం సాగు నీరు అందించాము. ముఖ్యంగా నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాల్వ క్రింద మధిరగాని, బోనకల్, ముది మాణిక్యం ఈ ప్రాంతాలకు ఎప్పుడూ నీళ్లు అందేవికాదు. ప్రతి సారి రైతులు రోడ్లు మిదకు వచ్చి ఈ మూడు ప్రాంతాలలో ధర్మలు చేసేవారు. ఈ సారి చిట్టవివరి ఆయకట్టు పరకు ముది మాణిక్యం దాకా సాగునీరు మేము పర్సెక్స్‌గా ఇప్పగలుగుతున్నాము. అంటే ఆధునికరణ పనులు జరగడం వల్ల ఈ రోజు మనం సాగు నీరు బాగా ఇప్పగలుగుతున్నాము. ఎఫ్సీవ్ యుటీలైజేషన్ కూడా ఉంది.

దాదాపు ఒక టిఎంసికి 12 వేల ఎకరాలకు నీళ్లు మనం ఇప్పగలుగుతున్నాము.

جنرني صاحب نے سوال پوچھا کہ آپ کے پاس میں کے اونچے TMC 5 پانی میدرا بابشیر کی ضرورت کیلئے رکرکھیتوں کو دیا جا رہے کیا ہے اور اس طبقہ سے فوٹو نہیں پڑ کر عطا کریں۔ میدرا بابشیر کی پانی نیشنل کیلئے یہ Yellampalli and Godavari - Nagarjuna - Sagar and Srisailam میں پانی کا ذخیرہ محفوظ کر دیا گیا ہے۔ میں بہت سچھ کہہ سکتا ہوں گردوں کی کمی کی وجہ سے اور جیسے میں صاحب امار بار bell جا رہے ہیں اور میری طرف۔

శ్రీ పూల రవీందర్ గారు బ్రాహ్మణవెల్లంల గురించి అడిగినారు. ఈ ప్రాజెక్టు దాదాపుగా పూర్తయిపోయింది. వచ్చే వానాకాలంలో బ్రాహ్మణవెల్లం ద్వారా నల్గొండ, నకిరేకల్ నియోజక వర్గాలకు సాగు నీరు అందిస్తాము. మొత్తం లక్ష ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీరు వచ్చే అవకాశం ఉంది. అయితే వచ్చే వానాకాలంలో లక్ష ఎకరాలకు నీరు ఇప్పకోయినా, కొంత పోక్కింగా ఆయకట్టు ఇస్తాము. 40 చెరువులు నింపి, నల్గొండ, నకిరేకల్లోని కరువు పీడిత ప్రాంతాలకు సాగు నీరు అందిస్తాము.

కల్యాము ప్రాజెక్టు ఒక రికార్డుగా చెప్పుకోవాలి మనం. అప్పటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాలో కల్యాము ప్రాజెక్టుకి 25 టిఎంసిల నీళ్లు మాత్రమే కేటాయించారు. కానీ ఈనాడు మన గౌరవ ముఖ్యమంచిగారు భవిష్యత్తు అవసరాలను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ కల్యాము నీటి కేటాయింపులను 25 నుండి 40 టిఎంసిలకు పెంచుకున్నాము. ఈ సంవత్సరం గత ప్రభుత్వాలు కేటాయించిన దానికంటే ఎక్కువగా 27 టిఎంసిలు మనం కల్యాము క్రింద వాడుకున్నాము. వలసల జిల్లాగా, ఆకలి జిల్లాగా, కరువు జిల్లాగా పేరొందిన మహాబూబ్ నగర్ జిల్లాను ఆకుపచు జిల్లాగా, ముఖ్యంగా నాగార్జున జిల్లా అంతా సస్యశాయమలంగా చేసిన ఘనత టిఅర్ఎస్ ప్రభుత్వానిదే అని తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ సంవత్సరం 2.50 లక్షల ఎకరాలకు పైగా ఆయకట్టుకు నీరు అందించాము. కొన్ని ప్రాంతాలలో రెండు పంటలు పండిస్తాయి. ఒక పంటకైతే 2.50 లక్షల ఎకరాలకు పైగా కల్యాము క్రింద నీళ్లిచ్చి, 27 టిఎంసిల నీళ్లు వాడుకోవడం జరిగిందని తమరి ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేసున్నాను.

جانب سید امین احسن جعفری (Janab Syed Aminul Hasan Jafri): سائب، آپ سے سدھا کر دیئی صاحب نے یہ پوچھا تھا کہ کیا پلاورమ سے گوروری کاپانی کرشాంబలకు transfer ہو رہا ہے جبکہ تکنیکی 45 پانی مانا جاتا ہے۔ اس کیلئے کیا کوشش کی جا رہی ہے؟ اور پلاورమ پر کام چل رہا ہے اس کے باوجود transfer کو تکملہ کر کے شروع کر دیا گیا ہے۔ Pattiseema

శ్రీ టి. హరీష్ రావుసి:- ఆధ్యాత్మిక రెండు విషయాలు మనం చెప్పుకోవాలి. కృష్ణ నదిలో సగటున వాటర్ ఫ్లోస్ ఎంత వస్తున్నాయని వారు ప్రత్యే అడిగినారు. గత 17 సంవత్సరాలుగా చూస్తే మన ఉమ్మడి అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి శ్రీశైలం, నాగార్జున సాగర్లో ప్రతి సంవత్సరం 920 టిఎంసిల నీళ్లు మనకు వచ్చేవి. కానీ గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా మాత్రం కరువు ఉంది. కర్నాటకలో కరువు పరిస్థితులు కొంత, వర్షపాతం తక్కువగా ఉండడడం వల్ల 920 టిఎంసిల నుండి 385 టిఎంసిలకు

తీవ్రపోయింది. గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా సగటున కృష్ణ నదిలో మనకు వచ్చే నీటి పరిమాణం 385 టెంసిలు మాత్రమే.

రెండవది వారు పట్టిసేమ గురించి అడిగినారు. బచావతీ
 తీర్చు ప్రకారం- అంటే ఒక నది పరీవాహక ప్రాంతం నుండి
 ఇంకోకనది పరీవాహక ప్రాంతానికి నీళ్లు తీసుకుపోయినప్పుడు
 పై రాష్ట్రానికి హక్కులు లభిస్తాయి. అంటే గోదావరి నీటిని
 కృష్ణా నదికి నీటిని మళ్లించే క్రమంలో above నాగార్జున సాగర్
 45 టిఎంసిలు మనకు హక్కుగా వస్తాయన్నది బచావతీ
 అవార్డులో చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. దురదుష్టం ఏమిటంటే
 కేంద్రంలో ఉండేలటువంటి బిజెపీ ప్రభుత్వం ఎన్నిసార్లు
 దరబాస్తులు పెట్టుకున్నా, ఎన్నిసార్లు మొరపెట్టుకున్నా, కృష్ణా
 బోర్డు ముందు ఎన్నిసార్లు వాదించినా మనకు అందులో
 న్యాయంగా వచ్చే వాటా మీద నిర్ణయం తీసుకోవటేదు. వాళ్లు
 బ్రిజెష్ట్ కుమార్ అవార్డు ఉంది కదా అని అంటారు. ఆ అవార్డు
 వచ్చినప్పుడు దానిని మీరు అమలు చేయండి అని మనం
 చెబుతున్నాము. కానీ బ్రిజెష్ట్ కుమార్ అవార్డు రాకముందు
 ఈ దేశంలో, ఈ రాష్ట్రంలో అమలులో ఉన్నది ఏమిటి? బచావతీ
 అవార్డు అమలులో ఉంది. బచావతీ అవార్డులో క్లియర్గా ఉంది.
 పోలవరం ప్రాజెక్టు ద్వారా పట్టిసేమకు 45 టిఎంసిల నీళ్లు
 మళ్లిస్తున్నారు. వాళ్లు 100 టిఎంసిలకు పైగా నీళ్లు మళ్లించారు.
 మాకు 45 టిఎంసిల నీళ్లు హక్కుగా రావాలి. మాకు ఇవ్వండి
 అని అడుగుతున్నాము.

ہار بار میں دلی کو جا کر پوچھ رہا ہوں۔ میں دلی کو جا کر گذکری صاحب اور اوم بھارتی سے پوچھ رہا ہوں تاکہ TRMB نے انجینئرنگ کافی چد جو جد کر رہے ہیں۔ تم پوری طرح ہماری تائگہ حکومت کی طرف سے پوچھ رہے ہیں۔ TRMB میں بات کر رہے ہیں وزارت و مالک آپ میں بات کر رہے ہیں۔ لیکن وہ لوگ decision نہیں لے رہے ہیں۔ وہ ہمارا حق ہے۔ Bachawat award میں یہ اس طرف سے 45 منا ہے۔ یہ اپنا حق بھی ہے۔ اس کے لئے کمی بار پوچھا گیا لیکن وہ لوگ decision نہیں لیتے۔ ہمارا حصہ تم کو نہیں دے رہے ہیں۔ تم وسری طرف پر کوئی کوٹ میں لڑ رہے ہیں۔ argument کے سامنے ہمارے دکاء کا Brijesh Kumar award کر رہے ہیں۔ مرکزی حکومت پر بھی دباؤ ڈالیں گے۔ Brijesh Kumar Tribunal کے پاس argument کر کے کپانا جو حق ہے اس کو نہیں کے لئے حکومت کی طرف سے ہر قسم کو شکنی کی جائے گی۔

రాష్ట్రము బాల స్వాస్థ్య కార్యక్రమ పథకం

పత్ర నెం.2582 (97)

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సిః - గౌరవనీయులైన
వైద్య మరియు అరోగ్య శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ
క్రింది సమాచారం తెలియజ్ఞసౌరా:

ಅ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈದ್ಯ, ಅರೋಗ್ಯ ಮರಿಯ ಕುಟುಂಬ ಸಂಕ್ಷೇಪ
ಚಾಳ ಯೊಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಆರ್ಬಿಎಸ್‌ಕೆ)
ಪಥಕರಂ ಕ್ರಿಯಾ ಮಂಜೂರೈನ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಪದವು ಸಂಖ್ಯಾ
ಪೀಠ:

ఆ) సదరు పథకం క్రింద పని చేస్తున్న అర్థతగల ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య ఎంత;

ఇ) వారికి చెల్లిస్తున్న ఏవేని ప్రత్యేక ప్రోత్సంహకాల వివరాలేమిటి?

గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి
 (శ్రీ సి. లక్ష్మి రెడ్డి):- అ) మునుపటి జిల్లాలకు చెందిన
 10 జిల్లా ఎల్లీ ఇంటర్వెన్షన్ సెంటర్లకు (డి ఇ ఐఎల్) 10.
 “ఎల్లీ ఇంటర్వెన్షన్-కం-స్పెషల్ ఎడ్యుకేషన్” పదవులను
 మంజూరు చేయడమయింది.

ఆ) రాష్ట్రియ బాల స్వాస్థ్య కార్యక్రమం (ఆర్చివెన్కె) పథకం త్రీంద ఉపాధ్యాయులు పని చేయడం లేదు.

iii) ఈ ప్రశ్న ఉత్సవం కాదు.

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ పథకం కొరకు ఏర్పాటు చేసినటువంటిది. పిల్లలు అనగానే మాకు జ్ఞాపకం వస్తుంది. కాబట్టి ఆరోగ్య శాఖ మరియు విద్యా ను రెండూ సమన్వయంతో నిర్వహించే పథకం ఇది. దుకోర్కే సమన్వయంతో ఉంటే పిల్లలకు న్యాయం చేకారే కాశం ఉంటుంది. రెండవ విషయం ఏమిటంటే పుట్టిన నుంచి మొదలుకొని ఇంటర్వీడియట్ విద్యార్థి వరకు ఆరోగ్య రక్షణకు సంబంధించిన పథకం ఇది. పిల్లల కొరకు గతంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, కేంద్ర ప్రభుత్వమూ గాని వాళ్ళ ఆరోగ్య నుంచి పట్టించుకోవడం వలన, ప్రత్యేకంగా రాష్ట్రాధ్య బాల స్కూల్ కార్యక్రమం ప్రవేశించుడం జరిగింది. గతంలో యుహివి మరుత్వ హాయంలో ఇదే రకమైన కార్యక్రమం ఉన్నప్పటికి పూ అది సఫలికృతం కాలేదు. ఇప్పుడు మోడీ గారు వచ్చిన వాత కొత్త రూపం దాల్చింది. బాలలకు సుమారుగా 30 ల వ్యాధులు వస్తుంటాయి. ఆ వ్యాధులను నయం మడానికి, దానికి అనుగుణంగా కేంద్రాలు ఉండాలి. నంగా మేము గమనించిది ఏమిటంటే ఎక్కువగా చెవికి ఉంధించిన సమన్వయ వస్తుంటాయి. తరువాత కంటే న్యాయలు ఉంటాయి. విభిన్నమైన వ్యాధులు వస్తున్నాయి ట్యూ ఆ పిల్లలను పరీక్షించడానికి వైద్యులను నియమించవలసి నీ. ఎప్పటిక్కప్పుడు వైద్య పరీక్షలు చేసే అవకాశం ఉండాలి. ఈ కొరకు హాల్ట్ ప్రాఫైల్ నిర్వహించే యంత్రాంగం మన ఉన్నదా? ఎన్ని రోజులకు ఒకసారి ఈ వైద్య పరీక్షలు పొస్తున్నారు? అనేటటువంటి విషయాలను సమగ్రంగా ఉంచవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

**శ్రీ సబావత్తి రాములు నాయక్సి- అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రాన్ని
బాల సౌస్థల్య కార్యక్రమం క్రింద డాక్టర్ ఒక 600 మంది పని**

చేస్తున్నారు. ఎన్వెమ్లు మరియు ల్యాబ్ టెక్నీపియన్స్ కలిపి మొత్తం 1200 మంది పనిచేస్తున్నారు. వీరంతా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రజలకు ఆరోగ్య సేవలను అందిస్తున్నారు. దాదాపు 35,700 అంగ్స్ వాడీ కేంద్రాలు కూడా మన దగ్గర ఉన్నాయి. ఇందాక శ్రీ సుధాకర్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు మొత్తం 29,156 సూళ్ళలో పుట్టిన పిల్లలవాడి నుండి 18 సంవత్సరాల పిల్లలవాడి పరకు ఆరోగ్య పరీక్షలు నిర్వహిస్తున్నారు. వారిని సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులుగా చేయడానికి తమ వంతు కృషిచేస్తున్నారు. కానీ వారికి చెల్లించే జీతాలు మాత్రం నామమాత్రంగా ఉన్నాయి. ఈ సందర్భంగా నేను తమరి ద్వారా కోరేది ఏమిటంటే వీరి జీతాలు ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల కంటే చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. కీసిన అవసరాలను కూడా తీర్చుకోవడానికి ఈ ఆరోగ్య సిబ్బంది ఇబ్బంది పడుతున్నారు.

11.20 | అధ్యక్షా, మీరు కూడా ఉద్యమ నాయకులే. ఎన్జింస్ ట. ముంచి వచ్చారు. ఆరోగ్య తెలంగాణ సాధించడం ఎంత అవసరమో వాళ్ళను కాపాడుకోవలసిన అంతే బాధ్యత కూడా ప్రభుత్వంపైన ఉంది. వీళ్ల సమయము పరిష్కరించాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. వీళ్ల సమయము పరిష్కరించవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞాపి చేస్తున్నాను. ఎంబిబిఎస్ డాక్టర్లకు బేసిక్ రూ.37500 ఉంది. ఆర్టిఫిషియల్ లో పని చేస్తున్న వాళ్ళకు కూడా పదో పిఅర్సి లో బేసిక్ ఫిక్చ్ చేశారు, అది తప్పకుండా అమలు చేయవలసిందిగా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ కార్యక్రమం గురించి గౌరవ సభ్యులు వింటే బాగుంటుందిని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే వాళ్ల అప్పుడుప్పుడు ఈ కార్యక్రమాన్ని పర్యవేక్షిస్తే ఇంకా మెరుగ్గా నడవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలు ఏని ప్రవేశపెట్టినా గతంలో వాటిని పూర్తి స్థాయిలో అమలు జరపలేదనే విషయం వాస్తవం. అలా కాకుండా ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత, మన రాష్ట్ర పథకాలతో బాటు కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలు కూడా పూర్తి స్థాయిలో అమలు చేస్తూ, ఆ కార్యక్రమాలు విజయవంతం చేసి ఈ ఆరోగ్య సేవల్లో ప్రభుత్వం ప్రత్యేక పాత్ర పోషిస్తున్నది.

ఆర్టిఫిషియల్ (రాష్ట్రము బాల స్పోష్ట్ కార్యక్రమం) గురించి అందరికి అవగాహన ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. పుట్టిన ప్రతి బిడ్డకి వివిధ దశలలో ఆరోగ్య సేవలు అందించడానికి నవజాత శిశు సంరక్షణా కార్యక్రమాలు, అలాగే ఆర్టిఫిషియల్ వంటి వినుత్తు పథకాలను అమలు చేస్తున్నాం. ఆర్టిఫిషియల్ భాగంగా పుట్టినప్పటి నుంచి 18 సంవత్సరాల వయసు వరకున్న పిల్లలందరికి ఈ సేవలు అందిస్తున్నాం. ఆరోగ్య అవగాహన

కల్పించి, ప్రాథమిక పరీక్షలు నిర్వహించి, అవసరమైన మేరకు త్వరితగతిన, వ్యాధి ముదరక ముందే సేవలను అందిస్తున్నాం. పుట్టిన బిడ్డకి ఆసుపత్రిలోనే పరీక్షలు నిర్వహించి జననాలని నమోదు చేస్తున్నాం. ఆవిధంగా చేసి పుట్టినప్పుడే ఆచిడ్డలో ఉన్న డిఫెక్షన్లని కనుకొని ట్రీట్మెంటు అందిస్తున్నాం. అంగ్స్ వాడీ కేంద్రాలలోని పిల్లలకు, ప్రభుత్వ పాత్రశాలల్లోని పిల్లలందరికి ప్రాథమిక పరీక్షలు నిర్వహించడానికి 300 టీములు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఒక్కొక్క టీములో ఇద్దరు వైద్యులు (ఒక ఎంబిబిఎస్ డాక్టర్, ఒక ఆయుష్మాక్టర్), ఒక ఎన్వెం, ఒక పొర్స్‌స్టిషన్ ఉంటారు. ఈ వైద్య బ్యందం సంవత్సరంలో రెండుసార్లు ప్రాథమిక పరీక్షలు నిర్వహించడం జరుగుతుంది. అంటే ప్రతి విద్యార్థికి ఆరు మాసాలకోసారి సంవత్సరంలో రెండుసార్లు ప్రాథమిక పరీక్షలు నిర్వహించడం జరుగుతుంది. ఇప్పటికే 36.22 లక్షల మంది పిల్లలకు ఈ పరీక్షలు నిర్వహించడం జరిగింది. అవసరమైన చికిత్సలను జిల్లా స్థాయిలో అందుబాటులో ఉంచడానికి డిఫెక్షన్ ఎర్లీ ఇంటర్వెస్టన్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇందులో స్పెషలిస్టు డాక్టర్లు ఉంటారు. డెంటల్ డాక్టర్లు ఉంటారు, ఫిబియో థెరపిస్టు, ఆడియోలజిస్టు, స్పీచ్ థెరపిస్టు, ఎర్లీ ఇంటర్వెస్టన్ స్పెషలిస్టు, స్పెషల్ ఎడ్యుకేటర్, స్పెషల్ వర్గర్, క్లినికల్ సైకాలజిస్టు, ఆప్టోమెట్రిస్టు, మిగతా ల్యాబ్ టెక్నీపియన్స్ డిఇపసిలో, ఇతర ఆసుపత్రుల్లో ప్రభుత్వ ఖర్చుతో, ఉచితంగా వైద్య సేవలు అందించడం జరుగుతుంది.

రాష్ట్రంలో మొత్తం 60.74 లక్షల పిల్లలను టార్డెట్గా చేసుకోవడం జరిగింది. అందులో ఇప్పటికే 36.22 లక్షల మంది పిల్లలకు పరీక్షలు నిర్వహించడం జరిగింది. అందులో 1.83 లక్షల మంది పిల్లలకు లోపాలు ఉన్నట్లు గుర్తించడం జరిగింది. ఇందులో 1.07 మంది విద్యార్థులను రెఫరల్ చేయడం జరిగింది. దీనట్లో 67189 కేసులు కన్ఫర్మ్ అయ్యాయి. ఇందులో 28030 పిల్లలకు అవసరమైన సర్జరీలు చేయడం జరిగింది. ఏమి కమ్కున్నారుంటే - గుర్తుమెంటు పాత్రశాలలు, అంగ్స్ వాడీ కేంద్రాలలో ఉండే పిల్లల్లో రక్తహీనత ఎక్సప్రెండిని, దీని వల్ల ఇబ్బందులు వస్తున్నాయని తెలిసింది. ఈ పథకం ముఖ్యాద్యైశ్యం - చిన్ పిల్లల్లో ఉన్న లోపాలను గుర్తించి, ఎప్పటికపుడు పరీక్షలు చేసి ట్రీట్మెంటు అందించడం ద్వారా వ్యాధి ముదరకుండా వాళ్లను రక్తించడానికి అవకాశం ఉంది. అన్ని జిల్లాల్లో, రాష్ట్రమంతటా ఈ ప్రోగ్రాము బ్రహ్మండంగా పని చేస్తోంది, 300 టీములు పని చేస్తున్నాయి. సంవత్సరానికి రెండుసార్లు పరీక్షలు నిర్వహించడం జరుగుతోంది. గౌరవ సభ్యులను రిక్వెస్చు చేస్తున్నాయను, మీరు ఎప్పుడైనా పాత్రశాలలకు,

అంగన్వాడీ కేంద్రాలకు పోయినప్పుడు పరీక్షలు నిర్వహిస్తున్నారా లేదా ఎంక్షెర్ చేయాలని, పర్మఫెక్షన్ చేయాలని కోరుతున్నాను. సభ్యులు రావులు నాయక్ గారు మాట్లాడుతూ, ఈ ప్రోగ్రాము క్రింద పని చేస్తున్న వారి జీతాల గురించి అడిగారు. ఇప్పటికే వాళ్లకు మంచి జీతాలు ఇస్తున్నాం, ఇంకా పెంచే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉండని తెలియజేస్తున్నాను.

పిపి ఎత్తిపోతల పథకం

ప్రశ్న నెం.69-సి (98)

శ్రీ పురాణం సతీష్కుమార్, ఎమ్మెల్సిసి - గౌరవసీయులైన సాగునీటి శాఖామంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) నిర్మల్ జిల్లా, శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు తీర ప్రాంతంలో పిపి ఎత్తిపోతల పథకం సాగునీటి పథకాన్ని చేపట్టే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఇ) ఎప్పటిలోగా సదరు ప్రతిపాదనను అవులు చేయడమన్నతుంది?

గౌరవ సాగునీటి శాఖామంత్రి (శ్రీ టి. హరీష్ రావు):-

అ) అవునందీ.

ఆ) మరియు ఇ) పిపి ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకాన్ని చేపట్టడానికి ప్రభుత్వం 1వ దశ పరిపాలక ఆమోదాన్ని ఇచ్చింది. సర్వే, దర్యాశ్వ పనులు పూర్తయ్యాయి. సవివరమైన ప్రాజెక్టు నివేదికను రూపొందించడమన్నతున్నది.

శ్రీ పురాణం సతీష్కుమార్ (స్థానిక సంస్థలు - ఆదిలాబాద్):- అధ్యక్షా, నీటి వనరులున్న ఉమ్మడి ఆదిలాబాదు జిల్లాకు నీటి పనతి కల్పించడంలో కృషి చేస్తున్న నీటిపారుదల శాఖామంత్రికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఎన్సార్ ఎన్సి తీర ప్రాంతంలో పిపి ఎత్తిపోతల పథకం ఫేజ్-1లో సర్వే పనులు, భూసేకరణ పూర్తి అయ్యాయని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఫేజ్-2 శాంక్షేపిక ఎప్పటిలోగా ఇస్తారు? దాని అంచనా వ్యయం ఎంత? ఎన్ని ఎకరాల ఆయకట్టుకు సాగునీరు అందించాలని ఈ ఎత్తిపోతల పథకం క్రింద ప్రతిపాదించారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఉమ్మడి ఆదిలాబాదు జిల్లాలో గతంలో నిర్మించిన ప్రాజెక్టులు - మిడియం, మేజర్, మైనర్ ప్రాజెక్టులు కావచ్చు, కట్టినప్పటి నుంచి వాటిని పట్టించుకున్న నాథుడు లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత కేసిఆర్ గారి నేత్యుంలో, గౌరవ మంత్రి

హరీష్ రావు గారి సారథ్యంలో కొద్దీ గొప్ప పనులు నడుస్తున్నాయి. చెలిమల వాగు, నీల్యాయ వాగు, గొల్లవాగు, కొమురం భీమ రైల్ కెనాల్ కానీ, ఈ ఉమ్మడి జిల్లాలో ఉన్న ప్రాజెక్టులకు కలిపి ఒక్క రూ.300 కోట్ల కేటాయిస్తే, ఉమ్మడి ఆదిలాబాదు(ఆదిలాబాదు, నిర్మల్, మంచిర్యాల, కొమురం అసిఫాబాదు జిల్లాలు) జిల్లాకు పట్టిన శని పోతుంది. ఇంకోకపది, పదిహేను సంవత్సరాల వరకు ఆ ప్రాజెక్టుల గురించి అడగులనిన అషసరం లేకుండా, చెయిలెండుకు కూడా నీళ్లిచ్చే సదుపాయం కల్పించి రైతులను ఆదుకున్న వాళ్లం అవుతాం. రూ.25 వేల కోట్ల బడ్జెట్లో ఒక్క రూ.300 కోట్ల కేటాయిస్తే చెయిలెండుకు నీళ్లిచ్చి రైతులను కాపాడిన వాళ్లం అవుతామని ఈ సందర్భంగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, ఈ పిపి గ్రామం ఎన్సార్ ఎన్సిలో మునిగిపోయిన గ్రామం. అక్కడ త్యాగాలు చేశారు వాళ్లు. అటువంటి గ్రామానికి నీళ్లు అందించాలనే సదుధేశ్వంతో ప్రత్యేకమైన దృష్టిపెట్టి తీసుకున్నాం. ఎందుకంటే వాస్తవానికి అక్కడ నీటి లభ్యత లేదు. ఎన్సార్ ఎన్సి పునరుజ్జీవ పథకంలో కాశేశ్వరం నీళ్లు ఎన్సార్ ఎన్సి తీసుకుపోతున్న క్రమంలో, నీటి లభ్యత ఉందనే ఉద్దేశ్యంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు దీన్ని చేపట్టారు. ఈమధ్య కాలంలో దీనికి ప్రాదాలజీ అనుమతులు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎంత డబ్బు భర్పుతుంది, ఎంత ఆయకట్టుకి నీళ్లు ఇస్తారుని సభ్యులు అడిగారు. దీనికి సంబంధించి డిపిఅర్కి ఆదేశించడం జరిగింది. చెండర్లు పిలిచి ఆ ఏజన్సీని ఫీల్డ్లోకి పంపించాం. ఆ ఏజన్సీ ఫీల్డ్లో పని చేస్తాంది. డిపిఅర్ వస్తే కరెక్టు వివరాలు ఇవ్వగలం. ప్రాథమిక అంచనా ప్రకారం దాదాపు ఆరు నుంచి ఎనిమిది గ్రామాలలో నాలుగు వేల ఎకరాల ఆయకట్టుకి ఈ పిపి ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా నీళ్లు ఇవ్వవచ్చని మేము గుర్తించడం జరిగింది.

గౌరవ సభ్యులు సతీష్కుమార్ గారు మాట్లాడుతూ, ఉమ్మడి ఆదిలాబాదు జిల్లాకు ఒక్క రూ.300 కోట్ల ఇస్తే సరిపోతుందన్నారు. ఒక్క రూ.300 కోట్ల కాదు సతీష్వా! మీ జిల్లాలో రూ.3000 కోట్ల భర్పు పెడుతున్నాం. ముఖీలో, నిర్మల్ నియోజకవర్గాలలో లక్ష ఎకరాలకు నీళ్లిచ్చే ప్రాకేచీ-28, 29 పనులు ముమ్మరంగా జరుగుతున్నాయి. వచ్చే కొద్ది మాసాలలో ఆ పనులు పూర్తి చేసి శ్రీరాంసాగర్ నీళ్లు ముఖీలో, నిర్మల్ నియోజకవర్గాలలో కొత్త ఆయకట్టుకు, అదనపు ఆయకట్టుకు నీళ్లు అందిస్తాం.

ఉమ్మడి ఆదిలాబాదు జిల్లాలో 50 ఏక్ల కల అయిన సదర్భుట ప్రాజెక్టును దాదాపు రూ.550 కోట్లతో నిర్మిస్తున్నాం,

యుద్ధ ప్రాతిపదికన పనులు జరుగుతున్నాయి. దాదాపు రూ.500 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి 2018 సంవత్సరంలోనే ఆ ప్రాజెక్టు ద్వారా ఖానాపూర్, అదిలాబాదు, నిర్మల్ నియోజకవర్గాలకు నీళ్లు ఇస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రెండే గాకుండా ఆరు మధ్య తరహా ప్రాజెక్టులకు కూడా బడ్జెట్ కేటాయించాము. 13 వేల ఎకరాలకు నీళ్లు అందించవలసిన నీల్వాయి ప్రాజెక్టుకు అదనపు నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. వేగంగా పనులు చేయడం జరుగుతోంది. సిర్కార్ కాగజ్ నగర్ నియోజకవర్గంలోని జగన్నాథపూర్ ప్రాజెక్టుకు బడ్జెటులో కేటాయింపులు చేశాం. చాలా వేగంగా పనులు జరుగుతున్నాయి. ఈ ఆరు మధ్య తరహా ప్రాజెక్టులను కూడా ఈ సంవత్సరంలో పూర్తి చేస్తున్నాం.

కొమురం భీమ ప్రాజెక్టు పనులు కూడా చేస్తున్నాం. దీని కంటే ముఖ్యంగా ఆదిలాబాదు జిల్లాలో 60 ఏక్ల డిమాండు ఒకటుంది, లోయర్ పెన్గంగను సాధిస్తామన్నది ఎన్నికల నినాదం. అదొక కలగా మిగిలిపోయింది ఆదిలాబాదు జిల్లాలో ఆ కలను నిజం చేయాలని టిఅర్ఎస్ ప్రభుత్వానికి ఉంది. లోయర్ పెన్గంగ ప్రాజెక్టుకు బడ్జెటులో పూర్తి స్థాయిలో నిధులు కేటాయించాం. లోయర్ పెన్గంగ బ్యారేజీ, పంప్ హోస్, డిస్ట్రిబ్యూషన్ నెట్ వర్క్ పనులు చేపడుతాం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ మధ్య దీన్ని పరిశీలించి, మెటనేపోయన కేబినెట్ మీటింగులో మూడు రిజర్వ్యాయర్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. బహుశా ఈరోజు సాయంత్రంకల్గా బీ.బి. ఇస్తార్. ఆ మూడు రిజర్వ్యాయర్లకు కలిపి దాదాపు రూ.600 కోట్లు ఖర్చు కాబోతున్నాయి. దాదాపు రూ.400 కోట్లు బ్యారేజీ, పంప్ హోస్ లకు అంటే వెయ్యి కోట్ల రూపాయలతో లోయర్ పెన్గంగ పనులు జరుగుతున్నాయి. ప్యాకేట్ 28, 29లో పురో వెయ్యి కోట్ల పనులు జరుగుతున్నాయి. ఆరు మధ్య తరహా ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి దాదాపు రూ.400 కోట్ల నుంచి రూ.500 కోట్ల పనులు జరుగుతున్నాయి.

ప్రాణహీత-చేవెళ్ల కాలువ పనులు ముమ్మిరంగా జరుగుతున్నాయి. అంటే రూ. 300 కోట్లు కాదు మిత్రమా, రూ.3000 కోట్లు మీ జిల్లాకు ఖర్చు పెడతాం. మీరు అడిని దాంట్లోని ఎస్పెన్స్ నాకు అర్థమయింది. మేము చేస్తున్నది కూడా మీకు తెలుసు. మీరస్తుది ఏమంటే - పాత జిల్లాలో పూర్తి అయ్యాయని చెప్పుకోబడుతున్న మధ్య తరహా ప్రాజెక్టుల్లో పూర్తి ఆయకట్టు రావడం లేదు, పిపిరావు ప్రాజెక్టు కావచ్చు, సాత్తుల ప్రాజెక్టు కానీ, పట్టివాగు కానీ, గడ్డిను వాగు కానీ, పూర్తి అయ్యాయని చెప్పబడే నీటి క్రింద పూర్తి

ఆయకట్టుకు నీళ్లు రావడం లేదు, నీటికి నిధులు కావాలని మీరు అడిగారు. మీరు అడిగింది ఎలా ఉందంటే, మేము ఆదిలాబాదు జిల్లాకు రూ.300 కోట్లు ఇవ్వబోతున్నట్లు, ఒక్క రూ.300 కోట్లు ఇస్తే చాలన్నట్లుగా కనబడుతోంది. అయ్యా, రూ.3000 కోట్లు ఇచ్చాం, మీరు అడిగిన వాటిని కేంద్రానికి పంపే ఇస్పెంటైజేషన్లో ఇన్క్రూడ్ చేశాం. ఇతపు ముందు మొదటి ప్రశ్నకు సంబంధించిన సమాధానంలో చెప్పాను. మన రాష్ట్రం నుంచి 28 ప్రాజెక్టులను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఇస్పెంటైజేషన్ స్థిరు క్రింద ప్రతిపాదనలు పంపాం. మొత్తం కేంద్రమే ఇవ్వదు. రాష్ట్రం ప్రభుత్వం 50 శాతం, కేంద్ర ప్రభుత్వం 50 శాతం నిధులు ఇస్తుంది. పూర్తయిన ప్రాజెక్టుల్లో ఏదైతే గ్యావ్ ఆయకట్టు ఉందో దాన్ని పుల్ఫిల్ చేయడానికి, చిట్టచివరి ఎకరాకు కూడా నీళ్లు ఇవ్వడానికి ఉద్దేశించిన పథకం ఈ ఇస్పెంటైజేషన్ పథకం. ఇస్పెంటైజేషన్లో ఇన్క్రూడ్ చేసిన ప్రాజెక్టులకు త్వరలోనే మంజూరీలు తీసుకొచ్చి మీరు అన్నట్లుగా చిట్టచివరి ఆయకట్టుకు కూడా నీళ్లు ఇస్తాం.

మా సతీవ్ ఇంకోక మాట కూడా చెప్పారు. రాష్ట్రంలో ఎక్కడా లేని విధంగా, మిహన్ కాకతీయ క్రింద కొత్త చెరువుల నిర్మాణానికి మేము రూ.350 కోట్లు ఏడైనా జిల్లాలో ఇచ్చామంటే, అది ఒక్క ఆదిలాబాదు జిల్లాకే ఇచ్చాము. ఎందుకంటే అక్కడ వర్ధపాతం ఎకువగా ఉంది, అడవులున్నాయి, కానీ చెరువుల సంఖ్య తక్కువగా ఉంది. చెరువుల నిర్మాణానికి అవకాశం ఉంది కనుక ప్రత్యేక దృష్టితో ఈ సంవత్సరం మిహన్ కాకతీయ-4 లో రూ.350 కోట్లు కొత్త చెరువుల నిర్మాణానికి ఇచ్చాము. ఆదిలాబాదు జిల్లాలో గత ప్రభుత్వాల హాయాములో నాబార్డు, జైకా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిధులతో చెరువుల నిర్మాణానికి పనులు ప్రారంభించి మధ్యలో వదిలేస్తే, ఆ చెరువులకు రూ.100 కోట్లు భూసేకరణకి స్పెషల్ ప్యాకేజీ ఇచ్చి, ఆ చెరువులను ఒక స్పెషల్ ప్రోగ్రాము క్రింద, ఒక ట్రైన్ క్రింద తీసుకొని, వాటిని పూర్తి చేసి, ఆదిలాబాదు జిల్లాలో కొత్తగా ఈ సంవత్సరం వానాకాలంలో 40 వేల ఎకరాల ఆయకట్టును చెరువుల క్రింద తీసుకొచ్చాం. ఆదిలాబాదు తప్ప కొత్త చెరువుల నిర్మాణానికి రాష్ట్రంలో ఎక్కడా నిధులు ఇప్పలేదు. 28 కొత్త చెరువుల నిర్మాణానికి ఆదిలాబాదులో మంజూరీ ఇచ్చాం. నారాయణఫేర్లో ఒకనాలుగైదు చెరువులకు ఇచ్చాం. ఆదిలాబాదు జిల్లాలో ఆ 28 కాకుండా మరొక 18 కొత్త చెరువులకు రేపో మాపో మంజూరీ ఇవ్వబోతున్నాం. ఎందుకంటే ఆ జిల్లాలో అవసరం ఉంది, ఆ ప్రజల అవసరాలను దృష్టితో పెట్టుకొని, ఆదిలాబాదు జిల్లాలో పడిన ప్రతి వర్షపు

చక్కను వినియోగించుకునేలా, ప్రతి వాన చినుకును ఒడిసి పట్టుకొని రైతులకు నీళ్లు అందించే లక్ష్యంతో ఈ ప్రభుత్వం పని చేస్తోందని సతీవ్ గారికి తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ పురాణం సతీవ్ కుమార్సః:- 28 ప్రాజెక్టులను ఇస్పెంటివైజేష్ట్వో ఇన్క్లూడ్ చేశామని మంత్రిగార్నారు. ఏమే ప్రాజెక్టులు ఇన్క్లూడ్ చేశారో చెప్పాలి. దానికి సమాధానం రాకనే నేను ప్రశ్న అడగడం జరిగింది. ఆదిలాబాదు జిల్లాకు పెద్ద పీట వేశారని నేను ముందే చెప్పాను. నీటి పనరులున్న జిల్లా కనుక, నీటి పనతి కల్పించాలనే చిత్తపుధ్వితో ప్రభుత్వం పని చేస్తోందని నేను చెప్పాను. ఇస్పెంటివైజేష్ట్వో పథకంలో 50 శాతం కేంద్రం, మరొక 50 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిధులు కేటాయిస్తుందని చెప్పారు. అని ఆల్ఫోస్ట్ శాంక్షోర్లో ఉన్నాయి కాబట్టి, మన రాష్ట్రవాటా ఏదైతే 50 శాతం ఉందో, దాని క్రింద ఈ ప్రాజెక్టులను స్టార్ట్ చేసుకుంటే బాగుంటుంది. వట్టివాగు, పిపిరావు ప్రాజెక్టుల క్రింద కెనాల్స్ లేక, 25 వేల ఎకరాల ఆయకట్టు ప్రపాట్ చేసినా, ఒక ఐదారు వేల ఎకరాలకు నీళ్లు అందక రైతులకు నష్టం కలుగుతోంది. కాబట్టి ముందు రాష్ట్ర పీర్ కొశం నిధులతో మనం స్టార్ట్ చేస్తే జూన్, జూలై లోపల వాటర్ వచ్చి, రైతులకు మేలు చేసినవాళ్లం అపుతామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావుః- ఇస్పెంటివైజేష్ట్వో స్థిరు క్రింద ఆదిలాబాదు జిల్లాలో ఎన్ని ప్రాజెక్టులు ఇన్క్లూడ్ అయ్యాయని పురాణం సతీవ్ కుమార్ గారు అడిగారు. సభ్యుల అవగాహన కోసం ఆ జిల్లాతోబాటు రాష్ట్రంలో ఈ స్థిరు క్రింద ఇన్క్లూడ్ అయిన ప్రాజెక్టుల పేర్లు కూడా చెబుతాను. ఆదిలాబాదు జిల్లాలో ఇస్పెంటివైజేష్ట్వో స్థిరు క్రింద స్వర్ణ ప్రాజెక్టు, వట్టివాగు ప్రాజెక్టు, ఎన్టిఆర్ సాగర్ ప్రాజెక్టు, పిపిరావు ప్రాజెక్టు, సాత్నాల ప్రాజెక్టు, గడ్డిపు వాగు ప్రాజెక్టు - ఈ ఆరు 28 ప్రాజెక్టుల్లో భాగంగా ఇన్క్లూడ్ చేయడం జరిగింది. ఈ ఆరు కాకుండా, రాష్ట్రంలో మొత్తం ఇన్క్లూడ్ అయినని చూస్తే - ప్రియదర్శిని జారాల ప్రాజెక్టు, నాగార్జునసాగర్, అలీసాగర్, గుత్తా, ఎంబెర్ ఎస్లీబిసి, బాగారెడ్డి సింగార్ ప్రాజెక్టు, నిజాంసాగర్, అర్డిఎస్, కడెం ప్రాజెక్టు, మహానీ, దిండి, గుండ్ల వాగు, ఆసీఫాబాద్ ప్రాజెక్టు, కోలిపల్లి వాగు, ఘనపురం ఆనికట్, పోచారం, కోలాసనాల, అప్పర్ మానేరు, శనిగారం, పాకాల లేక్, తాలిపేరు, నల్లవాగు మొదలగు 28 ప్రాజెక్టులను ఇస్పెంటివైజేష్ట్వో స్థిరులో ఇన్క్లూడ్ అయ్యాయి. ముందు మన రాష్ట్రప్రభుత్వ పేర్తో పనులు ప్రారంభించమని సభ్యులు అడిగారు. ఒక్కస్థారి కేంద్రం నుంచి గ్రాంటు మిన్ అయ్య

అవకాశం ఉంది. ఈ అసెంబ్లీ సమావేశాలు ముగిసిన తర్వాత, మేము ఛిల్లీకి పోయేది ఉంది. కేంద్రంతో పర్సిప్యూ చేసి వేగవంతంగా ఛిల్లీ నుంచి అనుమతులు తెచ్చుకొని, టెండర్లు పిలిచి పనులు ప్రారంభిస్తాం.

రాములు నాయకురు అడిగిన కుప్పి ప్రాజెక్టుకి మొన్న కేబినెట్ మీటింగులో ముఖ్యమంత్రి గారు శాంక్ష్ ఇచ్చారు. 5.3 టీఎంసిల సావధ్యంతో ఈ రిజర్వోయర్ ను నిర్మించబోతున్నాం. కుప్పి ప్రాజెక్టు నిర్మించడం వల్ల కుంతాల జలపాతంలో 365 రోజులు నీళ్లు ఉండి, ఆదిలాబాదు జిల్లాలో పెద్ద ఎత్తున టూరిజం పెరిగే అవకాశం ఉంటుంది. కడెం ప్రాజెక్టుకి రెగ్యులేటెడ్ ఫ్లోస్ ఉండి, కడెం ప్రాజెక్టు క్రింద రెండు పంటలకు మొత్తం 68 వేల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇచ్చే అవకాశం ఈ కుప్పి ప్రాజెక్టు వల్ల కలుగుతుంది. మొన్న జరిగిన కేబినెట్ మీటింగులో దీన్ని ఆమోదించడం జరిగింది. ఒకటి, రెండు రోజుల్లో జీ.టి. ఇచ్చి దాని పనులు ప్రారంభించే దిశగా ముందుకుపోతున్నాం. నారాయణభేద్ నియోజకవర్గాలో ఐదు చెరువులే కాకుండా ఈ మధ్య పైలు వస్తే ఇంకోక ఎనిమిది చెరువులను మంజూరు చేశాం. నారాయణభేద్ నియోజకవర్గం చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నారాయణభేద్ మీద ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టి, గిరిజనుల రోడ్ విషయంలో కానీ, విద్యాభివృద్ధిలో కానీ, చెరువుల అభివృద్ధికి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో నారాయణభేద్ నియోజకవర్గానికి కూడా సాగునీరు అందిస్తాం.

11.40 | రాష్ట్రంలో జికా మరియు ఎబోలా వ్యాధి వాయిష్

ప్రశ్న నెం.2685(99)

శ్రీ పాతురి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి:- గౌరవసియులైన వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింద సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) జికా, ఎబోలా వంటి అంటువ్యాధులకు తెలంగాణ రాష్ట్రం ప్రభావితమవుతున్నదన్న విషయం వాస్తవమేనా;

అ) అయితే, ఇందుకు గల కారణాలేమిటి;

ఇ) ఇందుకు సంబంధించి చేపడుతున్న నివారక, వ్యాధి నిర్మాలక చర్యలేమిటి?

గౌరవ వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (డా.సి. లక్ష్మిరాధ్రీ):- అ) ఇప్పటి వరకు ఎటువంటి కేసు నివేదించబడేదు.

అ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తినుం కాదు.

ఇ) 1. అంతర్జాతీయ ఆరోగ్య నిబంధనలు, మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా రాజీవ్ గాంధీ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయంలో ఎయిర్ పోర్ట్ ఆరోగ్య అధికారులు నిష్పాణంచడమువుతున్నది.

2. జికా నిర్దారణ కోసం ప్రాదర్శాబాద్లోని గాంధీ వైద్య కళాశాలలో సెంటినల్ ల్యాబ్సు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది.

3. అనుమానిత కేసుల శాంపిల్సును వ్యాధి నిర్దారణకోసం పూడెలోని జాతీయ వైరాలజీ ఇన్స్టిట్యూట్కు పంపడానికి ఏర్పాట్లు చేయడమయింది. ఇప్పటి వరకు ఎటువంటి కేసులు నివేదించబడలేదు.

శ్రీ పాతురి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రి గారు
నంతిప్పికరువున నమూదానం ఇచ్చారు.

ఈ జికా వ్యాధి అనేది వైరస్ కారణంగా వచ్చే వ్యాధి. ముందు జాగ్రత్తగా మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఇటువంటి వ్యాధి రాకుండా తగు జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నామని మంత్రిగారు నమ్రానిమిచ్చారు. చాలా సంతృప్తికరం.

మిస్టర్ ఛైర్మన్:— ప్రశ్న నెం.72-ని.

కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు పనులు

ప్రశ్న నెం.72-నే(100)

సర్వశ్రీ నారదాసు లక్ష్మీన్ రావు వురియు టి. భాను ప్రసాద రావు, ఎం.ఎల్.సి.లుసి - గౌరవనీయులైన సాగునీటి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

ಅ) ಕಾರ್ಬನ್ ರಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕ್ರಿಂದ ಚೆವಡಿಸುವ ಪನುಲು ಪ್ರಸ್ತುತ ದರ್ಶ ಏಮಿಯಿ;

ఆ) ఎప్పటిలోగా ప్రాజెక్టు క్రింద చేపడుతున్న పంచ హాన్ వనులను పూరి చేయడమనపుతుంది;

ఇ) ప్రాజెక్టు క్రిందకు తీసుకొని వచ్చే జిల్లా వారి ఆయకట్టు వివరాలు ఏమియి?

గారవనీయులైన సాగునీటి శాఖ మంత్రి గారు
(శ్రీ టి.హారీష్ రావు):- అ) కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు క్రింద చేపట్టిన పనుల ప్రస్తుత దశను తెలిపే వివరణను సభా సమక్షంలో ఉంచడమంచింది.

ANNEXURE-I

STATEMENT SHOWING THE PACKAGE WISE PROGRESS OF WORKS

Sl. No.	Package No.	Agreement Amount	Gross Value of Work Done	% of Work done
1	Medigadda Barrage	2008.96	533.45	26.55
2	Medigadda lift	3174.22	1168.77	36.82
3	Annaram Barrage	1464.93	983.24	67.12
4	Annaram Lift	1804.58	888.00	49.21
5	Sundilla Barrage	1444.34	786.23	54.44
6	Sundilla lift	2051.19	822.96	40.12
7	6	4961.31	3786.31	76.32
8	7	1353.31	1331.62	98.40
9	Medaram Reservoir	77.04	74.71	96.98
10	8	4900.39	3810.57	77.76
11	9	911.32	271.69	29.81
12	Malakpet Reservoir	472.28	86.87	18.39
13	10	2715.39	1809.84	66.65
14	11	3127.58	2041.97	65.29
15	Sri Ranga nayak Sagar Reservoir	461.17	119.37	25.88
16	12	3348.00	1689.23	50.45
17	Sri Komaravelli Mallanna Sagar Reservoir	7041.35	0.00	0.00
18	13	549.16	20.04	3.65
19	14	1856.34	149.98	8.08
20	Konda Pochamma Sagar Reservoir	1580.71	126.97	8.03
21	15	844.69	181.64	21.50
22	Gandhamalla Reservoir	719.08		0.00
23	16	1102.65	488.05	44.26
24	Baswapur Reservoir	1578.57		0.00
25	17	986.19	106.67	10.82
26	18	758.07	27.59	3.64
27	19	762.47	14.93	1.96
28	20	892.66	529.54	
29	21	1143.78	304.37	26.61
30	22	1446.43	199.72	13.81
31	23	1059.98	76.21	7.19
32	24	937.33	26.57	2.83
33	25	1144.13	49.02	4.28
34	26	1042.21	30.64	2.94
35	27	714.00	356.23	49.89
36	28	486.68	234.35	48.15
	TOTAL	60922.49	23127.35	

<u>వరుస సంఖ్య</u>	<u>జిల్లా పేరు</u>	<u>ఆయకట్టు (ఎకరాలలో)</u>
1.	కరీంనగర్	800
2.	రాజన్న సిరిసిల్ల	1,53,539
3.	సిద్ధపేట	3,29,616
4.	మెదక్	2,47,418
5.	యాదాది	2,49,105
6.	నల్గొండ	29,169
7.	సంగారెడ్డి	2,69,744
8.	నిజామాబాద్	1,82,749
9.	జగిత్యాల	19,979
10.	కామారెడ్డి	1,84,108
11.	నిర్వల్	1,00,000
12.	మేడ్చల్	29,473
13.	పెద్దపల్లి	30,000
మొత్తం		18,23,700

శ్రీ టి. హరీక్ రావు:- అధ్యక్షుడై, మొన్సు కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుపై జరిగిన లఘు చర్చలో చాలా వివరంగా మాటల్లడు కోవడం జరిగింది. ప్రత్యక్ష సమాధానం వరకు చెప్పాను.

కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు క్రింద చేపట్టిన పనుల ప్రస్తుత దశను తెలిపే వివరణను సభా సమక్షంలో ఉంచాం. పంచ్ హౌస్ పనులు కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుల క్రింద వూర్తావుతున్నాయని మేము మొదటి దశ పంచ్ హౌస్ లకు సంబంధించి జూన్, జూలై లక్ష్ యంగా పెట్టుకొని, 2018 జూన్ నుండి 2019 జూన్ మధ్య ప్రారంభం చేసే దిగా పనిచేస్తున్నాం. ఈ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు క్రిందకు వచ్చే ప్రతిపాదించిన ఆయకట్టు వివరాలను జిల్లా వారీగా సభా సమక్షంలో ఉంచాం. క్రొత్త ఆయకట్టు 18,25,700 ఎకరాలతో పొటు మరో 18,75,000 ఎకరాలను స్థిరీకరించడం ద్వారా మొత్తం 37,00,000 ఎకరాలకు పైగా సాగు నీరివ్వాలనే లక్ష్ యంతో ఈ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును నిర్మించడం జరుగుతోంది.

మిస్టర్ ఛేర్ఫ్ల్స్ : - ఇప్పుడు ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు.

SRI MOHAMMED SALEEM (ASSEMBLY CONSTITUENCY):-

جانب محمد محبوبی (Ali Janab Mohd.Mahmood) چیر مین صاحب! ہمارے وقف بورڈ چیر مین سلیم صاحب نے جو بتا اس کو فٹ کر لیا گیا ہے۔ چیر مین صاحب، وقف چائیندیا دوں کو کسی individual کے نام پر نہیں بلکہ وقف بورڈ کے نام پر لکھا جاتا ہے۔

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావుః- అధ్యక్షుడైన రాష్ట్రంలో చాలా ప్రేవేటు కూశాలలున్నాయి. ఇటువంటి టెక్నికల్ కాలేజీలలో చాలా మంది టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ స్టోర్స్ పని చేస్తున్నారు. ఈ సిబ్బంది ఉద్యోగాలలో చేరేపుడు వారి సర్టిఫికేట్లను కాలేజి యాజమాన్యం తీసుకుంటోంది. వీళ్ళకి బయట వేరే చోట ఉద్యోగాలు వచ్చినప్పుడు వారి సర్టిఫికేట్లను ఇప్పకుండా వారిని ఇట్టుందులకు గురి చేస్తున్నారు. అల్ ఇండియా కౌన్సిల్ ఫర్ టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ రూల్స్ ప్రకారం చూసినా, వాళ్ళ సర్టిఫికేట్లను వారు అడినిపుడు తప్పకుండా ఇవ్వాలి. ఈ టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ స్టోర్స్ రిజైన్ చేసి వెళ్ళిపోయేటప్పుడు కూడా వాళ్ళ సర్టిఫికేట్లను వారికి ఇచ్చేయాలని, వారికి ఆ వెసులుబాటు ఇవ్వాలని రూల్స్లో ఉన్నప్పటికీ కూడా కాలేజి యాజమాన్యాలు ఆ విధంగా చేయడం లేదు. ఈ విషయంలో అలోచించి తగు నిర్ణయం తీసుకోవలసిందిగా తమరి ద్వారా సంబంధిత మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాయని నర్సింహ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రామచంద్ర రావు గారు లేవెత్తిన సమస్యను నోట్ చేసుకున్నాం. సంబంధిత మంత్రి గారికి నివేదించి, దానిని ఇంపీమెంట్ చేయించేందుకు ప్రయత్నిస్తాను.

డా. అర్ణ. భూషణి రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ మధ్య కాలంలో రోడ్స్ ప్రమాదాల వల్ల అత్యధికంగా చనిపోతున్నారు. మూడు రోజుల క్రితం నిజామాబాద్ జిల్లాలోని బాల్కోండ మండలం మెండోరలో ఒక ఆటోలో 15 ప్రయాణిస్తుండగా, ఆ ఆటో బావిలో పడిపోయింది. 10 మంది చనిపోయారు. చనిపోయిన వారిలో పిల్లలు ఐదుగురు, ముగ్గురు పెద్ద వాళ్ల, ఇద్దరు ఆడవాళ్లన్నారు.

ఆ ఆటోకు ఇస్మూయిన్ లేదు. ఆ డ్రైవర్ కు డ్రైవింగ్ లైన్స్ లేదు. ఆ రోడ్స్ పంచాయతీ రాజ్ డిపార్ట్మెంట్ కు సంబంధించింది. ఆ రోడ్స్ ప్రక్రియలో పెద్ద వ్యవసాయ బావి ఉంది. కీసినం ఆ రోడ్స్ వేసిన వాళ్లు ఆ బావికి అడ్డుగా ఏమీ కట్టలేదు. రోడ్స్ వేసిన డిపార్ట్మెంట్ నిర్ణయం, ఆట్టీవీ డిపార్ట్మెంట్ నిర్ణయం ఈ సంఘటనకు కారణంగా కనబడుతున్నాయి. ఆ ప్రమాదంలో ప్రాణాలు పోగొట్టుకున్న వారికి ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఎక్కుగేపియా కూడా ఇవ్వలేదు. మొన్న కూడా ఆర్యారూలో మరో ప్రమాదం జరిగింది. రోజూ ఎంతో మంది చనిపోతూనే ఉన్నారు. ఇటువంటి లైసెన్సులు లేని వారిపై, ఇస్మూయిన్సులు లేని వాహనాలపై ప్రభుత్వం మరింత కలినంగా వ్యవహారించాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాయని నర్సింహ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆటో బావిలో పడి పదిమంది చనిపోవడం చాలా దురదృష్టకరం. దీనిమీద సీరియస్ య్యాక్స్ టీసుకుంటాం. ఆట్టీవీ శాఖకు, రోడ్స్ వేసిన శాఖకు తగు అదేశాలిచ్చి బాధ్యలపై తప్పకుండా చర్యలు టీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పాతురి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ సోపల్ వెల్వెర్ డెండ్మెంట్ ఎడ్యూక్యూప్షన్ ఇస్మీట్యూప్షన్ కర్లంగర్ డివిజన్ కోఆర్డినేటర్ గారు, వారి సంస్థలో పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులు గానీ, ఉపాధ్యాయులు గానీ, ఒకవేళ తెలుగులో మాట్లాడారంటే మీ ఉద్యోగం పీకేస్తాం, జీతం కట్ చేస్తాం అనే రీతిలో ఇన్ఫోర్మేషన్ ఇచ్చారు. మొన్ననే మనం ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు నిర్వహించుకున్నాం. వ్యవహారిక భాషము పరిపాలక భాషగా నిర్వహించాలని అనుకున్నాం. అటువంటి సందర్భంలో ఒక కోఆర్డినేటర్ ఈ విధమైన ఉత్తర్వులు జారీ చేయడంపై

ప్రభుత్వం తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా, ఆ ఉత్తర్వులను ఉపసంహారించుకోవలసిందిగా తమరి ద్వారా సంబంధిత మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాయని నర్సింహ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలుగు భాషకు అవమానం చేసే వధ్యతిని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాం. ఈ విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాం. సంబంధిత మంత్రివర్యులకు సమాచారమందించి తప్పకుండా ఈ విషయమై కలిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రత్యేక ప్రస్తావనను నేను బాధతో ప్రస్తావిస్తున్నాను. నిమ్మ హస్పిటల్లలో మంచి భవిష్యత్తు ఉన్న ఒక పి.జి. డాక్టరు ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. ఎందుకు ఆత్మహత్య చేసుకున్నడిని వివరాలను తెలుసుకుంటే, అక్కడి డాక్టర్లందరూ కూడా మాపైన ఒత్తిడి ఉంది, సీనియర్ డాక్టర్లు వ్యక్తిగతంగా మాపైన కామెంట్ చేశారు, ఆ పిల్లలవాడు సెన్సిబిల్స్ గా ఉన్నాడు కాబట్టి ఆత్మహత్య చేసుకున్నడని చెప్పడం జరిగింది. అదే కాకుండా, ప్రాద్యన్నుంచి రాత్రి పది గంటల దాకా మా సర్వీసెన్ ఉపయోగించుకుంటూ, మాకు సంవత్సరానికి 30 రోజులు లీపు ఉన్నపుట్టి కూడా లీపు ఇవ్వడం లేదు, ఒక డాక్టరుకి వాళ్ల మదర్ చనిపోతే రెండు రోజులు లీపు కోసం బ్రతిమలాడుకున్నడంటూ అక్కడి రెసిడెంట్ డాక్టర్లందరూ కూడా వారి ఆవేదను వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా మేనేజ్మెంట్ ప్రవర్తిస్తోందని, తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అంతే కాకుండా ఎం.డి.గా ఉన్న లేదీ డాక్టర్లు పెళ్ళి చేసుకుంటే, వారిని 3 సంవత్సరాలు దాకా మీరు కన్నివ్ కావడానికి లేదని కూడా చెప్పడం జరిగిందని తెలిసింది. ఈ విషయాలపై థరో ఎంక్యూరీ చేయమని వాళ్లు అడుగుతున్నారు. ఆత్మహత్య చేసుకున్న డాక్టరు మొత్తం కేరీలో కూడా ఫ్స్ట్కాన్స్ లో పోస్ అయిన పిల్లవాడు. న్యారాలజీ విభాగంలో సేవలు చేస్తూ ఉండేవాడు. అక్కడున్న డాక్టర్లపైన ఇదొక్కటే కంపెంట్ కాదు. అక్కడున్న సీనియర్ లేదీ డాక్టరు, వారి పేరు నేను చెప్పకూడదు. డాక్టర్లకు అవేదన కలిగిస్తూ, వారిని మానసిక ఒత్తిడికి గురిచేస్తున్నారని ఎంతో మంది డాక్టర్లు ఆవిడ గురించి చెప్పున్నారు. కాబట్టి, దయచేసి ఈ విషయంపై థరో ఎంక్యూరీ చేయాలని గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా. సి.లక్ష్మిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ సంఘటన చాలా దురదృష్టకరం. నిజానికి ఆ విద్యార్థి చాలా మంచి విద్యార్థి అని

తెలుస్తోంది. సభ్యులు ప్రభాకర్ రావు గారు చెప్పిన విషయాలలో ఇప్పటికే మా డైరెక్టరు గారు ఎంక్షెరీ చేసి వివరాలను సేకరించడం జరిగింది. రెండు వైపుల నుండి వేర్చేరు వాదనలు వినిష్టస్తున్నాయి. ప్రభాకర్ రావు గారు కోరిన విధంగా ఇప్పటికే కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీ ఇచ్చే రిపోర్టు అధారంగా ప్రభుత్వం తగు చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సబాహ్ రాములు నాయక్:- అధ్యక్షా, ఈ అంశం గురించి అనేక సార్లు నేను ప్రశ్నలు కూడా వేయడం జరిగింది. సింగరేణి కాలరీస్కు సంబంధించి ఏజన్సీ ప్రాంతంలో ఉండే మా గిరిజన సోదరులు ఇళ్ళు కోల్పోయారు, భూములు కోల్పోయారు. జి.బి.ఎం.ఎస్.నెం.34, బైబల్ ఎంపవర్మెంట్ పాల్స్ 2010-15 ప్రకారం కుటుంబంలో ఒకరికి ఉద్యోగం ఇవ్వాలని చట్టం చెబుతోంది. దీని ద్వారా 532 ఎస్ట్ ఉద్యోగాలు రావలసి ఉంది. అనేకసార్లు ప్రభుత్వానికి కూడా చెప్పడం జరిగింది. 794 భూ నిర్వాసితులకు సింగరేణి కాలరీస్కు ఉద్యోగాలు ఇప్పపలసిందిగా ప్రైవేట్ కూడా ఆదేశించింది. 665 ఎస్ట్ బ్యాక్టర్లాగ్ భాళీలు కూడా ఉన్నాయి. ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలనే అంశంపై సింగరేణి బోర్డ్ అఫ్ డైరెక్టర్స్, బోర్డ్ మీటింగులో కూడా తీర్మానం చేశారు. ఉద్యోగాలు ఇస్తామని నోటిఫికేషన్లు కూడా ఇస్తున్నారు. కానీ అక్కడి యాజమాన్యం ప్రతి సార్ ఏదో ఒక సాకుతో కాలయాపన చేస్తూ, ఉద్యోగాలు ఇవ్వకుండా గత నాలుగైదు సంవత్సరాలుగా ఈ అంశాన్ని పెండింగులో పెడుతున్నారు. ఇళ్ళు కోల్పోయి, భూములను కోల్పోయి, రోడ్ల మీద ఉన్నటువంటి గిరిజనులతో భర్తీ చేయవలసిన భాళీలన్నింటినీ వెంటనే భర్తీ చేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నాయని నర్సింహ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, సింగరేణి కాలరీస్ బోర్డ్ నిర్ణయం జరిగిన తరువాత సదరు నిర్ణయాలను అమలు చేయవలసిన అవసరముంది. కానీ, ఎందుకు జాప్యం జరుగుతుందే విషయంపై సంబంధిత మంత్రివర్యులకు తెలిపి, తప్పకుండా వారికి ఉద్యోగం వచ్చే అవకాశాలను కల్పించేందుకు ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్:- అధ్యక్షా, ఫార్మా-డి అభ్యర్థులు ఈ రాష్ట్రంలో లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి, భవిష్యత్తుపైన అంచనాలతో, ఆశలతో ఫార్మా-డి విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు. కోర్సు పూర్తిచేసి బయటికి వచ్చిన తరువాత మా పరిస్థితి ఏమిటనే ఆందోళనలో వారంతా ఉన్నారు. 12.08.2015న ప్రభుత్వం ఒక జి.బి.ఆర్ట్ నెం.515 ను జారీ చేసింది. *Creation of job and career opportunities to*

the Pharma-D students.

కానీ, ఈ జీఎస్ సంబంధించి ఎటువంటి పురోగతి లేదు. అభ్యర్థులందరూ కూడా బయటికి వెళ్లిన తరువాత ఏ ఉద్యోగం చేసుకోవాలో తెలియక, అందోళన చెందుతున్నారు. కాబట్టి, ప్రభుత్వం జారీ చేసిన జీఎస్ పక్షపందీగా అమలు పరచాలని గౌరవ మంత్రిగారిని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

డా. సి.లక్ష్మిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ఫార్మా-డి అనే కోర్సు గత ప్రభుత్వాలు అనాలోచితంగా ప్రవేశపెట్టాయి. ఆ కోర్సు నుండి ఇప్పటికే ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 12,000 మంది విద్యార్థులు బయటికి రావడం జరిగింది. వాళ్ళకు అవకాశాలు తక్కువగానే ఉన్నాయి. ఈ విషయమై ఈ మధ్యనే ఒక కమిటీ వేశాము. తొందరలోనే ఒక నిర్దిష్టయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. త్వరలో జరిగే రిక్రూట్మెంట్లో వారికి కూడా అవకాశం కల్పించే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం. మిగతా చర్యలు కూడా చేపట్టడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కర్నై ప్రభాకర్ :- అధ్యక్షా, ఇది టెక్నికల్ ఇన్స్టిట్యూట్లో పని చేస్తున్న ఉద్యోగులకు సంబంధించిన అంశం. ఈ రాష్ట్రంలో వేలాది మంది ఉద్యోగులు ప్రమేటు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలలో పనిచేస్తున్నారు. వారికి ఒక నిర్దిష్టతేదీ వేతనాలివ్వాలని ఏపసిటిషన్ కూడా నిర్దించింది. ఎ.పి.ఎడ్యుకేషన్ యూస్-1982లో ఛాస్టర్-14, సెక్షన్-84లో ఈ మాటలని ప్రస్తావిస్తూ, దానికి కొనసాగింపుగా 2018-19 హ్యాండ్బుక్ పేజి నెం.69లో కూడా ఈ మాట రాశారు. కానీ, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలకు సంబంధించిన యాజమాన్యాలు వారికి సరిగ్గా జీతాలివ్వడం లేదు. 2 నెలలు, 4 నెలలు కూడా ఆపుతూ కొందరు ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. మరి కొందరు జీతాలు సమయానికి వాళ్ళ పేరు మీద ఉన్న భాతాలలో 100 శాతం వేతనాలు వేస్తున్నప్పటికీ, మళ్ళీ ఎలాంటి స్టిప్పు లేకుండా దానిలోంచి 50 శాతం వేతనాలను రిటర్న్ తీసుకుంటూ వాళ్ళని ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారని ఆ ఉద్యోగులు మా దృష్టికి తీసుకుచూరు. అంతేకాకుండా ఏపసిటిషన్ హ్యాండ్బుక్ పేజి నెం.109లో గ్రావ్ ఇన్వెర్ట్ చేయాలని పేర్కొనడం జరిగింది. దానిని కూడా విసురించి, వాళ్ళని కేవలం పనివాళ్ళగా మాత్రమే చూసుకొని, రోజువారీ పర్యాటక చూస్తున్న విషయాన్ని తమరి దృష్టికి తీసుకుపస్తూ, ఇది రాష్ట్రపరిధిలోని అంశం కాబట్టి, వారి జీతాలకు ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా ఉండేలా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కంటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, ఈ అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. తప్పకుండా సమాధానం పంపిస్తాను.

“రెవెన్యూ రికార్డుల దిద్దుబాటు, పట్టాదారు పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు రైలులకు ఎకరానికి 4వేల రూపాయిల పెట్టుబడి సహాయం” పేరు లభ్య చర్చ

పిటీషన్లు

మిషన్ చైర్‌న్సీ:- ఇప్పుడు పిటిషన్స్.

డా. ఆర్. భూపతి రెడ్డిః- అధ్యక్షుడు, నిజమాబాద్ లో ఉమేన్ కాలేజి ఉంది. హైదరాబాదును మినహాయిస్తే, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పురాతన కళాశాల అది. గత సంవత్సరమే 50 సంవత్సరాలు పూర్తయిన కారణంగా ఆ కాలేజీలో గోల్డ్ జూబిలీ సెలబ్రేషన్ జరుపుకున్నారు. ఈ రోజుకు కూడా సుమారు 1000 మంది మహిళలకు ఆ కళాశాలలో విద్య నేర్చిస్తున్నారు. ఈ కాలేజి ఇంటిగేట్ కాలేజి. ఇంటర్మిడియట్, డిగ్రీ, పోస్ట్ గ్రాడ్యూయేషన్ కోర్సులు అక్కడ ఉన్నాయి. అది ఎయిడెడ్ కాలేజి. 40 మంది స్టాఫ్ కు అప్సరముంటే, ఎయిడెడ్ ద్యూరా ప్రభుత్వం నుండి ఐదుగురికి వేతనాలిస్తున్నారు. దురదృష్టమేమంటే, ఎయిడెడ్ కాలేజీలను గవర్న్ మెంట్ కాలేజీలతో క్లబ్ చేసి, అక్కడ కూడా గవర్న్ మెంట్ ఫీజులనే కలెక్ట్ చేయమని తెలంగాణ యూనివరిటీ వాళ్ళ డైరెక్టన్ ఇచ్చారు. గవర్న్ మెంట్ ఫీజు రూ.500/- లుగా ఉంది. ఐదుగురికి ప్రభుత్వం వేతనాలిష్టగా మిగిలిన 35 మంది స్టాఫ్ ను మెయిన్స్ ఎయిన్ చేయాలంటే సాధ్య పడడం లేదు. కాలేజి మూత్రపడే పరిస్థితి ఉంది. ప్రైవేట్ గా రూ.5500/- ట్యూషన్ ఫీజుని అనుమతిస్తున్నారు. ఇది చారిత్రాత్మక కళాశాల. కింగ్స్ కోలెగ్ ఉన్న ఉమేన్ కాలేజి తరువాత తెలంగాణలో ఉన్నటువంటి ఘన్ కాలేజి. అక్కడ చదివే 1000 మంది మహిళలలో సుమారు 70 శాతం ఎస్టీ, ఎస్టీ, బిసి వర్గాలకు చెందినవాళ్ళ. ఈ విషయమై రెగ్యులర్ గా రిప్రజెంటేషన్ ఇష్టడం జరిగింది. గవర్న్ మెంట్ కు ఇచ్చాము. సెక్రటరీ గారికి ఇచ్చాము. దాని మీద స్పూండన లేదు. ఆ కాలేజి మూత్రపడే పరిస్థితి ఉంది. దయచేసి, మీ ద్యూరా ఈ పిటిషన్ గవర్న్ మెంటుకు పోతే, గవర్న్ మెంట్ రెస్పోన్స్ ఇస్తుందని మేము భావిస్తున్నాము. ఇది చాలా సీరియస్ అంశం.

(పిటీషన్‌ను గౌరవ చేర్చుకొనుకు అందించడం జరిగింది)

శ్రీ పాతురి సుధాకర్ రెడ్డి— అధ్యక్ష, రాష్ట్ర వ్యవస్థంగా ఐ.సి.డి.ఎస్. పథకం క్రింద అంగన్వాడీ కేంద్రాలకు భవనాలను నిర్మిస్తున్నాం. కానీ, చాలా భవనాలు అసంపూర్తిగా ఉన్నవి. కాబట్టి, ఆ సంఘానికి సంబంధించిన ప్రతినిధులు వాటిని పూర్తి చేసే విధంగా తగిన నిధులు విడుదల చేయమని అప్పిల్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి, ఈ పిటిప్పనను ప్రభుత్వానికి పంపించడం దారా తగు చర్చలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము.

(పీటిప్పన్నమ గౌరవ చేర్చున్నకు అందించడం జరిగింది)

శ్రీ పురాణం సతీవీ కుమార్హః- అధ్యక్షా, తెలంగాణ సర్వ శిక్ష అభియాన్‌లో పని చేస్తున్నటువంటి ఐ.ఇ.ఆర్.పి.లు దివ్యాంగుల విద్యాభివృద్ధి కోసం కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో పని చేస్తున్నారు. దివ్యాంగుల విద్యాభివృద్ధి కోసం పని చేయడమనేది మామూలు విషయం కాదు. ఒకరికి నినాదు, ఒకరికి కుబడు, ఒకరికి చెయ్యండదు, ఒకరికి కాలుండదు. అటువంటి విద్యార్థుల విద్యాభివృద్ధి కోసం పనిచేస్తున్న వీళ్ళు 17 సంఘర్షాలుగా కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో పని చేస్తున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఆవిర్భవించిన తరువాత అందరూ సంతోషపడ్డట్లే ఉద్దేశ్యం భద్రత దొరుకుతుందని వీళ్ళు కూడా సంతోషపడ్డారు. మన ప్రభుత్వం జి.ఎస్. నెం.14 ను జారీ చేసింది. ఆ జి.ఎస్. ప్రకారం కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో గానీ, బైట్ సోర్టింగ్‌లో గానీ పని చేస్తున్నటువంటి వాళ్ళకు రెగ్యులరైజ్ అయ్యంత వరకు 50 శాతం వేతనాలను పెంచుతామని ఆ జి.ఎస్.లో మొస్తం చేయడం జరిగింది. కానీ, జి.ఎస్. నెం.14 వీళ్ళకు వర్తించడం లేదు. కాబట్టి, దయచేసి వీళ్ళకు రెగ్యులరైజ్ అయ్యంత వరకు జి.ఎస్. నెం.14 ను వీళ్ళకు వర్తింప చేసి, 50 శాతం వేతనాలను పెంచినట్లయితే, వారి కుటుంబాలు సంతోషంగా ఉంటాయని వాళ్ళు ఒక పిటిషన్ ను ఇచ్చారు. ఆ పిటిషన్ ను తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి అందజేస్తున్నాను.

(పిటిషన్‌ను గౌరవ చేర్చుకొనుటకు అందించడం జరిగింది)

మిస్టర్ ఛైర్మన్: తేనిటి విరామం కొరకు సభను 15 నిమిషోలపాటు వాయిదా వేయడమేనది.

(సభ మధ్యహృదార్థం 12.00 గంటలకు తేనీటి విరామం కొరకు వాయిదా పడ్డింది)

12.20 | (తెనీటి విరామానుపరం తిరిగి సభ మ.12.30ని.లకు
మ. (ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ చెర్చున్ అధ్యక్ష స్థానం వ్యోంచారు)

“పెన్నా రికార్డుల దిద్దుబాటు, పట్టదారు పాసు పుష్టకాల జారీ మరియు రెతులకు ఎకరానికి 8 వేల రూపాయల పెట్టుబడి స్వోయం” పే లఘు చద్ద

మిస్టర్ చైర్మన్:- “రవెన్యూ రికార్డుల దిద్దుబాటు, పట్టదారు పొను పుస్తకాల జారీ మరియు రెతులకు ఎకరానికి 8వేల రూపాయల పెట్టుబడి నహోయం” పై లఘు చర్చలో పాల్గొనవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎస్.రామచంద్ర రావు గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావుః:- అధ్యక్షుడు, చర్చ ప్రారంభం అయిన తర్వాతే నోట్ వస్తోంది. కొంచెం ముందుగా వ్యోమేము

“చెన్ను రికార్డుల దిష్టుబాటు, పట్టాదారు సాసు
పుష్టకాల జారీ పరియు రైతులకు ఎకరానికి కవేల
రూపాయల పెట్టుబడి సహాయం” పై లఘు చర్చ

28 మార్చి, 2018

25

కోద్దిగా చదువుకోడానికి విలుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

మిషన్ ఛైర్మన్స్:- వచ్చే సమావేశానికిల్లా ఆ విషయంపై మాట్లాడుతాను.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్ర రావు:- అధ్యక్ష, గతంలో తెలంగాణ ప్రాంతంలోని భూములకు సంబంధించిన చెన్ను రికార్డులు సరిగా లేవని ఐఐఎస్ అధికారులు నాకు చెబుతుండ్డారు. అనేకమైనటువంటి వివాదాలు, కోర్టు కేసులు, రైతులకు పాస్ బుక్లు సరైన రీతిలో లేక, కొన్ని బ్యాంకుల్లో ఉండటం, మరికొన్ని కోసుగోలు చేసుకున్న తరువాత వివాదాల్లో ఉన్నాయని తెలియడం జరిగేవి. ఎందుకంటే, చెన్ను రికార్డుల్లో పేర్లు సరైన రీతిలో నమోదు కాకుండా ఉండడంతో అప్పట్లో కొంతమంది రైతులు బాధపడేటటువంటి విషయాలు జరిగాయి. ప్రభుత్వం ఒకరోజు సెలవు ప్రకటించి సమగ్ర కుటుంబ సర్వే చేయడం జరిగింది. దానిని ఎందుకు చేస్తున్నారు, ఎట్లా చేస్తున్నారు అనే కోణంలో ప్రజల్లో చాలా భయందోశనలు ఉండేవి. సమగ్ర కుటుంబ సర్వే వివరాలు ఏమిటనే నాకైతే ఇంతవరకు తెలియదు. ప్రభుత్వం దగ్గర దేటా ఉంటే ఉండవచ్చు. కానీ, దానిని పట్టిక అయితే చేయలేదు.

అదేరీతిలో ఒక టైమ్ ఫ్రీమ్ పెట్టుకొని ఈ భూరికార్డుల దిద్దుబాటు చర్య చేయడం జరిగింది. దీంట్లో కూడా చాలామంది రైతుల్లో కొంత భయందోశనలో ఉన్నారు. అయినష్టటికీ భూరికార్డుల ప్రక్కాళన 97శాతం పూర్తయిందని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. కానీ, పాస్ బుక్లు పంపిణీ ప్రారంభం ఇంకా కాలేదు. అయితే ఈ అవసరం ఎందుకు వచ్చింది, రైతులకు ఇచ్చే పాస్ బుక్లను కేవలం చెన్ను రికార్డుల కొరకి పెడుతారా, లేదంటే ఏవైనా లోన్స్ కల్పించేందుకు గానీ, డైరెక్ట బెనిఫిట్స్ ట్రాన్స్‌ఫర్ కు గానీ, లేదంటే ప్రభుత్వం రైతులకు సంవత్సరానికి రూ.4 వేలు అందించే రికార్డుల కొరకు ఉపయోగించుకుంటారా అనేటువంటి సందేహాలున్నాయి. గతంలో ఈ పాస్ బుక్లు చాలా ఓపర్ ల్యావ్ అయ్యేటిని. అలాగే ఈ భూ రికార్డుల ప్రక్కాళనలో భూగంగా ప్రభుత్వ భూములు గానీ, వివాదాలు ఉన్నటువంటి భూములు గానీ ఏవైనా అదనపు భూములున్నట్లుగా తేలాయా? ఒకవేళ అదనపు భూములున్నట్లు తేలితే వాటిని ప్రభుత్వం ఏమి చేయడలచుకున్నదో తెలియజేయాలి. అటువంటి భూముల్లో ఎకరానికి రూ.4 వేలు ఇచ్చేటటువంటి ఏవైనా భూములున్నాయా అనేది కూడా తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఈమధ్యనే ఒక వ్యక్తి నల్గొండ జిల్లా

నుండి నాదగ్గరకు వచ్చి చెప్పేడు. భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన చేస్తున్నపుడు నాపేరు మీద ఐదారెకరాలు అదనంగా ఉన్నట్లు తేలిందని ఆ వ్యక్తి నాకు తెలియజేయడం జరిగింది. దాంతే ఆ భూమి విషయంపై నల్గొండ జిల్లా కలెక్టర్ తో మాటల్లాడితే వారి పేరుమీద ఆ భూములు ఉన్నట్లయితే వారికి అప్పగించడం జరుగుతుందని కలెక్టర్ గారు నాకు తెలియజేయడం జరిగింది. ఇటువంటి భూములు ఎన్ని ఎకరాలు ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చాయి, అలాగే వివాదాలు ఉన్నటువంటి భూములు ఎన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చాయనేది కూడా తెలియజేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మన రాష్ట్రంలో భూ వివాదాలు ఎక్కువగా ప్రాదరాబాద్ చుట్టుప్రక్కల ఉన్నటువంటి భూములపైనే ఉన్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే హాచ్ ఎండిం పరిధిలో కొన్ని భూములు రైతాంగ భూములున్నాయి. అవి చాలా విలువైన భూములు. హాచ్ ఎండిం పరిధిలో ఉన్నటువంటి భూములను కూడా సర్వే చేశారా? చేస్తే ఎన్ని ఎకరాల భూములు క్లియర్ గా ఉన్నటువంటివి వచ్చాయనేది తెలియజేయాలి. నాకు తెలిసి అందులో కూడా చాలా వివాదాలు కలిగిన భూములున్నాయి. వాటి విషయంలో కూడా పూర్తి వివరాలు అందించాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అలాగే, రైతులకు ఎకరానికి 8వేల రూపాయల పెట్టుబడి సహాయం అని ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. దానికొరకు దాదాపు రూ.1200కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయించడం కూడా జరిగింది. మొన్నెనే గౌరవ మంత్రివర్యులు మాటల్లాడుతూ, ఎకరానికి 8వేల రూపాయల పెట్టుబడి సహాయంలో భూగంగా కోటి ఎకరాలకు సహాయం చేయడం జరుగుతుందని చెప్పడం జరిగింది. కానీ, నేను అనేది ఏమంటే, కోటి ఎకరాలకు కాదు, దాదాపు కోటి నలభై రెండు లక్షల పరకు సహాయం చేయాల్సి వస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే కొంత హర్షికల్చర్ భూములు కూడా ఉన్నాయి, హర్షికల్చర్ భూములతో పాటు ఇతర సీడ్ ప్రాడ్కెన్ ఫామింగ్ భూములు కూడా ఉన్నాయి. అంటే వారు కేవలం సీడ్ గురించే పంటలు పండించేవారు గద్వాల్ లాంటి ప్రాంతాల్లో ఉన్నారు. కాబట్టి, వారికి కూడా ఈ ఎకరానికి 8వేల రూపాయల సహాయం చేస్తారా అనేది తెలియజేయాలి. ప్రభుత్వం రెండు పంటలకు ఇస్తుందని చెబుతుంది. ఒకవేళ ఇస్తే, హర్షికల్చర్ పంటలు కొన్ని మూడు సంవత్సరాలు ఉంటాయి, కొన్ని నాలుగు సంవత్సరాలు ఉంటాయి. వాటిని ఎలా డివైడ్ చేస్తారనేది కూడా తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. ఈమధ్య చాలామంది

“రెవన్యు రికార్డుల దిష్టబూటు, వచ్చాదారు పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి కేవల రూపాయల పెట్టుబడి నహయం” పై లఘు చర్చ

హర్షికల్చర్ కు మారుతున్నారు. వాటిని సంవత్సరాలుగా లెక్కపెడుతారా? క్రొప్ లెక్కన్ లెక్కపెడుతారా? అనేది విపరించాలని మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఈక్కే పంటకి నాలుగువేలు అందించే దానితో రైతులు బాగుపడాలని మేము కూడా కోరుతున్నాము. రభి గానీ, ఖరీఫ్ గానీ ఈ రెండు సీజస్‌లో రైతులకు సరైన సమయంలో డబ్బులు అందాలని కోరుతున్నాను. అని కోద్దిగా ఆలస్యమైనా కూడా రైతు వేసే పంట సమయానికి వేయలేకపోవచ్చు. నాకు ఈ అనుమానం ఎందుకు వస్తుందంటే, కళాశాలల్లో చదువుకునే పిల్లలకి సమయానికి ఫీజ్ రీయింబర్స్‌మెంట్ రావడం లేదంటున్నారు. వివిధ సమయాలు వారికున్నాయని, దాంతో వారికి వివిధ సమయాల్లో ఫీజ్ రీయింబర్స్‌మెంట్ విడుదల చేయడం జరుగుతుండి గౌరవ ఆర్థిక మంత్రిమర్యులు చెప్పారు. దాని విషయంలో వాస్తవమే అయినప్పటికీ, రైతులకు అందించే బుఱాలు సరియైన సమయంలో అందకపోతే ఆ రైతులు ఇబ్బందులు పడతారు. ఒకవేళ ఆ పంట ప్రారంభంలోనే ఆ రైతులకు డబ్బులు అందించినట్లయితే రైతులు లాభం పొందుతారని నాయొక్క సూచన. ఒకవేళ ఆలస్యం అయితే ఆ పంట దేనికి కూడా పనికి రాకుండా అయిపోతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

12.40 | అధ్యక్షా, వ్యవసాయ రంగంలో మనకు మోడ్యూలేషన్ మ. చాలా అవసరం. మొన్స్ ప్రధానమంత్రి మోదీ గారు మాట్లాడుతూ, వ్యవసాయరంగంలో రైతుకు ఇచ్చే ఆదాయాన్ని రెండింతలు చేయాలనే ఆలోచనలో ఉన్నామని చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆ దిశలో ముందుకు పోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది. అందుకే మొన్స్ బడ్జెట్లో MSPని cost of production కన్నా 50 చాతానికి ఎక్కువగా ఫీక్స్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. వ్యవసాయ రంగంలో ఈరోజు రైతులకు ఫలాన కాలంలో ఫలాన పంట వేయమని మనం సలహాలు ఇస్తున్నాం. కాని పంట ఎక్కువగా పండించడం వల్ల, మార్కెట్లో సమై ఎక్కువైనప్పుడు దానియొక్క డిమాండ్ తగ్గిపోతుంది. దానితో ధరలన్నీ పడిపోతాయి. మొన్స్ రైతులు టమాటాలను రోడ్స్‌మీద పారవేసిన సందర్భాలు చూశాం. కారణం ఏందంటే మార్కెట్లో డిమాండ్ కన్నా సమై ఎక్కువ అయ్యే వరకు పంటకు సరైన ధరరాక ఆ విధంగా పారవేస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, రైతానానికి పత్రి, మిర్చి లాంటిని కాకుండా వ్యవసాయ రంగంలో హర్షికల్చర్ కి సంబంధించిన వివిధ రకాల పండ్లు లేదా సోయాబీన్స్ పంటి ఇతర రకాల పంటలను పండించే

విధంగా సలహా ఇస్తే, వాణిజ్య పంటల ద్వారా రైతులకు ఆదాయం పెరిగే అవకాశాలు ఉంటాయి. ముఖ్యంగా మన తెలంగాణలో కొన్ని ఉద్యాన పంటలకు అనువైన ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. నీళ్ళ పస్తే అంతకన్నా అద్భుతం లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం సాయిల్ హెల్చ్ కార్బ్ జారీ చేయాలని నిర్దయించడం జరిగింది. దానికోసం రూ.20.00 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఇవ్వాళ ఎంతమంది రైతులకు ఈ సాయిల్ హెల్చ్ కార్బ్లను పంచడం జరిగింది? సాయిల్ హెల్చ్ కార్బ్ వలన ఆ నేలలో ఏ పంట వేస్తే మంచిగా పండుతుండో రైతులకు తెలిసే అవకాశం ఉంటుంది.

మనది బేసిగ్గా agrarian economy. మా నేపథ్యం చూసినట్లయితే మా నాన్న కూడా రైతే. మనమందరం రైతు కుటుంబం నుండి వచ్చిన వాళ్ళమే. రైతు బాగుంటే రాజ్యం బాగుంటుందని ప్రతిసారి చెబుతూ ఉంటాము. రైతులను బాగుపరచాలనే ఉండేశంతో ఈరోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం ‘ఫసల్ భీమా యోజన’ కార్యక్రమాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. గతంలో farmer as a unit ఉంటే బాగుంటుందని అన్నారు. Farmer as a unitగా పెట్టాలని మీరు సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చినప్పటికీ, ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులలో ఎంతమంది రైతులను ఈ ఫసల్ భీమా యోజన కార్యక్రమం క్రింద మనం తీసుకోచ్చాం? దీంట్లో ఎంతమంది రైతులు బాగుపడ్డారు? కొన్ని కొన్ని జిల్లాల్లో different insurance companies ఉండడం వల్ల ఆ rate of premiumలలో differences ఉన్నాయి. ఇవ్వాళ Private insurance companies వచ్చాయి కాబట్టి కొంత గుదరగోళం ఉంది. ఎక్కువ మంది ఆ పాలసీలో కపర్ కావడం లేదని, కొంతమంది అయ్యారని చెప్పారు.

నేను మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరేది ఏమిటంటే, మీరు సూచనలు ఇచ్చిన ఈ farmer as a unit schemeలో కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తీసుకురండి. మంచి ఆలోచన కాబట్టి మేము కూడా సహీద్ చేస్తోంది. ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి village as a unitగా అయినా సరైన పద్ధతిలో అమలుపరిస్థే కొంతమంది రైతులకు ఈ ఫసల్ భీమా యోజన క్రింద వస్తే ఇమ్మార్చే తీసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. ఎందుకంటే అకాల వర్షాలు, వడగళ్ళవానలు లేదా అసలు వర్షాలు లేకపోవడం వంటి కారణాల వల్ల పంట నాశనమవుతుంది. ఆ విధంగా ఇమ్మార్చే, తీసుకోవడం వల్ల వారు ‘yes, we are being secured’ అని ఫీలపుతారు.

నేను మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి ఒక విషయం చెప్పుదలచుకున్నాను. నా దగ్గరిణ్ణు సమాచారం ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన జాతీయ ఆహార భద్రత పథకం, నేపస్ట్ ఆయుర్ సీడ్స్ అండ్ ఆయుర్ డిఫ్రైబ్యూప్స్ సీఎస్, వర్షం ద్వారా అభివృద్ధి మరియు వాతావరణం పథకం, భూసార ఆరోగ్య పరిరక్షణ పథకం, పరంపరాగత్త క్షుమి నికాస్ యోజన పథకం, వ్యవసాయ విచారణ అనుబంధ పథకం, వ్యవసాయ యాంత్రీకరణ అనుబంధ పథకం, సీడ్స్ అండ్ ప్లాంటింగ్ మెటీరియల్ సీఎస్, జాతీయ ఉద్యానవన పథకం, ప్రధానమంత్రి క్షుమిసించాయి యోజన పథకం, అంటే ఇది ఇరిగేషన్ పథకం, ఈ 11 పథకాలకు సంబంధించి 2015-16 సంవత్సరంలో రూ.408 కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వగా రూ.348 కోట్లు మన ప్రభుత్వం ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా 2016-17 సంవత్సరంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.756 కోట్లు విడుదల చేయగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.441.88 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా 2017-18 సంవత్సరంలో దాదాపు రూ.633 కోట్లు కేంద్రం నుండి మనకు నిధులు రాగా, అందులో నుండి రూ.221 కోట్లు మన ప్రభుత్వం ఖర్చు చేయడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి నా దగ్గర గెణాంకాలు ఉన్నాయి.

అలాగే మన ప్రభుత్వం రైతులకు ట్రాక్టర్స్ ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. వారికి ఈ ట్రాక్టర్స్ ను ఇవ్వడంలో రాజకీయంగా పాలక పక్షంలో ఆ ఏరియాలలో ప్రజా ప్రతినిధులు చెప్పినటువంటి వ్యక్తులకే ఇస్తున్నారు. నా దగ్గర నుండి కూడా చాలా మంది తెట్టు తీసుకొని వెళ్లారు కానీ, వారికి ట్రాక్టర్స్ ఇవ్వడం లేదు. ట్రాక్టర్స్ గానీ, ఇతర కార్యక్రమాలలో గానీ కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలు జోడించబడి ఉంటాయి. కాబట్టి ఖచ్చితంగా అందరికీ న్యాయం జరగాల్సిన అవసరముంది. రైతులను మనం రాజకీయ కోణంలో చూడకూడదు.

ఈరోజు ప్రభుత్వం రైతు సమన్వయ సమితి మరియు ఇతర కార్యక్రమాలు చేపట్టింది. కానీ అని రైతుల మధ్య చిచ్చుపెట్టే కార్యక్రమాలుగా ఉండకూడదు. ఈరోజు రైతాంగానికి మంచి జరగాలని మేము కోరుతున్నాము. ప్రభుత్వం తీసుకున్న కార్యక్రమాలకు ప్రతిపక్షంలో ఉన్న మేమందరం సహార్డ్ చేస్తాం. కాబట్టి దీనిని రాజకీయం చేయకుండా అందరినీ సమానంగా చూడాలని కోరుతూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తనపరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. భారతీ మాతాకి జై.

శ్రీ ఉల్లోళ్ల గంగాధర్ గాడ్స్ - అధ్యక్ష, రెవెన్యూ రికార్డుల యొక్క దిద్దుబాటు, పట్టాదారు పుస్తకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి రూ.4,000/-ల పెట్టుబడి పథకాలకు సంబంధించి లఘు చర్చలో వాటాల్డిందుకు అవకాశమిచ్చినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మనదేశంలోనే ఏ రాష్ట్రంలో ఇంతపెద్ద ఎత్తున ఈ భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన కార్యక్రమాలు జరిగినటువంటి దాఖలాలు లేవు. 80 సంవత్సరాల క్రింద నిజాం కాలంలో ఈ భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన జరిగిందని చరిత్ర చెబుతోంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి గారు మరియు ఉప ముఖ్యమంత్రి శ్రీ మహమ్మద్ మహమ్మద్ అలీ గార్ల ఆదేశాల మేరకు 1507 రెవెన్యూ బృందాలు 568 మండలాల్లోని 10,823 గ్రామాలలో రెవెన్యూ రికార్డుల యొక్క భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన చేయడం జరిగింది. రైతులు ఈ కార్యక్రమం ద్వారా మా భూములన్నీ పట్టా అవుతాయి, మా పట్టా పాస్ పుస్తకాలలో రికార్డు అవుతాయి లేకపోతే తాతల కాలం నుండి వారసత్వంగా వచ్చిన మా భూములను మా పట్టా పాస్ పుస్తకాలలో క్రమబద్ధికరిస్తారని ఎప్పుడూ కూడా అనుకోలేదు.

గతంలో గ్రామంలో ఎన్ని సర్వే నెంబర్లు ఉన్నాయి, ఎన్ని పట్టా పాస్ బుక్లు ఉన్నాయి లేకపోతే ఎంతమంది రైతుల భాతాలు ఉన్నాయో తెలిసేది కాదు. అసలు దిక్కు మొక్క లేని పరిస్థితులుండేవి. ఈరోజు దాదాపు 2 శాతం నుండి 5 శాతం వరకు భూములు కోర్టు లిటగేసన్లో ఉన్నటువంటిని గానీ, తగాదాల రూపంలో ఉన్నటువంటి వాటిని తీసివేయగా, ఈ భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన ద్వారా 95 శాతం క్రమబద్ధికరించే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. అంతకుముందు ఇంద్రో, ముగ్గురో కొడుకులు ఉండి, వారి తండ్రి చనిపోతే, తండ్రి పేరు మీద ఉన్న పట్టా భూములను కొడుకుల పేరు మీద మార్చాలంటే సంవత్సరాలు గడిచేది. అదే విధంగా గ్రామాలలో చూసినట్లుయే ప్రభుత్వ భూమి ఎంత ఉండనేది తెలిసేది కాదు. తప్పాల్లోరు, గ్రామ రెవెన్యూ అధికారి లేకపోతే జిల్లాల్లో ఉన్న రెవెన్యూ అధికారులు గ్రామాల్లకి వెళ్లి ప్రభుత్వ భూమి ఎంత ఉంది, అనైట్ భూములు, భూదాన్ భూములు, వక్ష భూములు, దేవాలయ భూములు, శిఖం భూములు ఎన్ని ఉన్నాయని భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన ద్వారా సమగ్ర సమాచారంతో క్రమబద్ధికరించడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

“రెవన్యు రికార్డుల దిష్ట్యూబాటు, పట్టదారు పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి కిలో రూపాయల పెట్టుబడి సహాయం” పై లభ్య చర్చ

అలాగే విదేశాలకు వెళ్లేందుకు ఇండియన్ సిటీజన్స్ కు ఇచ్చే పాస్‌పోర్ట్ మాదిరిగా పట్టదారు పాస్ బుక్లు, ట్రైటీల్ డీడ్లు ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం చేపట్టింది. ఈ పాస్‌బుక్లులో 17 భద్రతా ప్రమాణాలు పెట్టి ఈరోజు 72 లక్షల పట్టదారు పాస్‌బుక్లు ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని చేపడదామని మొన్సునే అనుకోవడం జరిగింది. కానీ పాస్ బుక్ల ప్రింటు కొంత ఆలస్యమైంది. వచ్చే ఏప్రెల్, మే నెలలో ఈ పట్టదారు పాస్‌బుక్లు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్దయించిన సందర్భంగా నేను ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా సాదా బేనావూ వంటి కేసులను క్రమబద్ధికరించి, పట్టా పాస్‌బుక్లను ఎంతీ చేసే కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున చేస్తోంది. మొన్సునే మనం 1971 చట్టాన్ని సవరించుకోవడం జరిగింది. ఆ చట్టం ప్రకారం అస్వాన్ భూములను కొనుకొన్ని సేద్యం చేస్తున్న ఎస్సీ, ఎస్సీ మరియు ఇతర వర్గాల రైతులకు రీ-అస్వాన్ చేసే కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం చేపట్టింది. అంతకు ముందు ఈ అస్వాన్ భూములు దాదాపు 30, 40 సంవత్సరాల నుంచి పెండిగ్లోనే ఉన్నాయి. ఆ భూమి కాస్తులో ఉంది, పంట పండించుకుంటున్నాడు కానీ పట్టాలేదు. అది ఎవరి పేరు మీదనో ఉంటుంది, ఒక 20 సంవత్సరాల తర్వాత ప్రభుత్వం సంతకం పెట్టమంటే, ఆరైతు వచ్చి సంతకం పెట్టే పరిస్థితి కూడా లేదు.

ఈరోజు తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇటువంటి మహాత్మరమైన కార్యక్రమాన్ని తీసుకొచ్చి, వారికి పట్టదారు పాస్ బుక్లు ఇవ్వాలనే నిర్దయిం తీసుకోవడం చరిత్రలో లిఖిత పూర్వకంగా రాయబడుతుంది. గ్రామాలలోని రైతులకు ఎవరి సర్వే నెంబర్లు ఎవరి పేరు మీద ఉన్నాయి, ఎన్ని సర్వే నెంబర్లు ఉన్నాయి, ఏ పట్టా పాస్‌బుక్ ఎవరి పేరు మీద ఉంది లేకపోతే భూ రికార్డుల ప్రక్కాశన ద్వారా ఏ భూములు వాళ్ళ పట్టాకు చెందుతున్నాయి. ఇప్పీనీ కూడా గ్రామ సభల ద్వారా వారికి వివరించడం జరుగుతుంది. గ్రామాల్లో ఉన్న సర్వంచేలు, ఎంపిటిసీలు, మండల పరిషత్తు అధ్యక్షుడు, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుడు, జిఎస్ఎఫీసీ, ఎంఎల్ఎలు, ఎంఎల్సీలు, ఎంపిలు మరియు తమరు కూడా సందర్భించి భూ రికార్డుల ప్రక్కాశన చేయడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో అందరూ కూడా ఈ పథకం సరిగ్గా అమలు జరిగేటట్లు చూడాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమం దేశంలోనే అందరి మన్సులను పొందింది.

కర్కాటక, రాజస్థాన్, మార్యాఫీలీకి చెందిన చాలా అధ్యయన బుందాలు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు మన రాష్ట్రాన్ని సందర్శించి

దేశంలోనే మొట్ట మొదటిసారి మీ రాష్ట్రంలో భూ రికార్డుల ప్రక్కాశన కార్యక్రమం జరుగుతోందని అభినందించడం జరిగింది. రూ.17,000 కోట్ల రుణాలను రైతులకు మాఫీ చేయడం జరిగింది. అందులో కొన్ని సమస్యలు వచ్చిన సందర్భంలో ఎవరికైతే పట్టా భూముల్లో సర్వే నెంబరు ఉంటుందో, వారికి చెందే విధంగా ఉండాలనే ఉద్దేశంతో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. నిజమైన రైతులకు న్యాయం జరగాలనే ఉద్దేశంతో ఈరోజు పెట్టుబడి పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. దేశంలో ఎక్కడైన ఉండా అధ్యక్షా?

రైతు వ్యవసాయం చేయడానికి ప్రవేటు సంస్థల నుండి అప్పు తీసుకొని, ఆ అప్పు పెరిగిన సందర్భంలో తీర్పులేక, పెట్టుబడి లేక, పంటలు పండించలేని పరిస్థితుల్లో ఉన్నప్పుడు మన ప్రభుత్వం రూ.17,000 కోట్లతో వారి రుణాలను మాఫీ చేయడంతో పాటు, వ్యవసాయ రంగానికి రూ.12,000 కోట్ల ఈరోజు బడ్జెట్లో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. వచ్చే సంవత్సరం వానకాల పంట గాని, యాసంగి పంట గాని ఎకరానికి రూ.8,000 ఇచ్చే విధంగా ఈ పథకం రైతులకు ఎంతో ఉపయోగపడుతోంది.

కేంద్ర మంత్రులు, ఇతర రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు, ఇతర ప్రభుత్వాలు, మీ దగ్గర ఏవిధంగా ఇది అమలు చేస్తున్నారు? పెట్టుబడి పథకం ఏ విధంగా ఇస్తున్నారని తెలుసుకొని చాలా మంచి పథకమని ప్రశంసించిన సందర్భాలు మను వార్తా పత్రికల్లో ఈరోజు చూస్తూ ఉన్నాం. దీంట్లో 62 శాతం మంది చిన్కారు రైతులు $2\frac{1}{2}$ ఎకరాలు, 24 శాతం మంది రైతులు $2\frac{1}{2}$ ఎకరాల నుండి 5 ఎకరాలు, 11 శాతం మంది రైతులు 5 ఎకరాలు నుండి 10 ఎకరాలు, 3 శాతం మంది రైతులు 10 నుండి 20 ఎకరాలు కలిగి ఉంటే, 0.88 శాతం మంది రైతులు మాత్రమే 25 ఎకరాలపైన కలిగి ఉన్నారు.

ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు మాటల్డుడుతూ, ఎక్కు భూములు కలిగి ఉన్న వారికి ఇస్తున్నారా? అని విమర్శలు చేశారు. దాదాపు 84 శాతం మంది రైతులు 5 ఎకరాలలోనే ఉన్నారు. ఈ పథకం వలన రైతులు ఈనాడు ఎంతో సంతోషంగా ఉన్నారు. ఒక వైపు రైతులకు సరైన సమయంలో విత్తొలు ఇస్తున్నాం, ఎరువులు సప్లై చేస్తున్నాం. ఇంతకుముందు బిజెపి శాసనమండలి సభ్యులు శ్రీ ఎన్. రామచంద్రరావు గారు మాటల్డుడుతూ, ప్రజాప్రతినిధులు చెప్పినటువంటి వ్యక్తులకే ట్రాక్టర్లను ఇస్తున్నారని చెప్పారు. ఇవ్వాళ 13,500 ట్రాక్టర్లను రైతులకు యాంత్రీకరణ క్రింద ఇచ్చిన ప్రభుత్వం టీఆర్ఎస్

ప్రభుత్వం, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు. నేను 1984 సంవత్సరంలో స్టడీ టూర్ లో భాగంగా ఛొన్స్, అమెరికా, నెదర్లాండ్, రష్యా, జపాన్ వంటి 9 దేశాలను సందర్శించడం జరిగింది. ఆక్కడ రైతులు కేవలం 5 శాతం మాత్రమే ఉంటారు. మొత్తం యాంత్రీకరణ ద్వారానే వ్యవసాయం చేస్తారు.

1.00 | భారతదేశంలో ఎడ్డను ఉపయోగించి వ్యవసాయం మ. చేసిన పరిస్థితుల నుండి ఈ రోజు వ్యవసాయం రంగంలో యాంత్రీకరణ ప్రవేశపెడితే రైతాంగానికి కొంత వేసులుబాటు కలుగుతుందని దున్నుకోవడానికి, నాట్లు వేసుకోవడానికి మొదలగు ప్రక్రియలలో యాంత్రీకరణ కార్బూక్యూస్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ పాయాంలో కేవలం ట్రాక్టర్లకు కేవలం రూ. 30,000లు మాత్రమే అది కూడా కొంత మందికి సబ్సిడీ ఇచ్చిన దాఖలాలు ఉన్నాయి. ఈనాడు 70, 80 గ్రామ పంచాయితీలు ఉంటే గ్రామానికి ఒకటి చెప్పున ట్రాక్టర్లు ఇచ్చే విధంగా మన ప్రభుత్వం పని చేస్తుంది. సభ్యులు శ్రీ రామచంద్ర రామగారు ఆరోపించినట్లుగా కాకుండా దీనిలో ఎటువంటి అవకటవకలు జరగకుండా పథకం సాఫ్ట్‌గా సాగిపోతున్నది, వారు అన్న మాటలను నేను ఖండిస్తున్నాను.

అదే విధంగా మొన్నె గ్రామ, మండల, జిల్లా, రాష్ట్ర సమస్యయనమితులను కూడా ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర, పెట్టుబడి కార్బూక్యూమం సమితుల సమయయంతో ఇప్పటికే దాదాపు 2000ల మందికి పైగా VROలను నియమించుకున్నాం. సభ్యులు శ్రీ రామచంద్ర రామగారికి రైతుల పెట్టుబడి పథకం నిజమైన రైతుకు వెశతుందా? లేదా అనేటటువంటి అనుమానాలున్నాయి. జిల్లా మండల, గ్రామాల నుండి స్ట్రోచీనీ చేయడం జరుగుతుంది. రైతుల ఇళ్ల దగ్గరికి వెళ్లి చెక్కుల పంపిణీ కార్బూక్యూమం ఏప్రిల్ 15, 2018 నుండి శ్రీకారం చుట్టబోతుంది. ఏ రాష్ట్రంలో గాని లేదా బీజేపీ పాలిత ప్రాంతాలలో ఈ విధంగా ఇచ్చిన దాఖలాలు ఉన్నాయా? అని సభ్యులు శ్రీ రామచంద్ర రామగారిని అడుగుతున్నాము. సుమారు రూ. 12,000కోట్లు పెట్టుబడి ఇచ్చే పథకం ఏదైతే ఉన్నదో దానికి అనుగుణాగానే భూ రికార్డుల ప్రకాశన కార్బూక్యూస్ని చేపట్టడం జరిగింది. వచ్చే వానాకాలానికి పెట్టుబడి ఒక పంటకు రూ. 4,000లు, యాసంగికి పంటకు రూ. 4,000లు రైతులకు అందించడం కోసం ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టబోతుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని యుద్ధ ప్రాతిపదికన చేపట్టిన పథకాన్ని

ప్రశంసించాలని, అదే విధంగా పెట్టుబడి పథకం కూడా విజయవంతం అవుతుందని రైతులు ఎంతో సంతోషపూర్వకం భావిస్తున్నాము.

ఇటువంటి పథకం దేశంలో ఎక్కడా తేదని, ఈ పథకం విజయాన్ని సాధిస్తుందని, గత సమ్మేళన పాలనలో 60 సంవత్సరాలు పరిపోలించినవారు ఎప్పుడు కూడా ఇటువంటి పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టిదని తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత రైతులందరూ చాలా సంతోషిస్తున్నారు. ఈ పథకం ద్వారా ఎరువులు, విత్తనాలను కొనుగోలు చేస్తామని, కూలీలకు డబ్బులను కూడా ఇచ్చుకుంటామని తెలుపుతున్నారు. రైతాంగం మంచి పంటలను పండించుకోవాలనే ఉధ్దేశ్యంతోనే ఈ పథకం ప్రవేశపెట్టబడిందని తెలుపుతూ నాకు మాటల్డాడే అవకాశం ఇచ్చిన తమికి వంచి వంచి పారోక్క సారి ధన్యవాదాలను తెలియజేసుకుంటున్నాను. జై తెలంగాణ.

శ్రీ పురాణం సతీవీ కుమార్యః- అధ్యక్షా, భూరికార్యుల ప్రకాశన - పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాల పంపిణీ మరియు రైతులకు ఎకరాకు రెండు పంటలకు రూ. 8,000లు పెట్టుబడిపై స్వల్పకాలిక చర్చలో మాటల్డాడే అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలను తెలియజేసుకుంటున్నాను. యావతీ తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజాసామికానికి సంబంధించినది ఈ అంశం - యావతీ తెలంగాణ ప్రజాసామికం అని ఎందుకంటున్నాంటే 86 శాతం ప్రజలు వ్యవసాయం మీద అధారపడివారు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ కేసిఆర్గారి నేతృత్వంలో, గౌరవ వ్యవసాయ శాఖ మాత్రులు శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డిగారి సారథ్యంలో రైతు రుణ మాటీ నుండి రైతుకు పెట్టబడి పెట్టే స్థాయికి రైతులకు ఆ అవకాశాన్ని తీసుకొచ్చినటువంటి ప్రభుత్వం తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి ప్రభుత్వం. రైతే రాజు, రైతు లేనిదే రాజ్యం లేదని చాలా మంది అంటారు. దేశ ప్రజలకు అన్నం పెట్టేదే ఈ రైతు. కానీ ఆ రైతు గురించి ఆలోచించని ప్రభుత్వాలు, పార్టీలు గతంలో ఉండేవి. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత నిజంగా రైతే రాజు రైతు లేనిదే రాజ్యం లేదు అనే నినాదాన్ని విధానంగా చేసి రైతులను కాపాడుకోవాలని చెప్పి ఒక దృఢ సంకల్పంతో టిరైతు సంక్షేమం కోసం, శ్రేయసు కోసం పాటు పడుతున్న ప్రభుత్వం తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం. రైతుకు పెట్టుబడి పెట్టే పథకం, రైతుకు కావలసినటువంటి సాగునీరు ఇచ్చిన ప్రభుత్వం, భూగర్జ జలాలను పైకి తీసుకొచ్చి రైతు పంట పాలాల్సోకి సాగునీరును అందించే కరెంటును ఇచ్చిన ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వం.

“రెవెన్యూ రికార్డుల దిష్టుబాటు, వచ్చాదారు పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి కేవల రూపాయల పెట్టుబడి నహయం” పై లభ్య చర్చ

రైతు రేయింబగళ్లు కష్టపడి పండించిన పంట పైన ఆ రైతుకు అధికారం లేకుండా పోతుంది. ఎందుకంటే రైతుకు పెట్టుబడి లేని సందర్భాలలో పొవుకారు, మార్యాడి, క్లీపస్ ఏజంట్, ఒక ట్రేడర్ మొదలగు వ్యక్తుల దగ్గర ముందే డబ్బులు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. తాను పండించిన పంట పైన తనకు అధికారం లేకుండా వేరే వారికి అధికారం ఉంటున్న పరిస్థితులను మనం చూస్తూ వచ్చాము. రైతు కష్టపడి పంట పండించుకొని తూర్పురపట్టినపెంటనే క్లీపస్ ఏజంట్ యొక్క మనిషివచ్చి పంట దగ్గర కావలి ఉంటాడు. రైతు పండించిన పంట కీసం ఇళ్లు కూడా చూడడం లేదు. కళ్లం దగ్గర నుంచే ట్రేడర్ నిర్లయించిన ధరకు రైతు అమ్ముకునే దీన పరిస్థితి ఉండకూడడని రైతుకు కావలసిన పెట్టుబడి ప్రభుత్వమే అందిస్తే రైతు పండించిన పంటపైన సర్వాధికారాలు కల్పించినవారమవుతామని ఒక మానవతా ధృక్ఫథంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రైతులకు పెట్టుబడి ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని తీసుకురావడం చాలా సంతోషం.

ఎకరానికి రూ. 4,000ల చోప్పున రెండు పంటలకు రూ. 8,000లను ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇంతకు ముందు సభ్యులు శ్రీ రామ చంద్రరావుగారు మాటల్డుతూ హోర్ట్ కల్చర్లు, మిగతా పంటలకు, సీడ్స్ ప్రోడక్షన్స్ కు ఈ పథకం వర్ణిస్తుందా? అని అడిగారు. గౌరవమంత్రిగారు సమాధానం ఇస్తారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక పథకాన్ని రూపొందించాలంటే నెలల ముందు నుండే దానిని అధ్యయనం చేసి, దాని లోటుపాట్లను గమనించిన తరువాత, సంబంధిత ఆలోచనలు చేసిన తరువాత ఆ పథకాన్ని ప్రవేశపెడతారు. అష్టమాప్రా ఏ పథకాన్ని కూడా వారు ప్రవేశపెట్టరు.

(గౌరవ డెప్యూటీ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం పోంచారు.)

సమగ్రకుటుంబ సర్వే పైన చాలా అనుమాలున్నాయని సభ్యులు శ్రీ రామచంద్రరావుగారు అడిగారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడిన కొత్తలో ఈ తెలంగాణ ప్రజలు ఎక్కడ ఉన్నారు? ఎస్సి, ఎస్టి, బీస్సి, మైనార్ట్ల ప్రజల స్థితి గతులు ఏ విధంగా ఉన్నాయి? వారి దగ్గర భూమి ఎంత ఉన్నది? వారి పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉన్నది? మొదలగు విషయాలను అధ్యయనం చేయడానికి ఈ సమగ్రకుటుంబ సర్వేను నిర్వహించడం జరిగింది. ఈరోజు జరుగుతున్న సంక్లేషము కార్యక్రమాన్ని SKS సర్వే మీద ఆధారపడి జరుగుతున్నాయి. బ్రాహ్మణ పరిషత్తు, బ్రాహ్మణ కార్పోరేషన్ SKS సర్వే ఆధారంగానే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టారు. దీని ఆధారంగా 90 శాతం

మంది ప్రజలు నిమ్మజాతుల కంటే కడు హీనంగా దరిద్రంగా బ్రతుకుతున్నారన్న చేదు నిజం బట్టబయలైంది. సాంప్రదాయ కుటుంబంలో పుట్టిన వీరు కటిక దరిద్రాన్ని అనుభవిస్తున్న సందర్భంలో వీరిని కూడా ఆదుకోవాలన్న సంకల్పంతో టీ బ్రాహ్మణ పరిషత్తును ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ సర్వేను నిర్వహిస్తున్నప్పుడు కూడా చాలా మంది విమర్శించారు. ప్రపంచంలోనే రైతులకు ఈ విధంగా పెట్టుబడి పెట్టిన దాఖలాలు లేవు.

రైతు నాయకుడిగా రాజకీయ జీవితాన్ని ప్రారంభించినట్లు వంటి వూజీ ప్రధాని శ్రీ దేవగౌడ్ గారు వున గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ కేసిఆర్గారిపో “రైతు నాయకుడిగా దేశానికి ప్రధానిని అయినా గాని మీకు వచ్చిన ఆలోచన నాకు రాకపోవడం నా దురదృష్టవున్ని” మిచ్చుల్చి నేను అభినందిస్తున్నాను అని మెచ్చుకున్నారు. కేంద్ర మంత్రిగారైన శ్రీ రాజ్యాధికారింగ్ గారేరూ. 8,000లను ఎన్ని కిమ్మలలో ఇస్తారని ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగితే కిమ్మలు లేవు ఏం లేవు రైతులకు టీగా పెట్టుబడి క్రింద ఇస్తున్నామని చెప్పారంటా. వారు కూడా ఆశ్వర్యపోయారంటా. ప్రపంచమే ఆశ్వర్యపోయే రీతిలో, ముక్కువ వేలు వేసుకునే రీతిలో సంక్లేషు రంగంలో ముందుకు పోతున్న ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వమని చెప్పవచ్చు.

ఈ పథకం అవినీతికి తాపు లేకుండా, మధ్య దుశారులకు ఆస్కర్చం లేకుండా రైతుల భాతాలలోకి డబ్బులు వేయాలంటే భూరికార్డుల ప్రక్కాళన చేయవలసిన అవసరం వచ్చింది. 1932 - 34 సంవత్సరాల నిజాం కాలంలో భూరికార్డుల ప్రక్కాళన జరిగితే 1954లో కాప్రా పహాణీలు తయారు చేస్తే ఈనాటి వరకు వాటికి దిక్కు దివానం లేదు. భూమిని అమ్ముకున్న వారి పేర్లు తీసివేయడం జరగలేదు. భూమిని కొనుగోలు చేసిన వారికి సష్టు జరగకూడదని, అమ్ముకున్న వారికి అనవసరమైన లాభం చేకూరకూడదని భూరికార్డుల ప్రక్కాళన చేసి ఎవరి భూమి ఎంత? ప్రభుత్వం ఎన్ని ఎకరాలు acquire చేసింది. వాటిని కూడా డిలీట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంటుంది. నిజమైన లభీదారులకు లాభం చేకూర్చాలని భూరికార్డుల ప్రక్కాళన తప్పని నఱి అని భావించిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు యుద్ధ ప్రాతిపదికన సెష్టోంబర్ 15 సుండి డిసెంబర్ 31 వరకు 1507 బృందాలలో 10,823 రెవెన్యూ గ్రామాలలో భూరికార్డులను ప్రక్కాళన చేసి 72 లక్షల ఎకరాల భూమి అంటే 96 శాతం భూమిని ప్రక్కాళన చేసి రైతుల పేర్లను నమోదు చేయడం

జరిగింది. పెట్టుబడి పథకం అవలు చేసే లోపులోనే రైతులందరికి సాసు పుస్తకాలు ఇవ్వడం జరుగుతుందని ఆ విషయంలో ఎవరూ ఎటువంటి అనుమానాలు పెట్టుకోవద్దని తెలియజేస్తున్నాను.

ఏజన్సీ ప్రాంతంలో ఆదివాసి గిరిజనులకు ROF పట్టాలు ఇవ్వడం జరిగింది. వారు దానిలో సాగు చేసుకుంటున్నారు కాబట్టి, వారికి కూడా రైతు పెట్టుబడి పథకం వర్తిస్తుందా? అని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో ఆదివాసుల పేరు మీద పట్టాలు ఉన్నాయి, అక్కడ 1/70 చట్టం అవలులో ఉంది. నాన్ ట్రైబల్స్ వందల సంవత్సరాల నుండి ఆ భూములలో సాగు చేసుకుంటున్నారు. ఆదివాసి ఏజన్సీ ప్రాంతంలో 40, 50 సంవత్సరాల నుండి నాన్ ట్రైబల్స్ కు, కొలుదారులకు కూడా కల్పకర్ వెరిఫికేషన్ ప్రకారం వారికి కూడా పెట్టుబడి క్రింద ఈ పథకం వర్తిస్తుందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. నిజంగా ఆ విధంగా ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో వర్తింప చేస్తే ఆదివాసి గిరిజన ప్రాంతాలలో తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఈ ప్రజలందరికి దేవుడి లాగా శ్రీ కేసిఆర్గారిని పూజించే ఆస్యార్థం ఉంటుందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను.

ఇది మంచి పథకం. రైతుల కోసం, రైతుల సంక్లేషమం కోసం, రైతుల ఆత్మహత్యలను నివారించే దిశగా చర్యలు తీసుకుంటున్న ఈ ప్రభుత్వానికి అభినందనలు తెలియజేసుకుంటూ గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, గౌరవ వ్యవసాయ శాఖమంత్రిగారికి, భూ రికార్డుల ప్రక్కాశనలో పోల్చున్నటువంటి రైన్యు, అగ్రికల్చర్ సిబ్బంది అందరికి కూడా పేరు పేరునా హృదయం పూర్వక ధన్యవాదాలను తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జైతెలంగాణ, జై కేసిఆర్గారు.

SRI SYED AMINUL HASAN JAFRI:- I thank the Chairman Sir for giving me this opportunity to speak on the updation and rectification of the land records in the State. It is after almost 85 years that the Government of Telangana has taken up this exercise. This exercise was last held during the tenure of the erstwhile Nizams of Hyderabad and that was during the years 1932 to 34. There are two issues. One is pertaining to the Wakf and Endowment lands. Since all the revenue records are being rectified, there is a need to update and to reconcile all the records pertaining to the Wakf properties as also the Endowment lands i.e. the Hindu Temple lands and properties.

Sir, when this exercise was taken-up, it was taken-up in two phases i.e. Phase-A and Phase-B. In Phase-A the lands which were not entangled in any hassles were taken up and in Phase-B the lands where some kind of dispute or court litigation is there, any tangle is there or other issues are there, those were to be taken up in Phase-B. With regard to the Wakf properties, we have completed the first survey and the second survey. The first survey was held more than five decades back and all those properties were gazetted and they were notified. In the second survey which was taken up recently, the new wakf properties have been identified and all the records have been compiled. But the properties identified in second survey have not yet been notified in the gazette. So, I would suggest that pending notification of properties identified in the second survey, the Wakf Board should ensure that these lands are also reconciled with the Revenue Records. Because that is more important, Sir.

Thirdly Sir, when the Pattadar Pass Books are going to be issued, these have to be issued with respect to the lands identified as Endowment lands, the lands identified as the Wakf lands and I would suggest that these Pattadar Pass Books should not be issued in the names of the Muthawallis or others. They should be issued in the names of the Wakf Institution itself or the Endowment Institution itself. Otherwise, it will lead to quite a number of litigations.

With regard to the farmers' issue, almost about 35.3 lakh farmers have been benefitted from the loan waiver scheme, which was introduced by the Telangana Government as soon as the State was formed. In the last four years, of all the farmers who have taken loans upto Rs.1 lakh, their loans have been waived and this amount of Rs.16,124 crores has been credited to their respective accounts in the Banks. This is a welcome step. Sir, in the past, the previous Andhra Pradesh Government had not taken any such step. But it was for the first time that the Telangana Government had taken this step and even the residuary State of Andhra Pradesh was also forced to go in for loan waiver after seeing what has been done in Telangana. But, one demand has been there from the Congress as also from our Party that the interest burden on the waived loans of the farmers is still pending against the respective farmers' bank accounts. So this interest waiver on

“రెవెన్యూ రికార్డుల దిష్టుబాటు, పట్టదారు పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి కేవల రూపాయల పెట్టుబడి సహాయం” పై లఘు చర్చ

the waived loans has also to be done by the Government. Otherwise, even though the loans have been written off, they are forced to pay the interest i.e. the pending interest amount on these loans. So, the interest waiver is also necessary.

The 4th issue is Sir the SLBC. Sir, the State Level Bankers' Committee Meetings have not been held after December 2017. So, in order to discuss the achievements of the third quarter State Level Bankers' Committee (SLBC) meeting has to be held and the SLBC meeting has also to be convened to discuss and approve the State Credit Plan as also the District Credit Plans. Sir, once again, I would request the Revenue Minister Saab to ensure that the Waqf property records are reconciled with the revenue records and they may issue the Pattadar Passbooks at an early date. Thank you Sir.

1.20 | డా. ఎం. శ్రీనివాస రెడ్డి:- అధ్యక్ష, భూ రికార్డుల మ. | ప్రక్కాశన, పట్టదారు పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి 8 వేల రూపాయల పెట్టుబడి సహాయం అనే లఘు చర్చలో మాటల్చడే అవకాశం కల్పించినందుకు తమకు నాథస్వాదాలు.

మనం ఏ గ్రామానికి వెళ్లి చూసినా భూముల అమ్మకాలు, కొనుగోళ్లలో ఎన్నో సమస్యలు, వివాదాలు కనబడుతుంటాయి. భూమి కోనాలన్నా, అమ్మలన్నా రిజిస్ట్రేషన్ అఫీసుకి వెళ్లినప్పుడు అసలు సమస్యలు బయటకు పస్తున్నాయి. ఈ సమస్యలను ఏ విధంగా అధిగమించాలి అనే ఉద్దేశంతో వున్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఈనాడు ఒకమంచి నిర్దయం తీసుకోవడం జరిగింది. అదే భూ రికార్డుల ప్రక్కాశన. చాలా సంతోషకరం. ఇంతకుముందు ఉప ముఖ్యమంత్రి (రెవెన్యూ) గారు చెప్పినట్లు 1500 మంది సిబ్బందితో, 100 రోజుల పాటు, మొత్తం 10,800 రెవెన్యూ గ్రామాలు పర్యటించి, రికార్డులను సరిచేసి, అప్ప దేట చేయడం ఇంతకుముందు ఎప్పుడూ జరగని ఒక బృహత్తర కార్యక్రమం.

ఈ కార్యక్రమంలో దాదాపు 90 శాతం రికార్డులు సక్రమంగానే ఉన్నాయని, ఒక 10 శాతం చిన్నచిన్న సమస్యలు ఉన్నప్పటికీ, వాటిని పరిష్కరించడం జరుగుతుందని చెప్పారు. సంతోషకరమైన విషయం. అదే విధంగా ఈ సర్వే వలన ప్రభుత్వ అటవీ భూములు, దేవాదాయ భూములు మరియు వక్క భూములు ఎంతమేరకు ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉన్నాయి, ఎంత మేరకు ఆక్రమణలకు గుర్తింది అనే విషయాల గురించి ఒక స్పష్టత వచ్చినందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. మన ప్రభుత్వం

చేపట్టిన ఈ సర్వే దేశవ్యాప్తంగా అసక్తిని కలిగించింది. కర్నాటక, రాజస్థాన్ మరియు ధిలీ వంటి ప్రాంతాల నుండి అధికారులు ఇక్కడికి వచ్చి, ఈ పథకం యొక్క నివాలను అధ్యయనం చేసి, వెళ్లడం చాలా సంతోషకరంగా ఉంది.

ఈ రికార్డుల ప్రక్కాశన మొత్తం పూర్తయిన తరువాత, భూమికి సంబంధించిన రకమైన లావాదేవీ జరిగినా, వెంటనే ఆ భూమి ఎవరి పేరు మీదనైతే రిజిస్టర్ అయి ఉందో ఆ వ్యక్తికి, మనం బ్యాంకు నుండి డబ్బు డ్రా చేసినా లేక డిపాజిట్ చేసినా ఏ విధంగానైతే సంక్లిష్ట సమాచారం వస్తుందో, అదే విధంగా భూమి స్వంతదారుడికి మెస్సేజ్ వస్తుందని చెప్పారు. సంతోషకరం. ఇది చాలా మంచి నిర్ణయం. రైతులకు దీని కంటే మంచి నిర్ణయం మరొకటి ఉంటుండని నేను అనుకోవడం లేదు. అదే విధంగా పంట రుణాల గురించి రెండు విషయాలు. ఇంతకు ముందు అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వాలు చాలా స్పష్టంగా వ్యవసాయం దండుగ అని చెప్పారు. దాన్ని పట్టుకుని, ఎందుకు వేళ్లాడుతారని రైతులను చాలా నిరాశపరిచారు.

అందుకు విరుద్ధంగా మన ప్రభుత్వం వ్యవసాయం పండుగ అని నిరూపిస్తూ అనేక మంచి పథకాలు తీసుకురావడం సంతోషకరం. వ్యవసాయదారుడికి కావలసిన మేలైన విత్తనాలు, కల్పీ లేని విత్తనాలు అలాగే నాణ్యమైన ఎరువులు, కరెంటు మరియు సమృద్ధిగా నీటి సరఫరా. మిషన్ కాకలీయ పుణ్యమా అని చెరువులన్నీ జల క్షమ సంతరించుకుంటున్నాయి. అలాగే ఈ మధ్య వ్యవసాయ కూలీల కొరత ఏర్పడుతున్న విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకుని, Mechanisation of Farming క్రింద 50 శాతం సబ్సిడీ పైన ట్రాక్టర్ పంపిణీ, అవసరమైన ఇతర పరికరాలు, హోర్స్‌ప్సింగ్ మిషన్లు, డిఎస్ అండ్ స్ప్రోంక్ ఇరిగెసన్, పాలీ హాజెస్ పంటి పథకాలు తీసుకోవడం జరిగింది.

అదే విధంగా రూ.17,000 కోట్లతో పెద్ద ఎత్తున రుణ మాఫీ పథకాన్ని అమలు చేయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారిని నేను ఇందుకు మనుశ్శార్థిగా అభిసందిస్తున్నాను. రైతులు పండించిన పంటలకు గిట్టుబాటు ధర రాకపోవడం దేశం అంతటా మనం చూస్తున్నాము. విధి లేక ఏదో ఒక ధరకు రైతు తన పంటను అమ్ముకోవలసిన పరిస్థితులను దశార్థిలు సృష్టిస్తున్నారు. రైతులు నష్టపోయి, నెత్తిన గుడ్డ వేసుకుని గ్రామానికి వెళ్లిపోవలసిన పరిస్థితులను కలిస్తున్నారు.

ఈ పరిస్థితిని అధిగమించడానికి, ప్రభుత్వం లక్షలది రూపాయలు భర్య చేసి, పెద్ద ఎత్తున గోదాముల నిర్మాణం చేపట్టడం జరిగింది. అంతకుముందు నాల్గైదు లక్షల మెట్రిక్

టమ్ముల నిల్వ సామర్థ్యం ఉండగా, నేడు అది 23 లక్షల మెట్రిక్ టమ్ములకు చేరుకున్నది.

రైతుల ప్రయోజనం కోరకు రైతు సమన్వయ సన్మితులను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ప్రతి ఐదు ఎకరాలను ఒక రుఱానిటగా చేసి, ఒక AEOను నియమించి, అతని ఆధ్వర్యంలో, పర్యవేక్షణలో రైతులు ఏ పంట పండించాలి, ఎలాంటి ఎరువులు వేయాలి, పంటను ఎప్పుడు అమ్మాలి అనేటటువంటి విషయాల్లో రైతులకు మార్గదర్శకత్వం కల్పించడం ప్రభుత్వ ఉండేశ్యం. అదే విధంగా రైతులకు పంట పెట్టుబడి పథకం క్రింద ఎకరాకు ఎనిమిది వేల రూపాయలు ఇచ్చే పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా ఒక విషయం ఏమిటంటే— కేంద్ర ప్రభుత్వం 2006వ సంవత్సరంలో డా. ఎం.ఎస్. స్టోమినాథన్ అధ్యక్షతన నేపథ్య క్రమిపత్న ఆన్ ఫార్మర్స్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. రైతు క్షుపడి పండించిన పంటకు ఏ విధంగా గిట్టుబాటు ధరను నిర్ణయించాలి అనే విషయాన్ని వారు సమగ్రంగా అధ్యయనం చేసి, ఒక నివేదికను ప్రభుత్వానికి సమర్పించడం జరిగింది. కానీ దాన్ని ప్రభుత్వాలు పట్టించుకోకపోవడం వల్ల, అది కోట్ల స్టోరేజీలోకి వెళ్లిపోయింది. రైతుకి మర్దతు ధర విషయంలో బిచ్చం వేసినట్లు ప్రభుత్వాలు పండ, రెండు పండల రూపాయలు పెంచుతుంటారు. ఈ విషయాన్ని మన ముఖ్యమంత్రిగారు గ్రహించి, వారు రైతు పశ్చపాతి కనుక రైతు ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ సష్టుపోకుండా ఉండాలనే ఒక మంచి ఉండేశంతో ఎకరాకు ఎనిమిది వేల రూపాయల పంట పెట్టుబడి పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టినందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాము.

అదే విధంగా ఈ రైతు ఆత్మహత్యల విషయం గురించి చెప్పుకోవాలంటే అందుకు చాలా కారణాలు ఉంటాయి. తాను పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర రాకపోవడం, కుటుంబ సమస్యలు, పిల్లల చదువులు, ఆడపిల్లల పెళ్ళిళ్లు పంటిని కూడా వారిని ప్రభావితం చేస్తుంటాయి. ఈ విషయాల పట్ల అవగాహన కలిగిన మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఆడపిల్లల పెళ్ళిళ్లు, పిల్లల చదువుల కోరకు పథకాలు ప్రవేశపెట్టారు. ఇంతకు ముందు మాటలాడిన గౌరవ సభ్యులు ఒకరు రైతుల ఆత్మహత్యల విషయంలో తెలంగాణ రెండు స్థానంలో ఉండని చెప్పారు. ఈ సందర్భంగా గమనించవలసిన విషయం ఏమిటంటే రైతు ఏ కారణంగా ఆత్మహత్య చేసుకున్నపుటీకీ, దాని ప్రభావం మూడు తరాల వరకు ఉంటుంది. కుటుంబంలో ఏ చిన్న సమస్య ఎదురైనా, కొడుకు వెంటనే ఆత్మహత్య చేసుకున్న తన

తండ్రిని గుర్తు చేసుకుని, తాను కూడా అదే మార్గాన్ని అనుసరించే బలహిన్నితిలో ఉంటాడు.

నేడు జరుగుతున్న రైతు ఆత్మహత్యలకు కారణం గత ప్రభుత్వాలే. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత తీసుకున్న అనేక చర్చల వలన ఈ ఆత్మహత్యలు తగ్గముఖం పట్టినట్లు నివేదికలు పేర్కొనున్నాయని మనవి చేసుకుంటూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మరొక సారి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. భూపాల్ రెడ్డి (స్థానిక సంస్థలు - మెదక్):-

అధ్యక్షా, నాకు ఈ భూ రికార్డుల ప్రక్కాశన అనే లఘు చర్చలో మాటలాడిందుకు అవకాశం కల్పించిన తమకు మొదటగా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. అదే విధంగా ఒక మంచి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి, విజయవంతంగా పూర్తి చేసిన ముఖ్యమంత్రిగారికి మరియు ఉప ముఖ్యమంత్రి (రెవెన్యూ) గారికి నా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

చాలా రోజుల నుండి పాతుకుపోయిన సమస్యలను, అనుభవం కలిగిన వ్యక్తిగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న నిర్ణయం వలన మేము గ్రామాలకు వెళ్లి, గ్రామ సభల్లో పాల్గొని, సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ సందర్భంగా గ్రామ ప్రజల సంతోషపు చూస్తే, ఎవరూ పిలపకుండా ఒక తపసీల్లారు— ఈ రోజు గ్రామ సభ ఉంది అని నోటీసు బోర్డులో పెట్టి, ప్రజలంతా పోజరు కావాలి, మీ సమస్యల గురించి చెప్పండి అని చెప్పగా, గ్రామంలో ఉన్న 80 శాతం మంది ప్రజలు ఆ సభకు హాజరు కావడం జరిగింది. అక్కడ తీసుకున్న నిర్ణయాల పట్ల వారు ఎంతో సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చినారు. అది మేము కళ్లారా చూడడం జరిగింది. ఇక్కడ కొన్ని సమస్యలను కూడా ప్రస్తావించవలసి ఉంది.

కొన్ని గ్రామాలలో సమస్యలు తీరలేదు. 10 శాతం భూముల సమస్యలు ఇంకా మిగిలి ఉన్నాయి. స్వప్తత ఉన్న సమస్యలను కూడా పరిష్కరించలేదు అని కొన్ని గ్రామాల ప్రజలు అభిప్రాయంతో ఉన్నారు. ఇక్కడ ఒక ఐదు గ్రామాల పేర్ల గురించి చెబుతాను.

ఒకటి— రామచంద్రాపురం మండల్, వెలిమల అనే గ్రామం. అక్కడ 1991లో మండల్ ప్రైసిడెంటగా ఉండగా 84 మందికి సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చాను. వారికి పాస్సబుక్లు కూడా అందినాయి. భూమి ఉంది కానీ, అది వారి స్యాధినంలో లేదు. దీని గురించి నేను ఎమ్ముర్చు, అర్డిషిలను అడిగితే వారు ఏమి చెప్పారంటే పక్కణారి నర్సే నెంబరు ఇక్కడ కలిసింది, అది మొన్నె క్లియర్

“రెవన్యు రికార్డుల దిష్ట్బూటు, వచ్చాదారు పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి కిఫేల రూపాయల పెట్టుబడి సహాయం” పై లభ్య చర్చ

అయింది. త్వరలో ఇస్తున్నామని చెప్పారు. సభ జరిగి మూడు మాసాలైనా ఇంతవరకు ఆ సమస్య పరిశ్చారం కాలేదు. ఆ గ్రామంలో ఆ సమస్య పెద్దది కనుక ఇటువంటి సమస్యలను పరిషురించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉండని భావించడం వలన ఈ సమస్యను మీ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది.

రెండవది అమీన్సురం అనే గ్రామం ఉంది. సర్వే నెం.374లో మూడు ఎకరాల భూమి ఉంది. ఒక వార్డు మొంబర్ చెప్పాడు. ఇంకోక ఆయన లడు ఎకరాలు కబ్బా చేశాడు అని గ్రామ సభలో చెప్పడం జరిగింది. అది ప్రభుత్వ భూమా కాదా అని ఎవరూ నిర్ధారించలేకపోతున్నారు అని చెప్పాడు. దాని మిద ఎంక్వేరీ కూడా వేళారు. కాని నిర్లయం జరగడం లేదు. కాబట్టి నేను స్పెసిఫిక్ గా గ్రామాల పేర్లు చెబుతున్నాను కాబట్టి ఈ సమస్యలను పరిషురించవలసిన అవసరం ఉంది.

అదే నిధంగా కొల్లారు అనే గ్రామంలో అస్త్రేన్ భూమి ఉంది. పదకొండు సంవత్సరాల తరువాత ఆ భూమిని ముగ్గురు కొనుకున్నారు. ఆ నిధంగా రికార్డులు మార్గారు, పాసెబుక్లు ఇచ్చారు, ముఖ్యచేపల్ కూడా జరిగిపోయింది. ఒక ఏడాది క్రితం జాయింట్ కలెక్టర్ గారు వచ్చి చూసి, ఇది చెల్లదు, ప్రభుత్వ భూమి అన్నారు. ఈ రోజు రికార్డుల ప్రక్కాశన చేస్తున్నప్పుడైనా ఇటువంటి విషయాలలో సరైన నిర్లయం తీసుకోవాలి. ఈ పరిస్థితి బాగోలేదని కొందరు కోర్టుకి వెళ్లి, స్టే తీసుకోచ్చారు.

నేను కోరేది ఏమిటంటే ఇంతకుముందు ముగ్గురు జాయింట్ కలెక్టర్లు అమలు చేసిన తరువాత, కొత్తగా వచ్చిన జాయింట్ కలెక్టర్ ఇది చెల్లదు అనడు ఎంతవరకు సమంజసం? ఈ సమస్యను తమరి ద్వారా గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇప్పుడే మా ముందు, మా పక్క గ్రామాల్లో జరుగుతున్న విషయాలు.

అదే నిధంగా బిపాచ్ఛవిల్ దగ్గర తెల్లాపూర్ అనే గ్రామంలో, బిపాచ్ఛవిల్ ఉద్యోగస్థులంతా ఒక స్పాసెటీగా ఏర్పడి, ముప్పె ఎకరాలు తీసుకున్నారు. తరువాత ఒక హాస్ కమిటీ వేసి, ఇది ప్రభుత్వ భూమి అని చెప్పడం వల్ల, వారు కోర్టుకి వెళ్లారు. కోర్టు తీర్చు వచ్చింది, దాన్ని అసెంబ్లీకి పంపడం జరిగింది. ఇంతవరకు దాని పైన కూడా నిర్లయం తీసుకోలేదు.

ఇప్పుడే కూడా మేద ప్రజలు మరియు రిబైరయిన ఉద్యోగులకు సంబంధించిన విషయాలు కనుక పెద్ద పెద్ద విషయాల్లో కారిటీవచ్చిన మాట వాస్తవం. కాని ఊళల్లో ఉన్న పేదవారు కోర్టులకు పోలేరు, ఫీజులు కట్టలేరు. క్షోలు పడలేరు. ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్లయానికి నేను సంతోషపూర్వకంగా చిన్నచిన్న

విషయాల పైన కూడా జిల్లా కలెక్టర్ గారికి రాసి, నిర్లయం తీసుకుంటే బాగుంటుందని తమకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఇది మామూలు విషయం కాదు. మూడు నెలల కాలంలో, 1500 బృందాలతో వెళ్లి, ఇంచుమించు 72 లక్షల పాసెబుక్ల విషయంలో నిర్లయం తీసుకుని, త్వరలో ప్రతి ఒకరికి అందించే నిధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నందుకు అభినందిస్తున్నాను. పాసెబుక్ల అందుకున్న రోజు రైతులకు పండుగ లాంటిది. అతని సంతోషం మాటల్లో చెప్పడం ఎవరి వల్లా కాదని నా అభిప్రాయం. ఎందుకంటే ప్రజలు ఎన్నో రోజుల నుండి బాధపడుతున్నారు. ఈ భూమి నాదా కాదా, నాకు ఈ భూమిపై హక్కు ఉండా, లేదా అనే చిక్కు సమస్య ఈ రోజు తేలిపోవడం నిజంగా ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్లయానికి నేను ఎంతో సంతోషపూర్వకంగా నిధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాను.

వ్యవసాయదారుడు పెట్టుబడి లేక పంటలు సరిగా పండించలేదనే ఒక అభిప్రాయంతో, కొత్తగా ఎకరాకు ఎనిమిది వేల రూపాయల సహాయం. ఇది ఆషామాషి నిర్లయం కాదు. రెండు సంవత్సరాలు గడిచిన తరువాత మన రైతుల పంట దిగుబడులు రెండింతలు అయ్యే అవకాశం ఉండని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం యొక్క నిర్లయం ఎంతో అభినందనియం. ఒక పంటకు ఎకరాకు నాలుగు వేల రూపాయలంటే మామూలు విషయం కాదు. రైతు ఏ నిధంగానూ చింతించవలసిన అవసరం లేదు. సరి అయిన సమయం లోపల ఎరువులు కొనగలుగుతాడు, నిత్తనాలు కొనగలుగుతాడు, సుక్రమంగా వ్యవసాయం చేసి, సంతృప్తిగా ఉండే నిధంగా ఈ నిర్లయం తీసుకున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని, ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ, నాకీ అవకాశం కల్పించిన తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

1.40 | శ్రీ టి. భాను ప్రసాద రావు (స్టోనికసంస్థలు - మ. కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, ఈ లభ్యుల చర్చలో మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. జనరల్గా గ్రామాలలో రైతులు గట్టు పంచాయతీ గురించి కొన్ని సందర్భాలలో కొన్ని సంవత్సరాల పాటు కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతుంటారు. ఇద్దరు అన్నదమ్ముల్లో ఒకరు ఒక అడ్వ్యూకేటును, మరొకరు ఇంకోక అడ్వ్యూకేటును పెట్టుకొని కొన్ని సంవత్సరాల పాటు కోట్లాడుకున్న తర్వాత, కోర్టులో కేను ఓడిపోయిన వ్యక్తి అక్కడే ఏడిస్తే, గెలిచిన వ్యక్తి ఇంటికొచ్చి ఏడ్చేవాడు. కోర్టుల చుట్టూ తిరిగి, తిరిగి

నీ ఎకరం కోసం కోర్టులో పంచాయతీ పెట్టుకున్నారో, ఆ ఎకరంలో అయిన సగం అమ్మేసి అడ్వైటేటు ఫీజు, కోర్టు ఫీజు కడితే, ఈయన అర ఎకరం అమ్మేసి కోర్టు ఫీజు, అడ్వైటేటు ఫీజు కట్టడం జరిగేది. ఓడిపోయిన వ్యక్తి అర ఎకరం, గెలిచిన వ్యక్తి అర ఎకరం అమ్ము కోర్టులో కొట్టాడి, చివరికి ఓడిపోయిన వ్యక్తి కోర్టులోనే ఏడిస్తే, గెలిచిన వ్యక్తి ఇంటికి పచ్చి ఏడ్చేవాడు. ఇధ్యరు రాజకీయ నాయకులు ఎమ్మెల్యేగా ఒకరి మీద ఒకరు పోటీ చేసిన తర్వాత, మళ్ళీ ఎక్కడై కలిసిన సందర్భంలో మంచిగా మాట్లాడుకుంటుంటే చూసిన వాళ్లు - ఏందయ్యా, ఒకరి మీద ఒకరు పోటీ చేసుకొని ఇప్పుడు ఇంత బాగా మాట్లాడుకుంటున్నారని అంటే, మాకేమైనా గట్టు పంచాయతీ ఉందా? అని అంటారు. అంటే గట్టు పంచాయతీ అన్నది ఒక సామేతగా తెలంగాణాలో స్థిరపడిన పరిస్థితి ఉంది.

అధ్యక్షా, అంతో ఇంతో చదువుకున్న నాలాంటివాళ్లు కూడా వ్యాపార రీత్యా ఎక్కడైనా భూమి కొండామని పోతే, దానికుండే సమయాలు, సంబంధిత పేపర్లు, రికార్డులు పరిశీలించాలంటే అయ్యేది కాదు. నేను చాలాసార్లు ఆ పేపర్లను కట్టగట్టి లాయర్ డగ్గరికి తీసుకునిపోతే, ఈరోజు తెచ్చిచ్చి రేపు చెప్పమంటే నావల్ల కాదు, దీని గురించి చాలా స్ఫూర్తి చేయవలసి ఉంటుంది, పరిశీలించవలసి ఉంటుందని అడ్వైటేట్ అనేవారు. ఆ రికార్డులన్నీ చూసి, చదివి ఆయన ఒక లీగల్ ఒప్పినియన్ ఇచ్చేవారు. ఆ లీగల్ ఒప్పినియన్ ఆధారంగా, చూసిన ల్యాండును కొంటే, కొన్ని రోజుల్లో మరొక అడ్వైటేటు నుంచి లీగల్ నోటీసులు వచ్చేవి. మొత్తం రెవెన్యూ వ్యవస్థలో రికార్డులు ఎంత అస్తవ్యస్థంగా వున్నాయో చెప్పడానికి ఒక ఉండాపారణగా నేను దీన్ని చెబుతున్నాను.

ఇంతకు ముందు జూపీగారు వ్యక్తి భూముల గురించి మాట్లాడారు. పైదరాబాదు చుట్టుప్రక్కల చూస్తే, నేను వ్యక్తి ల్యాండ్ అని చెప్పడం లేదు కానీ, వ్యక్తి ల్యాండుగా భావిస్తున్నటువంటి, వ్యక్తి ల్యాండ్ అనిక్కెయిమ్ చేస్తున్నటువంటి అనేక భూములను చాలా మంది కొన్నారు. ఒక వ్యక్తి పది, పదిహేను ఎకరాలు కొన్నాడు, ఆనాడున్న హడాకు వెళ్లి వెంచర్కి పర్మిషన్ తెచ్చుకున్నాడు, ప్లాటల్లు వేశాడు. ఆ వెంచర్కో సామాన్య వ్యక్తులు 200 గజాలు, 250 గజాలు కొన్నారు. హడా నుంచి పర్మిషన్ తెచ్చుకున్నారు, అంతకంటే ముందు రికార్డు ఉంది, 1954 నుంచి ఇప్పటి వరకు రికార్డులున్నాయి, నిన్నటి వరకు వ్యక్తి బోర్డు మాట్లాడిన సందర్భం లేదు. ఇప్పుడు కొన్న వాళ్ల పరిస్థితి ఎలా ఉందంటే, అక్కడ సామాన్య కుటుంబాల వాళ్లు

ఇశ్శు కట్టుకొని ఉంటుంటే, ఆ భూమి మాది అని వ్యక్తి బోర్డు అంటోంది. ఎక్కడి నుంచి మీకు రికార్డులు వచ్చాయి, చూపించండంటే రికార్డులు లేపంటారు, కోర్టుకు పోతే, మాదగ్గర రికార్డులు లేవని అక్కడా చెబుతారు. రికార్డులు లేకపోయినా ఆ భూమి మాది అని చెబుతున్నారు. అదే విధంగా అసైన్ ల్యాండ్ ఒకటి కాదు, రెండు కాదు, నాలుగుసార్లు అమ్మారు, నాలుగుసార్లు కూడా రెవెన్యూ రికార్డులో పేర్లు మారాయి, పేర్లు వస్తున్నాయి. ఇప్పుడు ఎవరైనా వెళ్లి కొంటుంటే, అది అసైన్ ల్యాండ్ అంటారు. రెవెన్యూ వ్యవస్థలో ఉండే మొత్తం రికార్డులు చూస్తే, తప్పకుండా దీనికి ప్రక్కాశన అవసరం అని ఈ రాష్ట్ర ప్రజలందరూ ఆలోచిస్తున్న ప్రముత తరుణాలో ముఖ్యమంత్రి కేసిఆర్ గారి రూపంలో వాళ్లకు ఒక పెద్ద వరం లభించిదని చెప్పక తప్పదు.

అయితే ఈరోజు కూడా కొన్ని అనుమాలున్నాయి. మంత్రిగారి చెబుతున్నది కానీ, మేము నింటున్నది ఏమంటే, భూమి ఎక్కడ ఉన్న సరే అక్కడ పాసెబుక్ ఇస్తారని చెబుతున్నారు. నేను ఉన్నాను, నాకు పెద్దపల్లి జిల్లా, ఎలిగేడు మండలంలో భూమి ఉంది. అలాగే సంగారెడ్డి జిల్లా, రామచంద్రాపురం మండలంలో కూడా భూమి ఉంది. నాకున్న అవగాహన ప్రకారం, ఇది నిజమౌ కాదో మంత్రిగారు చెప్పాలి, రేపు ఇవ్వబోయే పాసెస్పుస్తకాలకు సంబంధించి ఎలిగేడు మండలంలో ఉన్న భూమికి అక్కడ పాసెబుక్ ఇస్తున్నారు, సంగారెడ్డి జిల్లా, రామచంద్రాపురం మండలంలోని భూమికి ఇక్కడ పాసెబుక్ ఇస్తున్నారు. ఈ పాసెబుక్ ఉంటుంది, ఆ పాసెబుక్ ఉంటుంది. ఇది సరైనది కాదని నా పర్సనల్ అభిప్రాయం. రాష్ట్రంలో ఉన్న ఒక వ్యక్తికి ఒకే పాసెబుక్ ఉండాలన్నది నా ఆభిప్రాయం. రాష్ట్రంలో ఎక్కడైనా భూమి ఉండనీ, ఏ గ్రామంలో ఎంత భూమి ఉన్న ఒకటి పాసెస్పుస్తకంలో ఎంటీలన్నీ రావాలన్నది నా ఉచ్చేశ్యం. ల్యాండు సీలింగు చట్టం విఫలమవడానికి కారణం గతంలో ఇచ్చిన పాసెస్పుస్తకాలే. గతంలో రెవెన్యూ వ్యవస్థలో ఉన్న లోపాలే కారణం. దేశంలో ఎంతో మంచి ఉచ్చేశ్యంతో తీసుకొచ్చిన ల్యాండు సీలింగు చట్టం భ్రమ పట్టి ఎందుకూ పనికి రాని చట్టంగా మారడానికి కారణం - ఈ రెవెన్యూ వ్యవస్థలో ఉన్న లోపాలే. మా ఉసరిలో ఉండే 40 ఎకరాలు, ఇక్కడ ఉండే 10 ఎకరాలు, మొత్తం 50 ఎకరాలై నాకు సీలింగు కన్న ఎక్కువే ఉంది. కానీ అది మీకు రెవెన్యూ రికార్డులలో ఎక్కడా దీరకదు. ఇక్కడ ఉన్న జిల్లా కలెక్టర్కి 10 ఎకరాలే కనబడుతుంది, పెద్దపల్లి జిల్లా కలెక్టర్కి

“రెవెన్యూ రికార్డుల దిచ్చబాటు, వచ్చాదారు పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు నెఱులకు ఎకరానికి కింది రూపాయల పెట్టుబడి సహాయం” పై లభ్య చర్చ

40 ఎకరాలే కనబడుతుంది. నాకు ఎక్సెస్ ల్యాండు ఉన్న విషయం ఏనాడూ రెవెన్యూ దృష్టికి రాదు. రెవెన్యూ దృష్టికి పదే అవకాశమే లేదు. ఎప్పుడైతే నాకు రాష్ట్ర వ్యవహారంగా ఒకే పాస్‌బుక్ ఉంటుందో, అప్పుడు రాష్ట్రం మొత్తంలో ఏ గ్రామంలో ల్యాండు ఉన్నా నా పాస్‌బుక్ లో కనబడుతుంది కాబట్టి 48 ఎకరాలకంటే ఎక్కువ ఉండడానికి ఏలు లేదని తెలుస్తుంది. ల్యాండు సీలింగ్ చట్టాన్ని పూర్తిగా అమలు చేయడానికి ఇదొక ఉంపకరణంగా పని చేస్తుందని నా అభిప్రాయం. కాబట్టి ఆవిష్యాన్ని పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

1974లో ల్యాండు సీలింగు చట్టం వచ్చినపుడు, చాలా మంది పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు తమకు చెందినకొంత భూమిని ప్రభుత్వానికి సరెండర్ చేయడం జరిగింది. పెద్ద పల్లి నియోజకవర్గంలో మా కుటుంబం కూడా 70, 80 ఎకరాలను ఆరోజు సరెండర్ చేసింది. ఆవిధంగా సరెండర్ చేయబడిన భూముల రికార్డులు ఎక్కడ ఉన్నాయని అడిగితే తెలియదని చెబుతున్నారు. దాని సంగతి కూడా తేల్చివలసిన అవసరం ఉంది. మా పెద్ద పల్లి నియోజకవర్గం, శ్రీరామ్‌పూర్ మండలం, కూనారం గ్రామంలో 2200 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమి, సీలింగ్ ల్యాండ్, ఎక్సెస్ ల్యాండు ఉండని రైట్ టు ఇస్టర్స్‌ప్రెస్ య్క్స్ ద్వారా అడిగితే సమాచారం వచ్చింది. ప్రభుత్వం మూడెకరాల భూమి ఇస్టామని ఒక సీము తీసుకొచ్చింది, ఆ రెవెన్యూ సర్పస్ట్టెన్ ల్యాండును ఆ సీము క్రింద తమకు ఇష్టమని అక్కడి ఎస్టిలు, ఎస్టిలు ఉండ్చమాలు చేస్తున్నారు, రోడ్ మీదకు వచ్చి ధర్మాలు చేస్తున్నారు. కానీ రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంటు నుంచి ఎటువంటి స్వందన కనబడడం లేదు. కలెక్టర్కి, అర్టిసెట్కి దరఖాస్తులు ఇచ్చారు, అనేక సందర్భాలలో హైవే మీద పెద్ద ఎత్తున ధర్మాలు చేశారు, కానీ ఇప్పటి వరకు దాని మీద ఎటువంటి చర్యలు తీసుకున్నట్లు కనబడలేదు.

ల్యాండు కొనుగోలు చేసే వారికి ఒక భరోసా ఉండాలి. ఈ రాష్ట్రంలో పెట్టుబడి పెట్టడానికి ఏ రాష్ట్రం నుండైనా ఒక వ్యక్తి వచ్చినపుడు భరోసా ఇవ్వాలంటే తప్పకుండా ఒక క్లారిటీ ఉండాలి. పర్మిక్యులర్ గ్రామంలో ఎంత మేరకు అసైన్స్ ల్యాండ్స్ ఉన్నాయి, ఎన్ని ప్రభుత్వ భూములున్నాయో డేటా మొత్తం సంబంధిత రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసులో, సంబంధిత మండల్ ఆఫీసులో పూర్తి స్థాయిలో అందుబాటులో ఉండేలా చర్యలు తీసుకోవాలి.

1954 కంటే ముందు నుంచి ఏవైతే రికార్డులున్నాయో అవస్తీ చూసుకొని, మొత్తం డేటా డిగ్గింగ్ చేయాలి. వక్ష ల్యాండ్స్, ప్రభుత్వ భూములు, ఎక్సెస్ ల్యాండ్స్ - ఏవైనా సరే

మొత్తం సమాచారం కోసం డేటా డిగ్గింగ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. డేటా డిగ్గింగ్ చేయడానికి పాజిబిలిటీ ఉంది. ఈరోజు రాష్ట్రమంతటా సర్వే నెంబర్లు తీసుకోగలిగాము కాబట్టి అన్నింటినీ తీసుకొచ్చి, సమగ్రంగా సమాచారం సేకరించి, ఒక మంచి స్టేషన్‌వేర్ ను డెవలప్ చేసుకున్నట్లయితే ప్రక్కాళన చేసే అవకాశం ఉంటుంది. ఆ డేటా అన్ని రెవెన్యూ కార్యాలయాలలో, సబరిజిస్ట్రోర్ కార్యాలయాలలో అందుబాటులో ఉంటే కొనుగోలు చేసే వారికి ఇబ్బందులుండవు.

నౌ ప్రక్కన వున్న వ్యక్తితో గట్టు పంచాయతీ వస్తే, నాది ఇక్కడి వరకని అతను, నాది ఇక్కడి వరకని నేను, ఆవిధంగా పంచాయతీ వచ్చినపుడు టిప్పణ్ణ గురించి అడిగితే, ఏ రెవెన్యూ గ్రామంలో కూడా అవి లేని పరిస్థితి ఉంది. ఎప్పటి వరకైతే మనం టిప్పణ్ణను పునరుద్ధరించమో అప్పటి వరకు ఈ వ్యవస్థ పూర్తిగా నూరుళాతం ప్రక్కాళన జరిగిందని చెప్పడం సాధ్యం కాదు. తప్పకుండా టిప్పణ్ణను పునరుద్ధరించవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంతి గారు ఆలరేడీ చెప్పారు. తదుపరి దశలో మొత్తం సర్వే చేస్తామని చెప్పారు. మొత్తం మ్యాపింగ్ కూడా చేస్తామని చెప్పారు, ప్రతి గ్రామంలో మ్యాపింగ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అవసరమైతే కొత్త సర్వే నెంబర్లు క్రియేట్ చేసి, ఆ మొత్తం గ్రామానికి టిప్పణ్ణ తయారుచేసుకోవడం ద్వారానే దీన్ని ప్రక్కాళన చేసే అవకాశం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

మీరు సమయం లేదు అంటున్నారు కాబట్టి రెండు, మూడు పాయింట్లు చెప్పి ముగిస్తాను. ఈ వ్యవస్థలో పెద్ద ఎత్తున మార్పులు తీసుకురావాలని ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఈ కార్యక్రమం వల్ల ఎక్కువ లభ్య పొందేది గ్రామీణ రైతాంగం, గ్రామీణ ప్రాంతంలో నివశించే ప్రజలే. దీని ద్వారా శాంతిభద్రతలను నియంత్రించడానికి, పోలీసు స్టేషన్లోకి మీద తగ్గించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అదే విధంగా కోర్సుల్లో లిటిగేప్ప్యు వల్ల దీర్ఘకాలంగా కొనసాగుతున్న చిన్న చిన్న కేసులు తగ్గే అవకాశం ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

రెతులకు ఎకరానికి సంవత్సరానికి రూ.4 వేలు పెట్టుబడి క్రింద ఇష్టడు అహ్వానించదగ్గపరిణామం. ఈ విధమైన వినుత్తు ఆలోచనలతో ముందుకు సాగుతున్న మా ప్రియతమ ముఖ్యమంతి కెనెలర్ గారికి, రెవెన్యూ శాఖామాత్యులకు, వ్యవసాయశాఖా మంత్రికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ, ఈ పథకాలన్నీ పూర్తి స్థాయిలో ప్రజలకు అందాలని ఆశిస్తూ, ఈ అవకాశం ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎలిమినేటి కృష్ణరెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్ష, భూ రికార్డుల ప్రక్కాశన, పాసేపుస్తకాల పంపిణీ, రైతులకు ఎకరానికి పంటకు రూ.4 వేలు పెట్టుబడి కేంద ఆర్థిక సహకారం అందించడంపై గౌరవ సభ్యులు సవివరంగా, సుదీర్ఘంగా తమ అభిప్రాయాలు తెలియపరచడం జరిగింది. నేను కూడా వారి అభిప్రాయాలతో ఏకీభవిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా రైతు లేనిదే రాజ్యం లేదనే నానుడి ఉంది. ఎద్దు ఏడ్చిన వ్యవసాయం, రైతు ఏడ్చిన రాజ్యం ప్రపంచంలో ఎక్కడా ముందుపడతేడన్నది సత్యం. మహ్యద్వారా తుగ్గక్క కాలంలో దువాబ్ ప్రాంతంలో రైతులు పంటలు పండక ఇబ్బందుల్లో ఉంటే, అతను జబర్దస్తీగా, కలినంగా వ్యవహారించడం వల్ల పదవి కోల్పోయిన సంగతి కూడా మనకి తెలుసు. 8 దశాబ్దాల క్రితం నిజం నవాబు కాలంలో 1937లో భూముల సర్వే చేశారు, అప్పుడు నాకు 8 సంవత్సరాలు, నేను కూడా వాళ్ళ వెంట వెళ్లాను. అప్పుడు ఈ సర్వే, సెటిల్మెంట్ బందీబస్తు జరిగింది. మళ్ళీ ఆనాటి నుంచి ఇప్పటి పరకు ఏదీ జరగలేదు. కానీ ఇప్పుడు ఏదైతే భూ రికార్డుల ప్రక్కాశన చేయడం జరిగిందో, అది ఇప్పుడున్న రికార్డులను అనుసరించే చేశారని నేను భావిస్తున్నాను.

1983లో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినపుడు స్వర్గీయ ఎన్.చి. రామారావు గారు పబేల్ పబ్స్ వ్యవస్థను రద్దు చేయడమే కాకుండా దేవుడు ఇచ్చిన భూమికి పస్సు ఎందుకు అని భూమి శిస్తును కూడా రద్దు చేయడం జరిగింది. చాలా మంది సంతోషధార్యులు, కానీ నేను మాత్రం అప్పటి నుంచి వ్యతిరేకిస్తునే ఉన్నాను. దేవుడు ఇచ్చిన భూమికి పస్సు లేసపుడు, మరి ఆ భూమి నాది అని ఎలా చెప్పగలవు, వేరే వాళ్ళది కబ్బా చేసి ఉండొచ్చు కదా! 1983 నుంచి 2016 పరకు రెవెన్యూ వ్యవస్థ అస్తవ్యవస్థంగా తయారైన మాట యదార్థమని గమనించవలసిన అవసరం ఉంది. నేను స్వానుభవంతో చెబుతున్నాను. మా ఊరిలో ఆనాడు కెప్పే హాబీబ్ పఫ్ఫీ(తండ్రి - మేజర్ హాబీబ్ అలీ) గోలోర్డ శాబీకి మేజర్గా పని చేశారు. ఆయనేమా అమెరికాలో ఉండే వారు. ఆయన భూములను ఒక ఆర్టటిసి డ్రైవర్ ఫోటో పెట్టి ఫోర్మర్ రిజిస్ట్రేషన్లు చేసేశారు. నేను వారానికి ఒకసారి తహసీల్ కార్యాలయానికి వెళ్లే వాళ్ళి. మా ఊరి బుక్ తీసి చూస్తే అది కనిపించింది. వారేమా అమెరికాలో ఉన్నారు, మరి ఆర్టటిసి డ్రైవర్ ఫోటో పెట్టి రిజిస్ట్రేషన్ ఎలా చేశారని ఎంతోరే చేసి, వెంటనే దెహ్వాటీ తహసీల్లారుకి చెప్పి తప్పు చేసిన వాళ్ళను అరెస్టు చేయించడం జరిగింది.

చాలా మంది ఈదేశాన్ని వదలి ఉపాధి కొరకు పాశ్చాత్య దేశాలకు వెళ్లడం జరిగింది. వాళ్ళు ఇప్పటికీ అక్కడే స్థిరపడి ఉన్నారు. అటువంటివారి పేర్లమీద ఉన్న భూములు గాయబ్ అయ్యాయి, అద్యశ్యమయ్యాయి, కనిపించకుండా పోయాయి. దీనికి ముఖ్యమైన కారణం - రిజిస్ట్రేషన్ అధికారులు అవినీతికి పొల్పడి, దొంగ రిజిస్ట్రేషన్లు, ఫోర్మర్ రిజిస్ట్రేషన్లు చేసిన సంఘటనలు 2016లో జరిగింది. దాన్ని దెప్యాటీ ముఖ్యమంత్రి(రెవెన్యూ) గారి దృష్టికి తీసుకెళ్లడం జరిగింది. ప్రాచురాబాదు నగరంలో ఎక్కువముస్థిం భూములు అన్నాకొంతం అయి ఉండొచ్చు. కానీ ఇది గ్రామ ప్రాంతాలకు కూడా చొచ్చుకొని పోయింది. పెద్దలు గతంలో అదాలత్కు ఆంభో స్హే ప్రౌ, దివాన్కు భాన్ స్హే ప్రౌ అని చేప్పేవారు. అంటే న్యాయస్థానానికి కళ్ళ లేవు, చెనులు మాత్రమే ఉన్నాయి. రెవెన్యూకి చెనులు లేవు, కళ్ళు మాత్రమే ఉన్నాయని. ఇది పరిస్థితి. కరీమున్నిష్టా బేగం అనే ఆమెకు 95 సంవత్సరాలు, బెడ్ సిక్. ఆమె రిజిస్ట్రేషన్ చేసినట్లు, ఆమె సంతకం చేసినట్లు చూపిస్తున్నారు. అది ఎంత విచిత్రమో మనం గమనించాలి. దీనికి ముఖ్యమైన కారణం - భూమి శిస్తు రద్దు చేయడమేనని నేను భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే 2007 నుంచి రియల్ బూమ్ వచ్చింది. ఎకరం భూమి రూ.20 లక్షల నుంచి రూ. 50 లక్షల పరకు పెట్టి కొనాలన్నా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో దొరకడం లేదు. మరి శిస్తు ఎంతంటే నామమాత్రంగా రూ.5 నుంచి రూ.10 లు ఉంది. అదే పెద్ద భూస్టామీ అయితే రూ.50 నుంచి రూ.100లకు మించి లేదు. ఈరోజు మనం ఎంత పేదవాళ్ళమైనా కరంటు బిల్లు వందల రూపాయలు కడుతున్నాం కదా! ఇంటి పస్సు కూడా కడుతున్నాం కదా! మరి ఈ భూమి పస్సు కట్టులేమా? అని నేను అడుగుతున్నాను.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేసింది చాలా గొప్ప కార్యక్రమం. రైతులకు మేలు చేశారు. అయితే ఈ విషయంలో భూమి నాది అనిపించుకోవడానికి భూమి శిస్తు ప్రవేశపడితే బాగుంటుందిని నేను భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ప్రతి ఆరు నెలలకో, సంవత్సరానికో తప్పకుండా కట్టిన శిస్తుకి రశీదు పస్తుంది. సర్వే నెంబరుతో కూడిన భూమి ఎక్కడ ఉండో చూపించుకునే అవకాశం ఉంటుంది. 1984 నుంచి 2016 లోపల జరిగిన రిజిస్ట్రేషన్ న్యాయబద్ధంగా జరిగాయా, లేకపోతే అక్కమ రిజిస్ట్రేషన్లు, ఫోర్మర్ రిజిస్ట్రేషన్లు అనే దానికి విచారణ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. భువసగిరిలో సట్టరిజిస్ట్రోర్ క్రింద పని చేసే సీనియర్ అసిస్టెంట్ - బీబీనగర్ సబ్రిజిస్ట్రోర్

“రెవెన్యూ రికార్డుల దిష్టుబాటు, వచ్చాదారు పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి 8వేల రూపాయల పెట్టుబడి నషోయం” పై లఘు చర్చ

ఉన్నపర్ అయితే అక్కడకి ఇన్ఫార్స్‌గా పోయి వడపర్తికి సంబంధించిన భూములను దొంగ పాస్‌పుస్తకాలు పెట్టి రిజిస్ట్రేషన్ చేశాడు. కొన్న వ్యక్తి ఐదు రోజులకే ఇంకోకరికి రిజిస్ట్రేషన్ చేసి ఇచ్చారు. ఇది జరిగిన తర్వాత వాళ్ళంతా నాదగ్గర రావడం జరిగింది. అందులో నేను కూడా ఒక బాధితుడినే. అందులో నాకు రెండు ఎకరాల తొమ్మిది గుంటల భూమి ఉంది.

గౌరవ మంత్రివర్యులను అడుగుతున్నాను, రెవెన్యూ రికార్డుల ప్రకారంగా ఎకరానికి పంటకు రూ.4వేలు ఇస్తున్నారా? లేకపోతే బోర్డు మేసుకోని మెట్ట భూములను తరి భూములుగా చేసుకోని వ్యవసాయం చేస్తున్నారు కాబట్టి దాని ప్రకారంగా ఇస్తున్నారా? క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలిని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే చాలా మంది రైతులు ఎక్కడపడితే అక్కడ బోర్డు మేసుకోని వ్యవసాయం చేస్తూ పంటలు పండించుకుంటున్నారు. నేను అన్నదమ్ములతో పంచుకున్నపుడు నాకు రెండు ఎకరాల పది గుంటల తరి భూమి వచ్చింది, 20 ఎకరాల కుమ్మి వచ్చింది. 1972 నుంచి 1985 వరకు 18 ఎకరాల తరి భూమి నేను సాగు చేశాను. రెవెన్యూ రికార్డులో అది మెట్ట భూమి క్రింద ఉంది. రెండు ఎకరాల పది గుంటలు మాగాణి క్రింద ఉంది. పస్తుతం చేసే వ్యవసాయాన్ని బట్టి సంవత్సరానికి ఎకరానికి రెండు పంటలకు రూ.4వేలు ఇస్తారా లేకపోతే రెవెన్యూ రికార్డు ప్రకారంగా ఏ భూమి అని నమోదేందో ఆ భూమికే ఇస్తారా? వివరణ ఇవ్వాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

2.00 | ఏది ఏమైనా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్న మ. | నెర్రయం సరియైనటువంటి నెర్రయం. పటేల్ పట్వార్ వ్యవస్థను రద్దు చేసి ఇప్పుడు వి.ఆర్.బి.లను పెట్టారు. వాళ్ళు వారానికి ఒక సారి కూడా రారు. ఆనాడు పట్వార్లిలకు రూ.190.00 నుండి చివరకు రూ.600.00ల వేతనం ఉండేది. ఈనాడు వి.ఆర్.బి.లకు రూ.18,000.00, రూ.20,000.00లు మన ప్రభుత్వం వేతనం చెల్లిస్తున్నది. ఆనాడున్న పట్వార్ ఇంట్లో కూర్చోని కూడా ఏ సర్వే సంబరు ఎక్కడ ఉంది, అక్కడ ఏ పంట వేసుందో చేపేవాడు. కాబట్టి, దీనిపైన కూడా సరియైనటువంటి చర్చలు తీసుకోవాలని, రైతుల భూములను కాపాడడనికి శిస్తు విధానాన్ని ప్రవేశపొడితే బాగుంటుందని మీ ద్వారా కోరుతూ, నాకు ఈ అవకాశం కలిగించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పూల రహిందర్సి:- అధ్యక్షా, ‘భూ రికార్డుల ప్రక్కాశన, పాస్‌బుక్స్, రైతుకు పెట్టుబడి’ అంశాలపైన మాట్లాడేందుకు

నాకు అవకాశం కల్పించినందుకు ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇక్కడ భూ రికార్డులను ప్రక్కాశన చేసే గౌరవ మంత్రివర్యులు, ఉపముఖ్యమంత్రి గారున్నారు. మంచి పాస్‌బుక్స్ ఇస్తూ చేసే వ్యవసాయ శాఖామాత్స్యలు ఉన్నారు. రైతుకు పెట్టుబడి రూ.8000.00లు ఇచ్చే మంత్రిగారు ఉన్నారు. ముగ్గురు మంత్రుల సమక్షంలో ఈ లఘు చర్చ జరుగుతోంది.

భూ రికార్డుల ప్రక్కాశన అనేది సుమారు 80 సంవత్సరాల క్రితం ఆనాడు నిజాం నవాబుల కాలంలో చేపట్టినటువంటిది. కానీ, ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చి మూడున్నర సంవత్సరాలే అయినప్పటికీ, ఎవరి స్పృహకు కూడా అందనటువంటి అద్భుతమైన ఆలోచనతో భూ రికార్డుల ప్రక్కాశన చేపట్టడంతో, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పాటు అన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వాల నుండి కూడా మంచి స్పూందన వచ్చింది.

సభ్యులు కృష్ణ రెడ్డి గారు మాటల్డుతూ, ఎస్టీరామారావు గారు ముఖ్యమంత్రి అయి, ఈ రాష్ట్రంలో అప్పుడుప్పుడే కొంచెం అవేర్నెన్ వచ్చి, తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజలే మోగ్రామాలను పట్టుకొని వచ్చిని వ్యవసాయం చేసుకుంటూనే ఉన్నారు. అంధ ప్రదేశ్ నుండి వచ్చి హైదరాబాదులో తిష్ఠవేసి ఉన్న చెరువులు, కుంటలు మొత్తం కబ్బడి పెట్టారు. అది ఎఫ్.బి.ఎల్. లేదు, ఏ.టి.ఎల్. లేదు. చెరువులే లేకుండా అయిపోయాయి. ఇది అంతా ఆలోచన చేసిన తరువాత ముఖ్యమంత్రి గారికి ఇన్ని వేల ఎకరాలు కబ్బడి అపుతుంటే ఇట్లనే చూసుకుంటూ కూర్చోవాల్సా అనే ఆలోచన నుండి పుట్టిందే, ఈ భూ రికార్డుల ప్రక్కాశన.

మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఏది చేసినా ఒక ఉద్యమం లాగే చేస్తుంటారు. వంద రోజుల్లో ఇది పూర్తి చేయాలని ఒక ఆలోచన చేశారు. నిజంగా ఇది సంవత్సరాల తరబడి చేసినా పూర్తి కాదు. వంద రోజుల్లో సుమారు 1508 బృందాలు, 568 మందలాలలో, 16,852 రెవెన్యూ గ్రామ పంచాయతీల్లో ఈ కార్యక్రమాన్ని 2017 సెప్టెంబరు 15న మొదలుపెట్టి, డిసెంబరు 31 వరకు పూర్తి చేయాలని అధికారులకు మంత్రులకు బాధ్యతలు పెట్టడం జరిగింది. గతంలో, నిజంగా గతంలో గట్టు పంచాయతీనో, తల్లిదండ్రి చనిపోతే వాళ్ళ పేరు మీద ఉన్నటువంటి భూమి పిల్లల పేరు మీదకి మార్పుకోవడానికి నెలల తరబడి ఎమ్ముక్కోవాలి. కార్యాలయం చుట్టూ తిరిగినా కూడా పట్టించుకోలేదు. మళ్ళీ వీళ్ళకు పైన కొన్ని పైపులు కూడా ఖర్చుయేటిని. ఆర్యోఅర్ అన్ని కొన్ని అయ్యాయి. ఇంకా అన్ని పూర్తి కాలేదు. ఫీల్డ్

మీద ఒకరుండేది, రికార్డు మీద ఒకరుండేది. తల్లిదండుల తరువాత అన్నదమ్ములకు పంపకాలు జరిగినప్పుడు నువ్వు ఈ గట్టు తీసుకో, నేను ఈ గట్టు తీసుకుంటా అని పంపకాలు జరిగినాయి తప్ప, అది టిప్పన్న సర్వే చేసి పేపర్ మీద ఎవరున్నరో, ఫీల్డు మీద కూడా వాళ్ళ ఉండేటట్లు జరగలేదు.

ఫీల్డు మీద 5 ఎకరాల భూమి ఉంటుంది, పేపర్ మీదేమో 6 ఎకరాల భూమి ఉంటుంది. ఆ ఎకరం కేవలం పాస్సుబుక్లలో మాత్రమే ఉంటుంది. ఒక దగ్గర 10 ఎకరాలు పేపర్ మీద ఉంటుంది. ఫీల్డులోనేమో 8 ఎకరాలు మాత్రమే ఉంటుంది. విటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, విటన్నింటినీ పూర్తిస్థాయిలో ప్రఛ్ఛాళన చేయాలని ఈ భూ రికార్డుల ప్రఛ్ఛాళన కార్యక్రమాన్ని టెక్స్ చేయడం జరిగింది. గతంలో 65 శాతం మాత్రమే క్లారిటీతో ఉంటే, ఇప్పుడు 95 శాతం పరకు క్లియర్ చేశారు. మిగిలిన వాటిని కూడా చేయాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. నిజంగా పది రోజుల పాటు గ్రామాలలోనే ఉండి, నేను కూడా ఆ కార్యక్రమాలకు పోజరయ్యాను. అరే, ఆఫీసుల చుట్టూ తిరిగితేనే ఒకరుండి మరొకరు ఉండడపోయేది, మనింటిముందరకే హ్యారని అక్కడి ప్రజల సంతోషం వ్యక్తచేశారు. డప్పు చాటింపు చేసి గ్రామ సభ పెడితే వందల మంది వచ్చి గ్రామ పంచాయతీ దగ్గర కూర్చున్నారు. అంతా అయిన తరువాత వారికి 1-చి ఫార్మ్ ఇప్పుడం జరిగింది. మీ భూమి ఇంత ఉంది అని 1-చి ఫార్మ్ ఇస్తే, ఒక వేళ తక్కుపున్నా, ఎక్కుపున్నా అధికారులే వాళ్ళతో దరఖాస్తు నింపించి, తీసుకుపోయి చేయించారు.

ఇదొక మంచి కార్యక్రమం. ఈ భూ రికార్డుల ప్రఛ్ఛాళన కార్యక్రమాన్ని రికార్డు స్థాయిలో పూర్తి చేసి, దేశంలోనే ఆదర్శవంతంగా ఉండేలా చేసినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, గౌరవ మంత్రి గారికి ప్రత్యేకమైనటువంటి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి కాకుండా, కర్రాటక, డిల్లీ, రాజస్థాన్ మటి రాష్ట్రప్రభుత్వాల నుండి కూడా అధ్యయన బ్యందాలు వచ్చి, అసలేమిటి ఈ భూ రికార్డుల ప్రఛ్ఛాళన, అధికారులు ఎలా చేస్తున్నారు, ముఖ్యమంత్రి ఏమి చేస్తున్నారు, మంత్రులేమి చేస్తున్నారని అధ్యయనం చేసి వాళ్ళ కూడా అభినందనలు తెలియజేశారు.

పాస్సుబుక్ల విపయానికి వస్తే, అదొక విచిత్రం. ఫీక్ పాస్సుబుక్కు. వాటికి భూమి పేపర్ మీద లేదు, భూమి మీద లేదు. కానీ పాస్సుబుక్కు మాత్రం బ్రహ్మండంగా ఉన్నాయి. ఇదొక రాకెట్. విళ్ళ దొంగ పాస్సుబుక్కు తయారు చేసుకోవాలి, చక్కగా

బ్యాంకర్డతో మిలాఖుత్ కావాలి. బ్యాంకులలో అను పాస్సుబుక్ ఉండి, భూమి ఉండి, వ్యవసాయం చేసుకునే రైతు బ్యాంకుల చుట్టూ పదిసార్లు తిరిగినా కూడా బ్యాంకులు వాళ్ళను పట్టించుకోలేదు. కానీ ఈ రాకెట్కు సంబంధించిన వాళ్ళు బ్యాంకుల నుండి లక్షల రూపాయలు, కోట్ల రూపాయలు లోన్న శాంక్ష్మన్ చేయించుకొని, తిరిగి కట్టలేదు. ఎక్కడా రికార్డు కరెక్షన్గా లేదు కాబట్టి, మన ప్రభుత్వం సువరారు రూ.16,124.00 కోట్లు రుణమాఫీ మంజూరు చేసే రోజు కూడా ఈ ఫీక్ పాస్సుబుక్ రాకెట్కు సంబంధించిన వాళ్ళ కూడా ఉన్నారు. ఆ విధంగా ఎక్కడా ట్యాంపరింగ్ జరగకుండా, ఒక మంచి క్వాలిటీ పాస్సుబుక్కును, టైటిల్ డిఫ్యూను కూడా ఈ సంవత్సరం వచ్చే మే, జూన్ మాసాలకు అందించాలని సూచించారు. నిజంగా, ఇదొక మంచి కార్యక్రమం.

గత ప్రభుత్వాలు వ్యవసాయం దండుగ అన్నారు. కానీ, మన ముఖ్యమంత్రి వ్యవసాయం దండుగకాదు, పండుగ అని చెప్పి, పెట్టుబడి కొరకు వట్టి వ్యాపారస్థుల దగ్గరకు అక్కర లేదు. బ్యాంకుల చుట్టూ తిరిగే పని అంతకంటే లేదు అని చెప్పి, రుణమాఫీ తరువాత చేయడమొందుకని, ముందుగా ఎందుకు పెట్టుబడి ఈయకూడదని ఒక మంచి ఆలోచన చేసి, పైనలు ఇస్తే ఇక్కడ కూడా లంచాలు తయారపుతాయని, దీని చెక్కు రూపేణా నేరుగా రైతులకే ఎకరానికి రూ.4000.00ల చోప్పున రెండు పంటలకు రూ.8000.00లు ఇచ్చే మంచి పథకాన్ని ప్రారంభించారు.

ఈ పాస్సుబుక్ల విపయంలో ఒక డోట్ ఉంది. మనం ఎస్టీ, ఎస్టీలకు అస్టెన్ భూములిస్తున్నాం. అది చెరువు శిఖం కావచ్చు, అస్టెన్ కావచ్చు, ఎరక్కెన పోరంబోకు ఉన్నా కూడా ఆ భూములకు సంబంధించిన వివరాలను నవోదు చేసుకునేందుకు ప్రభుత్వానికి కూడా పాస్సుబుక్ ఉండాలి. ప్రభుత్వ ఈరోజు ఈ గ్రామంలో 20 ఎకరాలు ఎస్టీలకో, ఎస్టీలకో ఇచ్చినట్లుయితే వెంటనే ప్రభుత్వ పాస్సుబుక్ నుండి ఆ భూమిని డిలీట్ చేసి, వాళ్ళ పాస్సుబుక్లో ఆ వివరాలను నమోదు చేయాలి. కాబట్టి, ఈ విధంగా పాస్సుబుక్ సిస్టమ్ ని తీసుకురావాలని మనవి చేస్తున్నాను.

రైతుని ఆదుకునే మరో మంచి కార్యక్రమం. 24 గంటల ఉచిత కరెంటు, మంచి విత్తునాలు, ఎరువులను మా మంత్రి గారు సమయానికి ఇస్తున్నారు. ట్రాక్టర్లు కూడా ఇస్తున్నారు. గతంలో పశుపులుండేవి. వాటిని మేపడమే సగం సమస్యగా రైతులకు ఉండేది. 50 శాతం రాయితీతో సుమారు 13,500

“రెవెన్యూ రికార్డుల దిష్టబుటు, వచ్చాదారు పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి కేవల రూపాయల పెట్టుబడి నహయం” పై లభ్య చర్చ

ఉఱక్కర్లను ఈ రాష్ట్రంలో పంపిణీ చేస్తున్నందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ప్రశ్నేకమొను ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తూ, భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన కార్యక్రమాన్ని 100 శాతం ఎప్పటికి పూర్తి చేస్తారు? గట్టు పంచాయతీలు, పాలెల్ల పంచాయతీల విషయంలో సర్వే చేసి క్లియర్ చేసే అవకాశముందా? తెలపాలని గౌరవ మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రైతుకు పెట్టుబడి కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేస్తే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఎప్పుడూ చేపే ‘రైతే రాజు’ అనే మాట నిజమవుతుందని గౌరవ వ్యవసాయ శాఖామాత్ములకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సచావత్ రాములు నాయక్:- అధ్యక్షా, భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన అంశంపై మాటల్లాడేందుకు అవకాశం కల్పించినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మానవునికి గుండె, కిడ్నీ, లిఫ్టర్ ఏ విధంగా ఉంటాయో, అదే విధంగా ప్రభుత్వానికి రెవెన్యూ, అగ్రికల్చర్ అండ్ పైనాన్స్ మినిషన్లు ఉన్నందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

నేను పుట్టక ముందు, 1932 నుంచి 1934 వరకు భూ సర్వే జరిగింది. మేమెవ్వరం పుట్టలేదు. నా డేట ఆఫ్ బర్త్ కూడా సరిగ్గా లేదు. ఆ విధంగా రికార్డులుండె. మా టీచర్లు ఏ డేట ఆఫ్ బర్త్ రాష్ట్రే, అదే నా పుట్టిన రోజు. ఈ రికార్డులు కూడా ఆ విధంగా ఉన్నవే. ఎప్పుడూ గ్రామాలకు గ్రామాలకు మధ్య, అన్నదమ్ముల మధ్య, కుటుంబ సభ్యుల మధ్య భూమి గొడవలు జరిగేవి. అందుగురించే ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక ఆలోచన చేసి భూ రికార్డులను ప్రక్కాళన చేయాలని నిర్దించుకున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రానికి స్వతంత్రం వచ్చినట్లుగా భూమిని దున్ని, దుక్కి సాగు చేస్తున్న రైతుకు ఇచ్చే పట్టా పోస్ట్ బుక్ అనేది, ఆ రైతుకు స్వతంత్రం వచ్చినట్లు.

ముఖ్యమంత్రి ఏ వని చేసినా ప్రతిపక్షాలు కొంత విమర్శలు చేస్తుంటారు. ఎందుకు చేస్తారంటే, ఘస్ట్ వాళ్ళకు అర్థం కాదు. తరువాత క్లీస్ట్ కారు. ఆ తరువాత క్లీస్ట్ ప్ర్యూజ్ అవుతుంటారు. ఇది ప్రతిపక్షాల తీరు. ఎందుకంటున్నంటే, సమగ్ర సర్వే జరిగేటప్పుడు, మనం చేసుకోవడ్డు, రెండు గొర్రెలుంటే ఒకటి కోసుకుని తింటరు, రెండు గ్రౌన్ సింలిండర్లుంటే, ఒకటి ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. లేకపోతే రెండు రేప్స్ కార్డులుంటే ఒకటి గుంజకుంటారు అనే పథ్థతిలో విమర్శలు చేశారు. సమగ్ర కుటుంబ సర్వే ఏ విధంగా జరిగిందో, దానివల్ల ఎంత లాభం జరిగిందో మన అందరికి తెలిసిన విషయమే.

నేను గిరిజన ప్రాంతాలలో చాలా తిరుగుతూ ఉంటాను. భూమిని మేము 50, 60 సంవత్సరాల నుండి దున్ను

తుంటాము. రికార్డులో మాత్రం వేరొకరి పేరు ఉంటుంది. బ్యాంకుల్లో లోన్ తీసుకోవాలంటే రికార్డులో మా పేరు ఉండదు. నారాయణభేద నియోజకవర్గంలోని భూ రికార్డులను సర్వే చేసేందుకు మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, రెవెన్యూ సెక్రటరీ మీనా గారు, సెక్రటరీ కరుణ మేడమ్ గారు నర్సాపూర్కు పొలికాప్టర్లో వచ్చారు. నర్సాపూర్ తాండలో ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేశాం. ఆ కార్యక్రమానికి అక్కడున్న 500, 1000 మంది గిరిజనులు పచ్చి, కూర్చొని మాటల్లడుతూ ఉంటే, వాళ్ళ కళ్ళలో ఆనందాన్ని చూశాను. ఈరోజు ఈ భూమి మా పేరు మీద రికార్డుల్లోకి ఎక్కుతుందనే సంతోషంతో వారున్నారు. అప్పుడు అధికారులు వారిని అడిగారు, ఏమమ్మా 60 సంవత్సరాల నుండి వ్యవసాయం చేస్తున్నసంటున్నారు, నీకు ఎన్ని ఎకరాల భూమి ఉంది అని అడిగితే, ఎకరాలు కాదు సార్, ఈ పొలమంతా నాదే అని చెప్పారు. ఆ విధంగా ఉన్న రికార్డులను ప్రక్కాళన చేస్తుంటే, ప్రతిపక్ష నాయకులు దానిని సమర్థించకపోగా విమర్శలు చేస్తున్నారు. భూ సర్వే చేసినా, సమగ్ర సర్వే చేసినా వారి తీరు అంతే. నేను ఆ విషయాల జోలికి పోవడం లేదు. రెండు, మూడు పాయింట్లు తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తాను.

పాలీహాన్ విషయంలో ఎస్సీ, ఎస్టీలకు 95 శాతం సచ్చిదీని ఇస్తున్న ఫునత మన ప్రభుత్వానిది, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసిఅర్ గారిది. ఉఱక్కర్ విషయంలో 50 శాతం రాయితీ ఇవ్వడమనేది మామూలు విషయం కాదు. అందులో కూడా ఎస్సీ, ఎస్టీలు గ్రూపులుగా ఉంటే ఆ గ్రూపులకు 95 శాతం సచ్చిదీ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అప్పటి ప్రభుత్వాలు ఎస్సీ, ఎస్టీలకు ఉఱక్కర్ల అవసరం లేదు, వాళ్ళ ఉఱక్కర్ డైవర్లుగానే ఉండాలని అన్నాయి. కానీ, మన ప్రభుత్వంలో దాదాపు 13,000 ఉఱక్కర్ల బడుగు, బలీం వర్గాల వారి ఇళ్ళ ముందు ఉన్నాయి.

అధ్యక్షా, ఎకరానికి రూ.4000.00లు మాత్రమే ఇస్తున్నారని చెప్పున్నారు. కానీ, ఎన్ని ఎకరాలుంటే అన్ని ఎకరాలకూ కూడా రూ.4000.00ల చెప్పున ప్రభుత్వం పెట్టుబడి ఇస్తుందనే విషయం స్పష్టంగా ప్రజలలో కొంత మందికి తెలియడం లేదు. ఆ విషయమై బాగా ప్రచారం జరగాలి. ఉదాహరణకు ఒకరైతుకు 30 ఎకరాల భూమి ఉంటే, అతనికి ఒక పంటకు రూ.1,20,000.00 పెట్టుబడి క్రింద, రెండు పంటలకు కలిపి రూ.2,40,000.00లు పెట్టుబడి ఉంటాయి.

అసైన్స్ భూములకు సంబంధించి మొన్స్ నే ఒక బిల్లు పాస్ చేయడం జరిగింది. అసైన్స్ భూములు ఎస్టీలకు చెంది ఉంటే, వాటిని ఎస్టీలు, ఎస్టీలు కొనుకో ప్రమృ. కానీ, రికార్డులో మాత్రం అది ప్రభుత్వ భూమి కింద ఉంటుందని చెప్పడం జరిగింది. నగరాలలో 60 గజాల పట్టా ఇస్తారు. ఆ స్లమ్ ఏరియలో ఆయన ఇల్లు కట్టుకుంటాడు. 10 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత ఆ పట్టాను అమ్ముకోవచ్చు అనే ఒక కాలం పెడతారు. అసైన్స్ భూములు ఈజోబ్ ఎస్టీ, ఎస్టీల దగ్గర ఉన్నాయి. కొండపల్లి, శంకరపల్లి, ఇక్కడ ఎయిరోప్పు దగ్గరున్న ప్రాంతాలు, మాకు 2 ఎకరాలు, 3 ఎకరాలు, 10 ఎకరాల భూమి కనబడుతుంది గానీ అమ్మడానికి వీలు లేదు. అక్కడ భూమి ధర కనుక చూస్తే, ఒక్క ఎకరా భూమి రూ.3.00 కోట్ల నుండి రూ.4.00 కోట్ల వరకు విలువ పలుకుతుంది. కానీ, హాచెండీ పరిధిలో కూడా అసైన్స్ భూములను వేరే వారికి అమ్మకునే అవకాశం కల్పిస్తే, ఆ అసైన్స్ భూమి కలిగి పున్న ఎస్టీ కుటుంబం గానీ, ఎస్టీ కుటుంబం గానీ ఆ భూమిని అమ్మకుని ఆర్థికంగా బాగుపడే పరిస్థితి ఉంటుందని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టి తీసుకుపున్నాను. ఎస్టీలకు చెందిన భూమిని ఎస్టీలే కొనుకోవాలి, ఎస్టీలకు ఇచ్చిన భూమిని ఎస్టీలు మాత్రమే కొనుకోవాలి అనే పద్ధతిలో కాకుండా, ఎస్టీ, ఎస్టీలకు ఇచ్చిన భూమిని 10 సంవత్సరాల తరువాత వారు ఎవర్కో అమ్మకునే వెనులుబాటు కల్పిస్తే, ఆ కుటుంబాలకు కోట్ల రూపాయలు వస్తాయని గౌరవ మంత్రి గారికి తమరి ద్వారా తెలియజేస్తాన్నాను. నాకు ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు తమరితోపాటు అగ్రికల్చర్, హర్షికల్చర్ అధికారులకు కూడా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. మా మంత్రి గారు కూడా వ్యవసాయదారుడే. ఆయనా ట్రాక్టరుని నడిపిస్తారు. వ్యవసాయం చేస్తారు. వ్యవసాయంలో వారికి మంచి అనుభవముంది.

అధ్యక్షు, నాకోక సందేహం ఉంది. చెరుకు పంట సంవత్సరానికి ఒకసారి మాత్రమే వస్తుంది. ఆ పంట 12 నెలల పంట. అటువంటి పంటకు పెట్టుబడి క్రింద ఒకసారేడ బుట్టలిస్తారా? లేదా సంవత్సరానికి రెండు సార్లు డబ్బులిస్తారా? తెలుపవలసిందిగా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఇంత మంచి కార్యక్రమం గురించి శాసన పరిపత్తులో చోటుచేసుకున్న మంచి చర్చను ప్రజలకు తెలుపడులో మీ కలానికి పదునుపెట్టాలని పత్రికా ప్రతినిధిలను కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

2.20 | శ్రీ కొంపల్లి యాదవ రెడ్డి (శాసనసభ నియోజక మం.):- అధ్యక్షు, రెండు విషయాలు మీద్వారా గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకురావాలని అనుకుంటున్నాను. ఒకటి - రిజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయంలో పి.టి. రికార్డు అనేటిది ఒకటి ఉంటుంది. ఒక భూమి కొనుగోలు చేసుకొని భూమి రిజిస్ట్రేషన్ కోరకు వెళ్లినప్పుడు పి.టి. రికార్డ్ ఏమైనా ఉన్నదా చూసి చెప్పండని అడిగితే, రిజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయంలో రికార్డ్ నాట్ అవేలబుల్ అని వ్రాసి ఇస్తారు. కొన్ని రోజుల తరువాత అదే కార్యాలయంలో దీనిలో పి.టి. ఉందని చెబుతారు. కాబట్టి, ఈ పి.టి. రికార్డ్ అనేదానికి ఒక పక్కాందీ మెకానిసిం ఏడెనా డెమలవ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. రెండు - భూ రిజిస్ట్రేషన్కి వెళ్లేముందు భూమి కొనుగోలు చేసిన వారు భూ సర్వే చేయమని అడుగుతారు. సర్వే చేయడానికి రెండు రోజులు గానీ, మూడు రోజులు గానీ, నాలుగు రోజులు గానీ ఇలా ఇన్ని రోజుల్లో సర్వే చేయాలనే ఒక మ్యాన్డెటర్ సిస్టమ్ ను తీసుకురావాలని మీద్వారా గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి గారికి సూచిస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్స్:- శ్రీ మహమ్మద్ మహమూద్ అలీ గారు సమాధానం ఇవ్వాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

Sri Mohd Mahmood Ali: Land Purification and Updation of Records గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు దీనిపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ పెట్టి చేశారు. 1932 నుండి ఎంతోమంది ముఖ్యమంతులు వచ్చారు. అయినా ఎంత మంది మారినా ఇంత పెద్ద నిర్దిశలు వచ్చారు. అప్పటి కాలం ఆర్థిచలు ఉన్నారు. డెప్యూటీ కలెక్టర్లను, కొంతమంది పెద్ద మనుషులున్నారు. అందరినీ పిలిపించి భూ రికార్డుల ప్రక్షాపన విషయంలో దాదాపు 200 గంటలు చర్చించారు.

اس مدل میں ہاتھ مت ڈالیں جس سے ہاتھ خراب ہو جائیں گے۔

ఈ నిర్దిశలు తీసుకోలేదని రైతులంతా బాధల్లో ఉన్నారని అన్నారు. అయినప్పటికీ రాజకీయ నాయకులెవరూ ఇటువంటి నిర్దిశలు తీసుకోవడానికి ధైర్యం చేయలేదు.

ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులందరూ మాట్లాడటం జరిగింది. అందులో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎన్.రామచంద్ర రావు గారు, శ్రీ ఉల్లోళ్ల గంగాధర్ గౌడ్ గారు, శ్రీ పురాణం సతీవ్ కుమార్ గారు, శ్రీ సయ్యద్ అమీనుల్ హసన్ జాఫ్రీ గారు, శ్రీ డా. ఎం. శ్రీనివాస్ రెడ్డి గారు, శ్రీ వి.భూపాల్ రెడ్డి గారు, శ్రీ టి.భానుప్రసాద రావు గారు, శ్రీ ఎ.కృష్ణరెడ్డి గారు వీరంతా

వూర్కొడటం జరిగింది. అధ్యక్షుడు, ఇంతకుముందు భూ వూర్కొఫియూ ఉంటుండేది. కానీ, ఇప్పుడు అటువంటి భూదండ్రాలకు పొల్చుణివారి మీద పి.డి. యూస్ట్ క్రింద కేసులు బుక్ చేయడు జరుగుతోంది. మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఈ భూ దండ్రా అంతా బండ్ అయింది.

حیدر آباد میں رہتے ہیں۔ کچھ لوگ قبضہ کر چکے ہوں گے۔ اگر گورنمنٹ لینڈ پر قبضہ ہے تو ضرور اس کو بازیاب کیا جائے گا۔ ہمارے سینٹرلیزد گنگا دھر صاحب نے P.T. records اور جریش کے بارے میں استفسار کیا ہے۔ اب جو جریش ہونے کے Mutation 48 hours میں ہے اسکے جریش کے documents ہے۔ جریش اب پہلے کی طرح نہیں ہے۔ زمینات کی شفافیت کے بعد جب جریش ہو گا تو اسی وقت رجسٹر اس پر اپنی پاس بک میں مندرج رجی ہو گا۔ مثال کے طور پر 201 کیڑز میں ہے اس میں سے 110 کیڑز میں فروخت کردی گئی ہے تو اسی وقت رجسٹر اس میں مندرج ہو گا اور زمین خریدنے ویچنے والی پاس بک کو بعد میں اسے واک کے یا اپیڈ میڈیا document ارسال کرے گا۔ اس طرح Mutation کر کے مستاویزات کو حواہ لے کیا جائے گا۔ میرے پاس کمی لوگ آتے ہیں اور کہتے ہیں کہ زمین خرید کر 20 سال ہوئے مگر جریش آج تک نہیں کراں۔ زمین خرید کر مالکین سعودی عرب، امریکہ یا دوسرے ممالک چلے جاتے ہیں اس کا Mutation ہے ہونے کی وجہ سے زمین جوں کی توں رہ جاتی ہے۔ جب اس کو فروخت کیا جاتا ہے تو بہت سے تنازعات پیدا ہوتے ہیں۔ ایم صاحب نے اس قسم کے مسائل کو ہمیشہ کیلئے ختم کرنے کی خاطر یکارڈز کی درستگی کا پیرا اٹھایا ہے تاکہ مستقل غلطیوں کا سدابہ ہو۔ سادہ بیچ نامہ کے بارے میں گنگا دھر صاحب نے کہا۔ سادہ بیچ نامہ کو ہمارے سی ایم صاحب نے لا گو کیا تھا۔ اس سے پہلے میں لیکر سادہ بیچ نامے کے جاتے تھے۔ مگر اب ایک پائی خرچ کے بغیر سادے بیچ نامے تحریر کئے جا رہے ہیں۔ سادہ بیچ نامہ کے ذریعہ غریب کسانوں کی 190,599 کیڑز زمینات کی تبدیلی عمل میں لائی گئی ہے۔ فی الوقت 12,45,974 کیڑز میں کی ملکیت کی تبدیلی کا کام زیر التواء ہے۔ اس کے لئے بل پاس کیا گیا۔ SC/STs طبقے سے تعلق رکھنے والوں کی قدیم زمینات کو ان کے نام پہنچ کیا جائے گا۔ ہمارے راملونا یک صاحب نے بھی کہا آسامند زمینات کی حیثیت کو تبدیل نہیں کیا جا سکتا۔ البتہ ایسی زمین کو کوئی دوسرا ST/SCs خریدتا ہے تو ایسی صورت میں اس کے نام پر کیا جا رہا ہے کیوں کہ آسامند لینڈ تا حال آسامند زمین ہی ہوتی ہے۔ جس کو کسی حالت میں فروخت نہیں کیا جا سکتا۔ تیش صاحب نے Tribal علاقہ کی بات کی۔ ایلٹی آرائیکٹ کے تحت قبائلی زمین کبھی بھی غیر قبائلی کے نام منتقل نہیں ہو سکتی۔ البتہ قبائلی کی زمین قبائلی کے نام پر تبدیل ہو سکتی ہے۔ ہمارے جعفری صاحب نے بھی بتایا کہ وقف اور ہندا نہ دہنہ مفت لینڈ کے تعلق سے استفسار کیا۔ اسی ایجادے کیا۔ تقریباً 25 تا 30 ایکٹر ان وقف موجود تھے ان سے پوچھا گیا کہ ان کے اضلاع میں کتنی زمین ہے؟ کسی نے بھی 100 و 200 کیڑز میں کا حساب و کتاب نہیں بناسکا۔ اس پر ایم صاحب کو غصہ آیا جنہوں نے ایکٹر ان سے کم سے کم ال کے ضلع کی 100 کیڑز میں کی مداہیت دی۔ وہ یہ بھی نہیں بتا سکے۔ بالآخر ایسا

“రెవెన్యూ రికార్డుల దిబ్బుటు, వట్టడారు పోస్తు పుస్తకాల జారీ మరియు రెములకు ఎకరానికి 8వేల రూపొయిల పెట్టుబడి నష్టయిద” పేరుము చర్చ

صاحب نے تمام کلکٹریس کو وقف بورڈ کی زمین اور ہندو ائنڈو منٹ کی زمینات کے صحیح یکارڈز رکھنے کی ہدایت دی۔ جس پر پہلی مرتبہ ایسا ہوا صاحب کو وقف بورڈ کی قربانیاً 145,570 میکڑ اور ہندو ائنڈو منٹ کی 155,174 میکڑ زمینات کا ریکارڈ جمع لیا گیا ہے۔ یہ ایک بہت بڑی کامیابی ہے۔ آزادی کے بعد کچھ بھی وقف بورڈ کا یکارڈ جمع نہیں کیا گیا تھا جیسا کہ ہمارے جغرافی صاحب نے کہا وقف بورڈ کے سوا کسی اور کے نام پر زمین کی ملکیت منتقل کرنے کا سوال ہی پیدا نہیں ہوگا۔ ان کو وقف بورڈ کے نام پر ہی منتقل کیا جائے گا۔ وقف بورڈ کا کرد ہے تو اس کے نام پر ملکیت کی بدلی عمل میں آئے گی۔ وقف کی زمین کو صحیح طور پر جہاں پر لوگ زراعت کیلئے مستعمل کر رہے ہیں ان سے کچھ نہ کچھ پیسہ وصول کر کے وقف بورڈ کی آمدی میں ضافہ کیا جائے گا۔ وقف اراضیات کو کسی شخصی نام پر نہیں کیا جائے گا۔ ہمارے ہوپالا ریڈی صاحب نے بتایا کہ رام چندر اپورم کے ایمن پور کولور اور تیلا پور بسواغات میں غرباء اور جو employees کی زمین ہے وہ اس کا یہڑے پکے ہیں۔ لیہڑیمیں کے پاس ہے۔ اسملی کے ختم ہونے کے بعد اس پر غور کرتے ہوئے ہمارے ایم صاحب بھی یہی چاہتے ہیں جس سے مدد فیصل انصاف کیا جائے گا۔ ہمارے سی ایم صاحب بھی اسی سے چاہتے ہیں۔ آپ سب بخوبی واقف بھی ہیں۔ سی ایم صاحب غربی بولوں کو زیادہ سے زیادہ فائدہ ہوتا چاہتے ہیں۔ کیوں کہ غریب کی پہلو خی لبی نہیں ہوتی۔ چھوٹے ضلع اسی لئے بنائے گئے تھے جن کے حدود کو سہولت ہو۔ آپ دیکھئے آندھرائی حکمرانوں کے 57 سالہ طویل تک ہی رکھا گیا تاکہ ہر ایک کو سہولت ہو۔ اس سے پہلے اتنے بڑے دسڑکش تھے جن کے حدود 100km کے آس پاس تھے۔ کسانوں کو ضلع مستقروں تک رسائی کیلئے 100 کلومیٹر کی آمد و رفت کی نوبت پیش آتی اور بعض اوقات انہیں بیکم شہ بسری کرنی پڑتی تھی۔ اس سے انہیں تکالیف جھلکنی پڑتی تھیں۔ اس کو پیش نظر رکھتے ہوئے چھوٹے ڈسٹرکٹس بنائے گئے تاکہ کسانوں اور عام لوگوں کو سہولت ملے۔ میں آپ تمام کو یقین دلاتا ہوں کہ اس کے اندر 100% جو properties ہیں اور جو مسائل ہیں۔ اسملی اجلاس کے فوری بعد میڈیم کو بلا کر ہمارے کلکٹر صاحب سے بات کر کے انصاف کیا جائے گا۔ بھانو پر سادا صاحب ایک پاس بک کے اندر ایک گاؤں میں زمین ہے تو پھر بھی کچھ کہے سکتے ہیں اب آدھار کارڈ لگایا جا رہا ہے۔ آدھار کارڈ کے بعد اگر آپ ملک کے کسی مقام پر کیوں نہ زمین لیں آپ کی زمین کا پورا ریکارڈ آجائے گا۔ آدھار کارڈ کے اب کچھ بھی ممکن نہیں ہے۔ ان پتوں کو آدھار کارڈ سے مربوط کیا جا رہا ہے جس کے پاس ناصل اراضی ہے جیسا کہ آپ نے بتایا کہ اس زمانہ میں بھوادان کی گئی تھی ceiling میں جو بھی زمین دی گئی تھی غریبوں کے نام اس کا پہہ کیا جا رہا ہے وہاں پر اگر زمین ہے آپ بتائے کلکٹر صاحب کو ضرور بدایت دی جائے گی۔ غریب جو ST اور بالکل غریب کسانوں کو فاضل زمین کی صورت میں پسہ دیا جائے گا

صاحب 8,000 روپے سالانہ دوکاشت کے لئے دینے کی بات کی
ہے۔ وہ ان غریبوں کے لئے بہت ضروری ہے۔ بہت سے لوگ interest
لوں لیتے ہیں عدم اداگی سود پر ان کی زینات ضبط ہو جاتی ہیں یا سہو کار لوگ تقاضہ کر
لیتے ہیں۔ سی ایم صاحب نے اس کو محosoں کے تقریباً 12,000 گروڑ روپے کا
بجٹ منصہ کیا ہے اور یونیورسٹی کارڈ میں figures ہیں میں تعداد یا چاہتا ہوں total
number of revenue mandals 568
LRUP revenue villages 10,823 extent of land
پاس LRUP verified during the 2,59,79,814
تحقیقات کی گئی ہے۔ اس کے ریکارڈ کو جمع کیا گیا ہے۔
total land extent 10
2,39,81,994.19 clear 38
بات نہیں ہے بعض اضلاع مثلاً جگتیال میں تو 100% purification of
کام کا کام مکمل ہو چکا ہے۔ بہت اچھا کام چل رہا ہے۔ اور extent of land
Phase-II میں کیا
survey number land during the LRUP
total survey number of land 11
1,62,45,151
کرنا کوئی معمولی بات نہیں ہے۔ بڑی محنت سے روپنیوپاڑمنٹ کے
عہدیداروں نے دن رات محنت کر کے اس کو clear کیا ہے۔ اور 12,111
کھاتے ہیں موجودہ لینڈ purification کے بعد پوری زمین ہمارے سامنے
آچکی ہے۔ جنگلات کی زمین کتنی ہے۔ گورمنٹ کی کتنی ہے اور assigned
land کتنی ہے۔ assigned land کے litigation کرنے ہیں۔ زمین
کے جملہ کتنے ہیں۔ Phase-II میں clear کرنا ہے اس
میں کیس ہیں روپنیوکوثر
کے Civil Court
forest, revenue, boundary
کیس ہیں 42,318 disputes 2,04,029
کر کسی کو پہنچ دے اور کسی جگہ پر litigations ہیں تو اس مرتبہ اس کو
بھی clear کیا جائے گا۔ اور کافی زمانے سے اس میں جیسا ہمارے عجفری
صاحب نے بتایا۔ بھی بھی کچھ زمین باقی ہے اس کو clear کرنا ہے۔ دوسرا
زمینات، گورمنٹ، وقف اور انڈومنٹ اراضیات ہیں 13,10,684 گز زمین
پرتاز عادات ہیں، ان کی بھی یکسوئی کی جائے گی۔ یہ کام بہت اچھا ہوا۔ اس سے تقریباً
کسانوں میں خوشی پائی جاتی ہے۔ بہت سے لوگ آج فخر محسوس کر رہے ہیں۔ گرام
سچائیں رکھ کر purity سے ریکارڈ کیا گیا ہے تو اس سے لوگوں میں خوشی کا
انہلہار کیا جا رہا ہے شروع میں لوگوں میں اس کام کے تین خدشات و اندیشے ظاہر کئے
جاتے ہیں۔ ہمارے عزت آب سی ایم صاحب کا بہت بڑا کارنامہ ہے۔ جس
طرح تنگانہ حاصل کیا گیا اس طرح زمینات کے ریکارڈس صحیح کرنے میں سی ایم

”رے نے ریکارڈس پر دستخط کیا، ملکہ رام پاہنچا دیتے ہوئے اس کے ساتھ
پرنسپال جاہیں ملیں۔ اس کے بعد ہی حد بندی کے بارے میں غور و خوض کیا
جائے گا اور شہری حدود بالخصوص حیدر آباد کو چھوڑ کر یہ سروے کیا گیا۔ اس کے ثابت
نتائج برآمد ہوئے۔ ہم عزت آب سی ایم صاحب کا دل کی گہرائیوں سے شکریہ ادا کر
تھے۔“

صاحب نے خصوصی دلچسپی ظاہر کی۔ ہمیں ان پر فخر ہے۔ اگر Phase-II میں کچھ
کیس ہیں تو ان کی یکسوئی کے بعد ہی حد بندی کے بارے میں غور و خوض کیا
جائے گا اور شہری حدود بالخصوص حیدر آباد کو چھوڑ کر یہ سروے کیا گیا۔ اس کے ثابت
نتائج برآمد ہوئے۔ ہم عزت آب سی ایم صاحب کا دل کی گہرائیوں سے شکریہ ادا کر
تھے۔

2.40 | **శ్రీ బోడుకుంటి వెంకటేశ్వరరూపు:-** అధ్యక్ష, ల్యాండ్ మ.
సీలింగ్ యాఫ్ ప్రకారం ఒక రైతుకు ఎంత భూమి ఉండాలి? ఉదాహరణకు ఒక తండ్రికి ముగ్గురు, నలుగు కొడుకులు ఉంటారు. వారు వేజర్ అంయనప్పుడు ఇండివెడ్యువర్గగా వర్తిస్తుందా? కుటుంబ పరంగా వర్తిస్తుందా? అయితే తరి ఎంత ఉండాలి? ఖుమ్మి ఎంత ఉండాలి? అది తెలియజేయ వలసిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ ఫరీదుర్రాఫ్ (శాసనసభ నియోజక వర్గం):- అధ్యక్ష, కొన్ని గ్రామాలలో పెద్ద సర్వే నెంబరు ఉంటుంది. కాప్రా-పహోళి 54 ప్రకారం ఒక 200 ఎకరాలుంటే, ఈరోజు దానిని సర్వే చేస్తే 230 ఎకరాలు వచ్చింది. అటువంటప్పుడు మొత్తం దానిని పార్ట్-బి లో పెట్టేస్తున్నారు. ఆ విధంగా చేయడం వల్ల రైతులకు మేలు జరగదు.

تمام کے تمام سروے نمبرات Part-B میں شامل کر رہے ہیں کیوں کہ قاصرہ پہانی
میں 200 ایکڑ ہے۔ مثال کے طور پر اب ان کے پاس ریکارڈ میں 1230 ایکڑ ہے تو اسی
صورت میں اشافہ کی آڑ میں وہ لوگ اس کو جملہ سروے نمبرات Part-B میں شامل
کر رہے ہیں جو کہ انہیں ایسا نہیں کرنا چاہئے۔ قبضے پر جتنا ہے اس کا سروے اور
verify کر کے انہیں آرڈر دے دیں کہ ان لوگوں کو میل کیں۔

جناب محمد محمود علی (Janab Mohd Mahmood Ali): چیر میں
صاحب! فریید بھائی جیسا تارہ ہے ہیں۔ جتنی زمین ہے۔ اتنی سروے میں ہے اس کو
ریکارڈ میں مندرج کیا جائے گا۔ رام چندر صاحب کا بھی وہی سوال تھا کہ 14 ایکڑ ہے تو
18 ایکڑ آرہی ہے۔ کسی کے پاس 18 ایکڑ ہے 14 ایکڑ آرہی ہے۔ ایسی کوئی بات ہے تو
دوسرے سروے میں رقبہ کو حدود کے ساتھ سروے کیا جائے گا۔ جس سے یہ مسئلہ حل ہو جائے
گا۔

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది ఒక మహాత్మరమైనటువంటి కార్యక్రమం. భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన - పట్టాదారు పాసుబుక్ల పంచిణీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి రెండు పంటలకు కలిపి రూ.8,000/-ల పెట్టుబడిపై స్వల్పకాలిక చర్చ. ఈ చర్చలో పాల్గొన్నటువంటి గౌరవ శాసన మండలి సభ్యులు శ్రీ ఎన్. రామచంద్రరావు, శ్రీ ఉల్లోళ్లగంగాధర్ గాడ్, శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్, శ్రీ సయ్యద్ అన్నిమల్ హసన్ జాఫ్రీ, శ్రీ ఎం. శ్రీనివాస్ రెడ్డి, శ్రీ వి. భూపాల్ రెడ్డి, శ్రీ ఉల్లోళ్లగంగాధర్ గాడ్ రావు, శ్రీ ఎలిమినేటి కృష్ణ రెడ్డి, శ్రీ పూల రపీందర్, శ్రీ రాములు నాయక్ గార్లు అందరూ కూడా మంచి సూచనలు చేశారు. ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి మంచి నిర్దయాన్ని మనస్సుప్రార్థిగా అభినందించాలి. అలాగే ఈ కార్యక్రమాన్ని అభినందించినటువంటి గౌరవ సభ్యులందరికి ప్రభుత్వ ప్రక్కాన మనస్సుప్రార్థిగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, ఒక మంచి పని చేసేటప్పుడు, మంచి నాయకుత్వం కూడా కావాలి. గౌరవ పెద్దలు చెప్పినట్లు, ఈ భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన కార్యక్రమం గురించి గౌరవ రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి గారు చాలా వివరాలు తెలియజేయడం జరిగింది. నేను వాటి జోలికి వెళ్లడం లేదు. మన తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత ప్రత్యేకంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు 02.06.2014 నాడు ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన అనంతరం పెరేడ్ గ్రోండ్లో జరిగినటువంటి బహిరంగ సభలో రెండు విషయాల గురించి ప్రధానంగా ప్రస్తావించారు. ఒకటి - ఈ సమాజంలో పేదవారు 85 శాతం ఉన్నారు. పేదవారి సంక్లేషమే మా ప్రభుత్వ ప్రధాన లక్ష్యం. రెండు - నూటికి డెబ్మెంట్ శాతం ఉన్నటువంటి రైతాంగం యొక్క సంక్లేషమును కూడా అంతే ప్రధాన అంశుని వారు మొదటి సమావేశంలో చెప్పడం జరిగింది. ఆ ప్రస్తావించిన రెండు అంశాలను దేశంలో నూటికి నూరు పాళ్ల అవులు చేస్తున్నటువంటి ఏకైక వ్యక్తి మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కేసిఆర్ గారు.

(గౌరవ సభ్యుల హార్షధ్వనాలు)

36 సంక్లేష రంగాలకు 2017-18 సంవత్సరంలో రూ.42,000 కోట్లు కేటాయించిన ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వం. రైతాంగం ఆరుగాలం కష్టపడి, చెమటోడ్పి, ఎండనకా, వాసనకా, పామనకా, తేలనకా, రాత్రనకా, పగలనకా పంట పండిస్తుంటారు. మన రాజ్యంగం ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కొన్ని అధికారాలున్నాయి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కొన్ని అధికారాలున్నాయి. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రెండు

కలిసి సంపూర్ణంగా ఎవరి పరిధిలో ఏ అధికారం ఉందో, దానిని నెరవేరిస్తే ఈరోజు రైతులు ఈ దుస్థితిలో ఉండేవారు కారు.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల ప్రకారంగా నేను అన్ని జిల్లాల్లో అనేక సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. నేను ప్రతి సమావేశంలో అడిగేవాళ్లి, ప్రతి సంవత్సరం అప్పు తీసుకొని పంట పండించి, పెట్టుబడి పెట్టే రైతులు చేతులెత్తండి అంటే, అందరూ చేతులెత్తుతారు. అప్పు అమరు లేకుండా తన స్వంత పెట్టుబడితో పంట పండించిన వారు చేతులెత్తుమంటే, ఒకరు కూడా చేతులెత్త లేదు అధ్యక్షా. అంటే, అప్పుల బారిన పడి, సంవత్సరం సంవత్సరం అప్పులు పెరిగి, రైతులు అప్పుల డొబిలో కూరుకుపోయి, ఆత్మ గౌరవాన్ని కోల్పోయి, ఆత్మహత్యలకు పాల్గొడడం జరుగుతుంది. అన్నం పెట్టే రైతు పరిస్థితి ఈనాడు అగ్ముగోచరంగా తయారైన బతుకు అధ్యక్షా. అటువంటి పరిస్థితుల నుంచి వారిని దూరం చేయాలని, దానికి పులస్టాప్ పెట్టాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కేసిఆర్ గారు ధైర్యంతో అనేక నిర్దయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. అందులో భాగంగానే ఈరోజు భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన.

1931వ సంవత్సరంలో ఆనాటి నిజాం ప్రభుత్వం చేపట్టినటువంటి భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన కార్యక్రమాన్ని తరువాత కాలంలో భారతదేశంలో ఏ నాయకుడు గాని, ఏ ముఖ్యమంత్రి గాని చేయలేదు. అటువంటి గొప్ప కార్యక్రమాన్ని ఈనాడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేపట్టడం జరిగింది. ఒకటి, రెండు కాదు అధ్యక్షా, మా ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ గారి నుంచి మొదలుకుంటే, మొద్దు సిబ్బంది మరియు వ్యవసాయ సిబ్బంది గ్రామ స్థాయి వరకు వెళ్లి 1,62,45,151 సర్వే నెంబర్లు మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్నట్లు నిర్ధారించడం జరిగింది. ఇందులో సెప్పెంబరు 15వ తారీఖు మొదలైనటువంటి రికార్డుల ప్రక్కాళన డిసెంబర్ 31 తారీఖుతో పూర్తయింది.

గతంలో ఒకొక్క గ్రామంలో కేవలం గంట, రెండు గంటలు మాత్రమే అధికారులు ఉండి వెళ్లి పోయేవారు. కాని నేడు తపసీల్లారు గారి నాయకుత్వంలో మిగతా సిబ్బంది సహకారంతో ఒకొక్క గ్రామంలో పది రోజులు ఉండి పూర్తిగా వడబోసి, ప్రక్కాళన చేసి, సర్వే నెంబర్లు ఏ విధంగా ఉన్నాయని గుర్తొస్తే, దాని ప్రకారం కీలుర్ అయినటువంటి సర్వే నెంబర్లు 1,49,52,436. అంటే 92 శాతం సర్వే నెంబర్లు ఈ భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన ద్వారా సక్రమంగా ఉన్నట్లు నిర్ధారించడం జరిగింది. ప్రక్కాళన ఎందుకు చేయవలసి వచ్చిదంటే, ఉదాహరణకు నా దగ్గర 10 ఎకరాలు ఉంటే, అందులో 4

“రెవెన్యూ రికార్డుల దిష్టుబాటు, వచ్చాదారు పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి కేవల రూపాయల పెట్టుబడి నహయం” పై లభ్య చర్చ

ఎకరాలు నేను మహమూద్ అలీ గారికి అమ్మాను, కాగితాలు కూడా రాసుకున్నాం. నాకు మొత్తం పైనలు ముఖ్యినయి. అఫీస్ చుట్టూ తిరిగినా కూడా నా పేరు మీద ఉన్నభూమి ఆయన పేరున బదిలీ కాలేదు అధ్యక్షా. తిరగడం మానుకున్నాడు. భూమి మాత్రం నా పేరునే ఉంది. రేపు ప్రభుత్వం ఏవైనా రాయితీలు ఇస్తే, ఆ 4 ఎకరాలకు రాయితీ నాకే వస్తుంది, ఆయనకు రాదు. ఎందుకంటే రికార్డులలో భూమి నా పేరు మీదనే పట్టా ఉంది కాబట్టి.

ఈనాడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మమ్మల్ని పిలిపించి, భూమిలు అమ్మినవారు ఎంతమంది, కొన్న వారు ఎంతమంది ఉన్నారనే విపరాలు నేకరించుని ఆదేశించారు. మా తుస్సీల్లారు మరియు రెవెన్యూ అధికారులు అమ్మిన వారిని, కొన్న వారిని కూర్చోబెట్టి వారి సంతకాలు తీసుకొని, వారి పేరున బదలాయించడం జరిగింది. ఒక తండ్రికి నలుగురు కొడుకులు ఉన్నారు, ఆ తండ్రి చనిపోయాడు, కానీ పట్టా మాత్రం తండ్రి పేరు మీదనే ఉంది. దానివలన రేపు ప్రభుత్వం ఇచ్చే రాయితీ వారికి రాదు. ఆ విధంగా తండ్రికి సంబంధించిన భూమిలు వారి కొడుకుల పేరు మీద ఈనాడు ప్రభుత్వం బదిలీ చేయడం జరుగుతోంది. ఇటువంటి అనేక సమస్యలు, వివాదాల గురించి పూర్తిగా అవగాహన కలిగించుకొని, ప్రక్కాళన చేసి ఈనాడు రైతాంగానికి ఎవరికి ఎంత పట్టా ఇవ్వాలో అంత పట్టా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అధికారులే వారి గ్రామానికి, వారి ఇంటికి వెళ్లి, భూ రికార్డుల ప్రక్కాళన చేసి పట్టాలిచ్చినటువంటి ఏకైక ప్రభుత్వం ఈరోజు దేశంలోనే తెలంగాణ ప్రభుత్వం.

(గౌరవ సభ్యుల హార్షధ్వనాలు)

ఈ విధంగా మంచి నిర్ణయం తీసుకొని ముందుకేళు తున్నాం. పార్ట్-ఎ, పార్ట్-బి గా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఎందుకు చెప్పారంటే, రేపు వచ్చే వానకాలం నుండి రైతులకు పైనలు ఇవ్వాలి కాబట్టి కొన్ని తగాదాలు ఉన్న వాటిని పక్కన పెట్టండి, తర్వాత పరిశీలన చేసుకుండాం, పార్ట్-ఎని మాత్రం తొందరగా పూర్తి చేయమని చెప్పడం జరిగింది. ఈరోజు పార్ట్-ఎ క్రింద దాదాపు 93 శాతం భూమిలు క్లియర్ అయినాయి. పార్ట్-బి క్రింద 7 శాతం భూమిలున్నాయి. వాటిని కూడా అధికారులు పరిష్కరించే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు. త్వరలో చేస్తారు.

ఇంతకు ముందు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రామచంద్రరావు గారు ప్రస్తావించారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పార్ట్-ఎ క్రింద క్లియర్ అయిన భూమిలకు సంబంధించిన పట్టా

పాస్సుబుక్లు రైతులకు అందజేయవని రెవెన్యూ శాఖ అధికారులను, ప్రిన్సిపల్ సైక్రటరీ గారిని, స్పెషల్ అఫీసర్ వాకాటి కరుణా గారిని ఆదేశించడం జరిగింది. త్వరలోనే రైతులందరికీ ఆ పట్టా పాస్సుబుక్లు అందజేయడం జరుగుతుంది. 10,823 గ్రామాలకు సంబంధించిన డేటాలో, ఇప్పటికే 7,000 గ్రామాల యొక్క డేటా రెవెన్యూ శాఖ నుంచి వ్యవసాయ శాఖకు అందజేశారు. మేము ఆ డేటాను కోడీకరించుకొని బ్యాంకర్కి పంచిస్తున్నాము.

ఎన్వెల్బిసి సమావేశంలో మేము ఇచ్చిన డేటాను ‘రైతు బంధు పథకం’ అని పేరు పెట్టడం జరిగింది. ఆ చెక్కు మీదనే రైతు బంధు అని రాస్తారు. ఎన్బిఐ, ఆంధ్ర బ్యాంకు, కార్బోరేషన్ బ్యాంకు, కెనెరా బ్యాంకు, ఐటిబి, సిండికేట్ బ్యాంకు వంటి 6 బ్యాంకులకు 568 మండలాలు ఒక్కొక్కరికి కొన్ని చోప్పున కేటాయించడం జరిగింది. ఈ బ్యాంకుల వారికి ఈ డేటాను ఇస్తే, వారు చెక్కులు ప్రింటు చేస్తారు. దేశంలోనే మొత్త మొదటిసారిగా పార్ట్-ఎ క్రింద గుర్తించబడి, పట్టా పాస్సుబుక్లు ఇచ్చిన వారందరికి రేపు వచ్చే వానాకాలంలో ఎకరానికి రూ.4,000/-లు పెట్టుబడి క్రిందనంపురూనికి రూ.8,000/-లు రైతులకు పెట్టుబడి ఇచ్చే ప్రభుత్వం కూడా మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం మాత్రమే అధ్యక్ష రైతులకు చెక్కుల ద్వారా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. మా రెవెన్యూ శాఖ, వ్యవసాయ శాఖాధికారులు వంద రోజులు భూ రికార్డులు పరిష్కారం చేసే పనిలో నిమగ్గుమైనందుకు వారందరికి నేను మనస్వార్తిగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ పథకం ద్వారా ఇప్పటి పరకు దాదాపు 35,30,000 మంది రైతులకు రూ.16,124 కోట్ల రుణాలు మాఫి చేయడం జరిగింది. తమరు గ్రామాలలో పుట్టిన వారు, వయసులో పెద్ద వారు.

గతంలో ఏ రాజ్యమైన, ఏ రాజు పరిపాలించినా భూమి వివరాలను సేకరించి, భూమి శిస్తు పసూలు చేసే వారు. ఈరోజు మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు భూమి శిస్తు పసూలు చేయకపోగా రెవెన్యూ రికార్డుల ప్రక్కాళన చేసి, ఒక సంపత్తురానికి ఎకరానికి రెండు పంటలకు రూ.8,000/-లు ఇచ్చే ఏకైక ముఖ్యమంత్రి ప్రపంచంలో తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కెసెఎర్ గారు. ఇది చాలా గొప్ప కార్బూకుమం. ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రామచంద్రరావు ప్రస్తావించారు. చెరుకు పంట 12 మాసాలు ఉంటుంది కాబట్టి రెండు పంటలకు పెట్టుబడి ఇద్దావని అనుకుంటున్నాం. అదేవిధంగా పశ్చీకల్చరల్ కూడా పండ్ల తోటలను పెంచే వారికి రెండు పంటలకు పెట్టుబడి ప్రభుత్వం ఇస్తుంది.

అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ, విత్తనాలు ఉత్సత్తి చేసే రైతులకు పెట్టుబడి ఇస్తారా? అని అడిగారు. వారు కూడా పంట పండిస్తున్న రైతులే కాబట్టి ఇచ్చితంగా ఇస్తాము. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రామచంద్రావు గారు సకాలంలో పంట పెట్టుబడి ఇవ్వాలని చెప్పారు. సకాలంలో ఇప్పడానికి ఈ ప్రయత్నాలు అధ్యక్షు.

సీజన్ వచ్చింది, నాకు డబ్బులు కావాలని రైతు ప్రివేటు వ్యాపారస్తుని రగ్గరికి వెళ్లి, అధిక వడ్డికి తెచ్చుకొని, అప్పుల పాలై బాధ పడకుండా విత్తనాలు, ఎరువులు మరియు ఇతర అమరాలకు కావలసిన పెట్టుబడి ఇప్పడం జరుగుతుంది. ఏప్రిల్ 15, 20వ తారీఖుల నుండి మొదలు కొని, మే 15, 20 తారీఖుల లోపునే ప్రతి సంవత్సరం ఈ రూ.4,000/-ల పైకాన్ని చెక్కు రూపంలో రైతులకు పంపిణీ చేయడం జరుగుతుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చిన ఆదేశాల వేరకు నవంబరు 20వ తారీఖు నుంచి ఎకరానికి రూ.4,000/-లు యాసంగి పంటకు కూడా ఇప్పడం జరుగుతుంది.

3.00 | గౌరవ పెద్దలు ఈ అంశానికి సంబంధం లేని కొన్ని మ. విషయాలను అడిగారు. వాటికి కూడా సమాధానం చెబుతాను. సాయిల్ హెల్చ్ కార్డు గురించి కూడా అడిగారు. 2017-18 సంవత్సరానికి 4,87,627 శ్యాంపిల్స్ ను కల్పెక్ష చేయాలనే ది లక్ష యంగా పెట్టుకున్నాము. 100 శాతం శ్యాంపిల్స్ ను కల్పెక్ష చేయడం జరిగింది. 87శాతం సముదాయాలను ఎన్నెలజ్ చేయడం జరిగింది. 4,26,273 శ్యాంపిల్స్ ను ఎన్నెలజ్ చేయడం జరిగింది. వాటికి హెల్చ్ కార్డులు ప్రింట్ చేసి రైతులకు అందజేస్తున్నాం. సభ్యులు శ్రీ ఎన్. రామచంద్రావుగారికి నా విజ్ఞప్తి ఇప్పుడు చేసే పద్ధతి అశాస్త్రియంగా ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క సూచన మేరకు చేస్తున్నాం. అది ఎలా ఉంది అంటే 10 హెక్టార్లు కలిగిన ట్రై ల్యాండుకు ఒక నమూనాలను, 21/2 హెక్టార్లు పెట్ ల్యాండుకు ఒక నమూనాగా ఉంది. 10 హెక్టార్లు అంటే 25 ఎకరాలు. 25 ఎకరాలకు పది మంది రైతులు ఉంటారు. వారు నమూనాలను తీసుకోవాలి. ఆ పది మంది కలిసి ఒకటే రిపోర్ట్ ను ఇప్పడం జరుగుతుంది. నేను గౌరవ కేంద్ర మంత్రిగారికి కూడా విన్నపుము చేసాను. ఒక సందర్భంలో గౌరవ కేంద్ర మంత్రిగారైన శ్రీ వెంకయ్య నాయుడిగారికి కూడా విజ్ఞప్తి చేశాను. ఇది పది హెక్టార్లు, 21/2 హెక్టార్లు అని కాకుండా ప్రతి రైతు పొలం దగ్గర నుండి సాయిల్ చెస్ట్ చేయించినట్టే సరైన ఫలితాలు వస్తాయి.

ఆ విధంగా చేయాలనే ఉటువంటి కోరికను కేంద్రానికి వివరించడం జరిగింది. అయితే గౌరవ కేంద్రమంత్రిగారు శ్రీ రాధా మోహన్ సింగ్ గారు నన్ను పిలిపెంచుకొని దగ్గర కూర్చోబెట్టుకొని దేశంలో ఎవరికీ ఇప్పుని విధంగా 5,000 ఎకరాలకు ఒక AEOను పెట్టుకుండా మని ప్రతి AEOకు ఒక మిని సాయిల్ చెస్ట్ ల్యాబ్సు ఏర్పాటు చేయాలని చెబితే

ఆ లోగోనే బేతాచ్చాకామ్ కింగ్ బ్రార్ కింగ్ ఆటిర్ కింగ్.

కేంద్ర, రాష్ట్ర ఉమ్మడినిధులతో 2,050 ల్యాబ్లను ఇప్పడం జరిగింది. వాటన్నింటిని కూడా పంచదం జరిగింది. ఇప్పుడు 2,638 AEOలు ఫీల్డులో ఉన్నారు కాబట్టి, ప్రతి AEOకు ఒక మిని సాయిల్ ల్యాబ్ ఇస్తున్నాము కాబట్టి, దీనిని శ్రీ ఎన్. రామ చంద్రరావుగారు డిలీకి వెళ్లినపుడు ఈ విషయాన్ని గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడాలని కోరుతున్నాను.

ప్రతి రైతు యొక్క పొలాన్ని ఆయన చెప్పిన చోట సాయిల్ చెస్ట్ చేసినట్టే సరైన ఫలితాలు వస్తాయి. దానిని ఈ సంవత్సరం నుండి ప్లైట్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద మొదలుపెట్టబోతున్నాం. దానిని గపర్చుమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా సపోర్ట్ చేస్తే తొందరలోనే ఈ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేస్తాము.

ఈ వర్షకు సంబంధం లేకపోయినా పెద్దలు అడిగారు కాబట్టి, ప్రధానమంత్రి ఫసల్ బీమా యోజనా పథకం. ఇది కొంత లోపభూయిష్టంగా ఉంది. నేను అనేక సార్లు కూడా ప్రస్తావించాను. నేను డిలీలో జరిగే ICAR మీటింగ్లో కూడా ప్రస్తావించడం జరుగుతుంది. సిక్కిం వెళ్లినపుడు కూడా గౌరవ ప్రధానమంత్రిగారికి కూడా చెప్పడం జరిగింది. ప్రధానమంత్రి ఫసల్ బీమా యోజనా పథక వచ్చును కొంత వరకు స్టోగతిస్తున్నాం. వడగండ్ల వాన, పంట నిలువునా నీట మునిగిపోతే, కోసిన పంట 14 రోజులలో పాడ్చెపోతే, ఈ మూడింటికి Farmer as a Unitగా గుర్తించడానికి ఒప్పుకున్నారు. దానిని కూడా ఇక్కడనే తీర్మానం చేసి పంచించడం జరిగింది. కానీ మిగతా వాటికి కరవు వచ్చినా, వేరే విధంగా నష్టం వచ్చినా, అది గ్రామం యూనిట్గా ఉంటుంది. ఆ గ్రామం యూనిట్ కూడా జిల్లాకో పంటనే. మిగతా పంటలన్ని మండలాన్ని ఒక యూనిట్గా పరిగణలోకి తీసుకుంటారు. ప్రతి జిల్లాకు ఒక పంట అది గ్రామం యూనిట్. గ్రామ యూనిట్ అంటే గ్రామంలో ఉన్న పంట మొత్తం స్టోపోతే బీమా పథక వర్తిస్తుంది. ఎందుకంటే నమూన తీసుకుంటారు. కారుకు ద్వానేజ్ అయితే కారుకు పెనలు

“రెవన్యు రికార్డుల దిద్ధుబాటు, వచ్చాడాను పాసు పుస్తకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి 8వేల రూపాయల పెట్టుబడి నషోయం” పై లభ్య చర్చ

ఇస్తున్నాం. ఇల్లు డ్యూమేజ్ అయితే ఇల్లుకు ఇస్తున్నాం. కానీ ఒక కారు డ్యూమేజ్ అయితే ఆ గ్రామంలో ఉన్న కార్లలన్నింటికి ఇస్తామనడం లేదు. రైతుల దగ్గరకు వచ్చేసరికి ఇన్ని నిబంధనలు అడ్డు వస్తున్నాయి. ఇది గ్రామం యూనిట్. మండల యూనిట్ వల్ల లాభం లేదు. ప్రీమియం కట్టిన రైతు అంత లాభసాటిగా లేదు. రైతు యూనిట్గా ఉంటే లాభ సాటిగా ఉంటుందని చెప్పడం జరిగింది. దీనికి శాసన సభలో, మండలిలో తీర్మానం చేయడం జరిగింది. దానికి సంబంధించి ప్రయత్నాలు కూడా జరుగుతున్నాయి. మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఇస్తున్నారేవీ కంపెనీలను ఫాలో అన్ చేయడం జరిగింది.

గత 2014-15, 2015-16, 2016-17 మూడు సంవత్సరాలలో 28,41,989 మంది రైతులు ప్రీమియం చెల్లిస్తే 10,79,618 మంది రైతులు లభి పొందారు. ప్రీమియం ద్వారా వచ్చిన డబ్బు రూ.791.23 కోట్లు. 2016-17 సంవత్సరానికి 10,14,413 రైతులు ప్రీమియం చెల్లించారు. వారు చెల్లించిన ప్రమియం 192 కోట్లు. దీనిని ఇంకా పెంచడానికి ప్రయత్నం చేశాము. వాహనాల ద్వారా 3, 4 రోజుల పాటు గ్రామాలలో కరపత్రాలను, గోడ పత్రికలను పంచడం జరిగింది. కానీ నిలేజ్ యూనిట్, మండల యూనిట్ వల్ల మాకు అంతగా చెల్లిస్తున్నప్పటికీ సఫ్ట్‌పరిపోరం రావడం లేదని రైతులు కొంత అయిష్టత వ్యక్తపరచడం వల్ల వూర్తి స్థాయిలో ప్రీమియాలు కట్టడం లేదు. దీనిని Farmer as a unit గా చేస్తే అందరూ చెల్లిస్తారు.

నేను కూడా రైతునే. ఎండాకాలం వచ్చిందంటే భయం వేసేది. శాసన సభ్యుడిగా ఫిబ్రవరి నెలలో భాన్సువాడ నుండి ప్రైచరూబాదుకు రావాలంటే మార్గమధ్యలో, సబ్సైపస్టి దగ్గరదగ్గర దగ్గర, రోడ్డు మీద రాస్టర్ కోలు జరగడం వలన ఉదయం 7.00లకు బయలుదేరితే రాత్రి 7.00లకు చేరుకునే వాళ్లం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ కేసిఆర్గారు వచ్చిన తరువాత రైతుల సమస్యలను పరిష్కరిస్తూ ఉచితంగా, కోత లేకుండా, కొరత లేకుండా 24 గంటలు కరెంటు ఇచ్చే ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వమని గర్వంగా చెబుతున్నాను. Only one State in the entire country - free of cost దాదాపు 4,974 కోట్ల కరెంటుకు సచ్చిదీ ఇస్తున్నాము.

రైతుకు కావలసినది సాగునీరు. ఈ నీరును కూడా సమృద్ధిగా ఇవ్వడానికి కాచేశ్వరం ప్రాజెక్టు, పాలమూరు లిష్ట్ ఇరిగేస్టన్ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాలు జరుగుతున్నాయి. ఇప్పటికే మహాబూబ్ నగర్ జిల్లా కొన్ని ప్రాంతాలలో పంటలు

పండుతున్నాయి. యాసంగిలో కూడా పంటలు బాగా పండాయి. నాగార్జున సాగర్ క్రింద కూడా పంటలు పండుతున్నాయి. గత సంవత్సరం మరియు ప్రస్తుత సంవత్సరం నిజాం సాగర్ క్రింద కూడా పంటలు బ్రహ్మండంగా పండుతున్నాయి.

వెనుకటికి గత 20 సంవత్సరాల నుండి సింగారు నీటిని వదిలి పెట్టవుని ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరికి వచ్చి బిచ్చుమెత్తుకోవడం జరిగేది. కానీ ఈనాటి ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ కేసిఆర్గారు నన్ను పిలిపించి శ్రీనిఱ్నా మీకు నిజాం సాగర్ నీళ్లు కావాలి కదా! సింగార్లో నీళ్లు ఉన్నాయి వదిలిపెడతా అని నిజాం సాగర్ నింపుకుంటూ, శ్రీరామ సాగర్కు పంపింగ్ చేసి అటు కరీంనగర్, ఆదిలాబాద్, వరంగల్ జిల్లాలో కూడా నీరిచ్చిన మొదటి ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ కేసిఆర్గారని తెలియజేస్తున్నాను.

గత అనేక సంవత్సరాల నుండి చూస్తున్నాము. ఏ అధికారులు వచ్చినా తాము రైతు బిడ్డలమని చెప్పుకున్నారు. రైతు కడుపులో పుట్టినామని చెప్పుకున్నారు. కానీ రైతుకు చేసింది ఏమీ లేదు. ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు రైతు బిడ్డ అయ్యమోట కోట్లాడు, పంట పండిస్తున్నాడు, తానే స్వయంగా పంట పండించిన రైతు కాబట్టి, రైతుల కష్టాలు తెలిసిన వ్యక్తి. అటువంటి ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చారని రైతులకు భరోసా వచ్చింది. కరెంట్ వచ్చింది, రెండు పంటలకు నీళ్లు ఉన్నాయి, అదే విధంగా రేపటి నుండి రెండు పంటలకు పెట్టుబడి ఉన్నంది. గత మూడు సంవత్సరాలుగా ఆత్మహత్యల పైన మేము కూడా రెవ్యూ చేస్తున్నాము. 2015, 2016, 2017 సంవత్సరాలలో ఆత్మహత్యలు గణనీయంగా పడిపోయాయి. ఏ సంవత్సరం ఏ జిల్లాలో రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నది నా దగ్గర సంవత్సరం రికార్డు ఉంది. సమయం లేనందువల్ల చెప్పలేకపోతున్నాను. ఈ ఆత్మహత్యలు గణనీయంగా తగ్గిపోవడానికి కారణం ప్రభుత్వం మీద, ముఖ్యమంత్రిగారి మీద భరోసా. ఇది మా కోసం వచ్చిన ప్రభుత్వం అని ప్రజలు చెప్పుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వం చెప్పినవి చేతల్లో చేసి చూపిస్తున్నారు. ఇంత పెద్ద ఎత్తున సభీణి మీద పరికరాలు ఇచ్చే ప్రభుత్వం దేశంలో ఎక్కడా లేదు.

పంటకు కరెంటు, సాగునీరు, పెట్టుబడి ఎంత అవసరమో పండించిన పంటకు ధర అంతే అవసరం. ఈ ధర రావడానికి ప్రధానమంత్రిగారు రాష్ట్రంలో 18వ తేదీన దేశమొత్తం మీద 25 కృషివిజ్ఞాన కేంద్రాలను ప్రారంభించారు. ఆన్లైన్లో వారి ప్రసంగాన్ని నేను విన్నాను. వారు చెప్పిందేమంటే minimum

“రెవెన్యూ రికార్డుల దిద్దుబాటు, పట్టారు పాము పుస్తకాల జారీ మరియు డెటలకు ఎకరానికి 8వేల రూపాయల పెట్టుబడి సహాయం” పై లఘు చర్చ

support priceను ఫిక్స్ చేస్తారని దానిలో నీడ్ కాస్ట్, ఫ్రైలైజర్ కాస్ట్, ఇరిగేషన్ భర్యులు, దున్నడానికి, కొయ్యడానికి భర్యులు, ల్యాండ్ రెవెన్యూ, వర్ధింగ్ క్యాపిటల్ మీద వడ్డీ, ల్యాండ్ లీజ్, శ్యామిలీ లేబర్ చార్ట్లు పంటేకొన్ని అంశాలను పరిగణనలోనికి తీసుకోవాలని చెప్పారు. నిజంగా వాటిని అమలుచేసినట్టే రైతుకు minimum support price దక్కుతుంది. స్యామినాథుకుమీషన్లో చెమ్మిన అంశాలు కూడా సెరవేరుతాయి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా అదే కోరుతున్నారు. కాబట్టి ఈ అంశంపైన కేంద్రం మీద ఒత్తిడి తీసుకోస్తున్నాం. ఇంకా తీసుకురావలసిన అవసరం కూడా ఉండని తెలియజేస్తున్నాను.

సభ్యులు ఉల్లోళ్ళ గంగాధర్ గౌడ్గారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. దీనిని అభినందించారు. వారికి ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీ పురాణం సతీవ్ కుమార్గారు ROF గురించి చెప్పారు. అది రైతులకు ఆనాటి ప్రభుత్వం పండ్లు, ఫలాలను అమ్ముకోవడానికి ఇచ్చారు. పంటలకు ఇవ్వలేదు. అది ఇంకా నిర్ధారణ కాలేదు కాబట్టి వాటికి ఇవ్వలేము. అనేక సంవత్సరాలుగా ట్రైబల్ ఏరియలో నాన్ ట్రైబల్ పంటలను పండిస్తున్నారు. గతంలో కూడా ఈ సమస్య వచ్చింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు జిల్లా కలెక్టర్తో మాటల్లాడి పంట పండించిన రైతు అప్పు తీసుకున్నాడు కాబట్టి అప్పు మాఫీ విషయంలో కూడా ట్రైబల్కు చెందిన భూమిలో వేరే నాన్ ట్రైబల్ పంట పండిస్తుంటే వారికి అప్పు మాఫీ చేయడం జరిగింది. అదే తరఫతో కలెక్టర్తో మాటల్లాడి ఈ రైతు పెట్టుబడి పథకం కూడా వారికి వర్తించే విధంగా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

جغرافی صاحب آپ نے جو کہا۔ کچھ لوگوں میں یہاں پر تجوڑ افرق ہو رہا ہے۔ اس میں یہ ہے صاحب جو قرض معاف کئے تھے۔ 10 سے 15 بیکس کے ذریعہ جمل 35 لاکھ معاف کئے گئے تھے اپنی سرکاری محاف کی۔ بہت ساری حکومتوں نے تجوڑا سماعف کئے۔ یہ کس کے معاف کئے گئے اور ڈی والوں کے۔ مہاراشٹر اور اتر پردیش میں بھی سوسائٹی کے قرض معاف کئے گئے۔ ہماری سرکاری سماں بیک، اسیں بی آئی، ہندیکیت، آندرہ اور پرانی ہنگاموں نے پہنچا اور ڈینیا بیک اون سب معاف کئے۔ اس کو معاف کرنے کے بعد تمام کو قرض معافی کا لیز و یا گیا جس میں یہ بھی کہا گیا کہ اسی سال فوری 100% renewal 100% کریم گرس سال renewal نہیں کئے۔ قرض کرو دیا گریں ایک لاکھ 25,000 روپیہ ہی 75,000 روپیہ ہے۔ گردیا یا 25,000 روپیہ کو renewal نہیں کئے۔ کوئی ڈی والوں کی fresh renewal کو کرو دیا تو یہ old ڈی والوں کی fresh renewal کو کرو دیا کر رہے ہیں۔ اور ایک interest ڈی والوں کو کہا کرو دیا کر رہے ہیں۔ یہ ادا بھی کرتے ہیں۔ ہم ادا بھی کرتے ہیں۔ کچھ دن پہلے 3% میں VLR کی 290 کروڑ کا BR issue کیا گیا۔ یہ بھی آپ نے جیسا کہ تھا، اگر کسی کے پاس بیک، دلائی جائے گی۔ ان والا، اونکو apply کرتے وقت interest اس بیک سے یہ قم وابس دلائی جائے گی۔ اس سلسلے میں بات کی گئی اور SLBC میں اس پر بات ہوئی۔ انہوں نے وابس دینے کے لئے رضامندی بھی ظاہر کی۔

అదే విధంగా శ్రీ ఎమ్ శ్రీనివాస్ రెడ్డిగారు గోడాన్ల గురించి చెప్పారు. బ్రహ్మండంగా గోడాన్లను కట్టుకోవడం జరిగింది. రాబోయే రోజుల్లో రైతు సమస్యలు నమితులు, కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించినటువంటి Minimum Support price కొనే విధంగా ఒకేశ మార్కెట్ లేకోతే రైతు సమస్యలు సమితుల రాష్ట్ర అధ్యక్షు వారికి అధికారం ఇవ్వడం జరుగుతుంది. పంట కొనుగోలు చేసిన తరువాత ఎక్కడ పెట్టాలి? గోడాన్లో కదా! అందుకే మందు చూపుతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు 4,50,000 మెట్రిక్ టన్నుల సామర్థ్యం గల గోడాన్లను మరొక 18,50,000 మెట్రిక్ టన్నుల సామర్థ్యం కలిపి 23 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల సామర్థ్యం గల గోడాన్లను ఉపయోగించుకొని రేపు మార్కెట్కు వచ్చిన సరుకును Minimum Support priceకు కొనకోతే మొన్సెరాష్ట్రకుమాటీ ఏర్పడింది. త్వరలోనే నిధులను సమకూర్చుకొని ఆ అవకాశాన్ని వారికి కలిగిస్తాము.

అదే విధంగా శ్రీ భూపాల్ రెడ్డిగారు రెవెన్యూకు సబంధించిన విషయాలను చర్చించారు. శ్రీ టి.భానుప్రసాద్ రావు గారు రెవెన్యూ, పట్టా పాసుపుస్తకాలకు సబంధించిన అంశాలను చర్చించారు. శ్రీ ఎలిమినేటి కృష్ణారెడ్డిగారు కొంత మందికి కండ్లు ఉంటే కొంత మందికి చెపులుంటాయని చెప్పారు. కానీ మన ప్రభుత్వానికి కండ్లు ఉన్నాయి, చెపులున్నాయి, మను కూడా ఉండని తెలియజేస్తున్నాను.

అదే విధంగా మరి కొందరు తరి భూమికి, భూమి భూమికి పెట్టుబడి ఇస్తారా అన్నారు? తరి, భూమి అని లేకుండా బోర్డ్ క్రింద కొన్ని భూములు, ప్రాజెక్టు క్రింద కొన్ని భూములు, వర్షాధార భూములు మరికొన్ని ఉన్నాయి. కాబట్టి అన్ని భూములకు పెట్టుబడి ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

అదే విధంగా శ్రీ పూర్ణ రావీందర్ గారు గిట్టుబాటు ధర గురించి అడిగారు. గిట్టుబాటు ధర కలిగిస్తే రైతుకు న్యాయం జరుగుతుంది. శ్రీ సబావతీ రాములు నాయకుగారు చెరకు పంటకు పంట పెట్టుబడి ఇస్తారా అని అడిగారు దానికి కూడా రెండు పంటలకు పెట్టుబడి ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

ఒక రోజు చర్చకు వచ్చినప్పుడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ కోల్పార్లగారు చెప్పారు. నాకు బాగా గుర్తుంది. శ్రీన్నాన్ నీ ఇంటి మందు, నా ఇంటి మందు ట్రాక్టర్ కనపడుతుంది. పేద ఎస్టీ, ఎస్టీలకు బ్యాంకు వారు రుణాలు ఇవ్వరు. జమానతు ఏం ఇస్తావ్? ఏం తాకట్టు పెడతావ్? అని అడుగుతారు. మనం ఇచ్చే నస్టిప్పించి చాలదు, ఆ ఇంటికి ట్రాక్టర్ రాదు. కాబట్టి, మనం

“రెవెన్యూ రికార్డుల దిద్దుబాటు, వచ్చాదారు పాసు పుష్టకాల జారీ మరియు రైతులకు ఎకరానికి 8వేల రూపాయల పెట్టుబడి సహాయం” పై లభ్య చర్చ

పెద్ద మొత్తంలో సబ్సిడీ ఇద్దామన్నారు. మన ఇండ్ల ముందు ట్రాక్టర్ల ఎలా అయితే కనపడుతున్నాయో దఖితుల ఇండ్ల ముందు కూడా ట్రాక్టర్ కనపడాలనే ఉద్దేశ్యంతో 95 శాతం సబ్సిడీ ఇస్తున్న ఏకైక రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రమని తెలియజేస్తున్నాను. కరెంట్, సాగునీరు, ఎకరానికి రెండు పంటలకు రూ.8,000ల పెట్టుబడి, సబ్సిడీ మీద ట్రాక్టర్లు, గోడాన్ నిర్మాణం మొదలగు పథకాల విపయాలలో తెలంగాణ రాష్ట్రం దేశంలో నెంబర్ 1గా ఉందని తెలియజేస్తూ, నాకు

వూట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలను తెలియజేసుకుంటున్నాను.

మిషన్ డెప్యూటీ చైర్‌వ్యాప్స్:- మార్చి 29, 2018 గురువారం ఉదయం పది గంటలకు తిరిగి సమావేశము యొందుకు సభను వాయిదా వేయడమైనది.

(మార్చి 29, 2018 గురువారం ఉదయం పది గంటలకు తిరిగి సమావేశము యొందుకు సభనాయంతు 5.45 గంటలకు వాయిదా పడింది)

* * *

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Council and Printed
at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.”**